

01000751105940044

119

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 75

11 Μαΐου 1994

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2214

Αντικειμενικό σύστημα φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

'Άρθρο 1

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από
εμπορική επιχείρηση

1. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης, η οποία δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται εκείνο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αθροίσματος της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης της επιχείρησης και της εμπορικής αμοιβής, με τους συντελεστές εμπορικότητας και απόδοσης.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου νοούνται ως:

α) Μισθωτική αξία, ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της τιμής ζώνης που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης. Για τις περιοχές, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως τιμή ζώνης λαμβάνεται η κατώτερη τιμή ζώνης που ισχύει για την πρωτεύουσα του νομού, όπου βρίσκεται η εγκατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης η μισθωτική αξία που λαμβάνεται υπόψη περιορίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

β) Εμπορική αμοιβή, η ετήσια αμοιβή η οποία προβλέπεται από τη συλλογική σύμβαση εργασίας των εμπορούπαλλήλων, που ισχύει κατά την Ιη Ιανουαρίου κάθε έτους, για υπάλληλο με πέντε (5) χρόνια υπηρεσίας, χωρίς προσαυξήσεις επιδομάτων πολυετίας και οικο-

γενειακών βαρών, στρογγυλοποιούμενο στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδας. Προκειμένου για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, εκτός από τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης, η αμοιβή του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνει κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

γ) Συντελεστής εμπορικότητας, ο οποίος ανάλογα με το συντελεστή εμπορικότητας, που προβλέπεται από τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, προσδιορίζεται ως ακολούθως:

Για επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε περιοχές με συντελεστή εμπορικότητας	Συντελεστής εμπορικότητας
--	------------------------------

1	1
1,1 - 2	1,20
2,1 - 3	1,40
3,1 - 4	1,60
πάνω από 4	1,80

Για επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε περιοχές, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως συντελεστής εμπορικότητας λαμβάνεται ο αριθμός ένα (1).

δ) Συντελεστής απόδοσης, ο οποίος ανάλογα με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους, όπως οι συντελεστές αυτοί ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, προσδιορίζεται ως ακολούθως:

Για επιχειρήσεις με μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους	Συντελεστής απόδοσης
--	-------------------------

μέχρι 5%	1
πάνω από 5% μέχρι 10%	1,15
· · 10% · 15%	1,30
· · 15% · 20%	1,45
· · 20%	1,60

Προκειμένου για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, ο συντελεστής απόδοσης προσδιορίζεται ως ακολούθως:

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

Για επιχειρήσεις με μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους	Συντελεστής απόδοσης	
μέχρι 20%	1	
τιάνω από 20% μέχρι 30%	1,20	
· · 30% · 40%	1,40	
· · 40%	1,60	

Για επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζονται περισσότεροι από ένα μοναδικό συντελεστές καθαρού κέρδους, για τον προσδιορισμό του συντελεστή απόδοσης λαβάνεται υπόψη εκείνος της κύριας δραστηριότητας. Ως κύρια δραστηριότητα, για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, θεωρείται αυτή με τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα.

3. Η μισθωτική αξία μειώνεται προκειμένου για:

α) Επαγγελματική εγκατάσταση που βρίσκεται αποκλειστικά σε όροφο οικοδομής, πάνω από το ισόγειο, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

β) Επαγγελματική εγκατάσταση που βρίσκεται αποκλειστικά σε υπόγειο οικοδομής, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

γ) Αποθηκευτικό χώρο, κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). Η μισθωτική αξία του αποθηκευτικού χώρου προσαυξάνει τη μισθωτική αξία της έδρας της επιχείρησης. Αν στην πόλη όπου βρίσκεται ο αποθηκευτικός χώρος δεν είναι εγκατεστημένη η έδρα της επιχείρησης αλλά υποκαταστήμα αυτής, η μισθωτική αξία του αποθηκευτικού χώρου προσαυξάνει τη μισθωτική αξία του υποκαταστήματος.

4. Η μισθωτική αξία που λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβεί την εμπορική αμοιβή. Στην περίπτωση κατά την οποία η εμπορική αμοιβή μειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7, η μισθωτική αξία δεν περιορίζεται αναλόγως.

5. Για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες υποτεγματίζονται στον ίδιο επαγγελματικό χώρο, η μισθωτική αξία επιμερίζεται ανάλογα με τον αριθμό των υποτεγματίζοντας επιχειρήσεων.

6. Σε περίπτωση κατά την οποία ως επαγγελματική στέγη χρησιμοποιείται η κατοικία του φορολογούμενου, για τον υπολογισμό της μισθωτικής αξίας λαμβάνεται υπόψη το ένα τρίτο (1/3) της επιφάνειας της κατοικίας του.

7. Για επιχειρήσεις που διατηρούν υποκαταστήματα, προσδιορίζεται χωριστά το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος κάθε υποκαταστήματος και το συνολικό ποσό όλων των υποκαταστημάτων προστίθεται στο ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος της έδρας της επιχείρησης. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος κάθε υποκαταστήματος η εμπορική αμοιβή μειώνεται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

8. Κατά τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών δεν λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής εμπορικότητας.

9. Στις μικτές επιχειρήσεις πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών προσδιορίζεται το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος για την κύρια δραστηριότητα και το ποσό που προκύπτει προσαυξάνει με το ποσοστό συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων της δευτερεύουσας δραστηριότητας στο σύνολο των ακαθάριστων ε-

σόδων της επιχειρησης. Το ποσοστό όμως της προσαύξησης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%). Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, ως κύρια δραστηριότητα θεωρείται αυτή στην οποία αντιστοιχούν τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα.

10. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από εμπορικές επιχειρήσεις, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος περιορίζεται στο μισό, εφόσον το καθαρό εισόδημα που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες είναι ίσο ή ανώτερο από την εμπορική αμοιβή.

11. Κατά τα τρία (3) πρώτα χρόνια λειτουργίας της επιχειρησης το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος μειώνεται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Για τις επιχειρήσεις οι οποίες αναφέρονται στις παραγράφους 13 έως και 15 αυτού του άρθρου δεν αναγνωρίζεται αυτή η έκπτωση. Για τον υπολογισμό της τριετίας ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης άσκησης επαγγέλματος. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί τέτοια δήλωση ή έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα, μετά την πάροδο εξαμήνου από την προηγούμενης διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα έπτη άσκησης του επαγγέλματος από τον υπόχρεο. Προκειμένου για επιχειρήσεις των υπόχρεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 του ν.δ. 3323/1955 (ΦΕΚ 214 Α'), οι οποίες προέρχονται από τη λύση ή μετατροπή υφιστάμενης επιχείρησης, δεν θεωρούνται νέες επιχειρήσεις για τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος, εφόσον μετέχει σε αυτές ένα τουλάχιστον μέλος από αυτά που μετείχαν στην επιχείρηση που λύθηκε ή μετατράπηκε ή η νέα επιχείρηση λειτουργεί στην ίδια επαγγελματική εγκατάσταση με την επιχείρηση που λύθηκε ή μετατράπηκε. Στις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων αν και έχουν υποχρέωση τήρησης ή τηρούν ανακριβή βιβλία και στοιχεία, δεν αναγνωρίζεται η πιο πάνω έκπτωση.

12. Στην περίπτωση κατά την οποία η επιχείρηση έκανε έναρξη λειτουργίας ή διακοπή των εργασιών της μέσα στην κρινόμενη περίοδο, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ολόκληρος μήνας. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και για τα υποκαταστήματα ή τις άλλες επαγγελματικές εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

13. Ειδικά για τις παρακάτω επιχειρήσεις, όταν δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος προσδιορίζεται ως ακολούθως:

α) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια, σε εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχμές επησίως για κάθε δωμάτιο.

β) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται κάμπινγκ, σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές επησίως για κάθε θέση εγκατάστασης σκηνής ή τροχόσπιτου ή αυτοκινήτου. Αν στον ίδιο χώρο ασκούνται και άλλες δραστηριότητες, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των δραστηριοτήτων αυτών προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 12 αυτού

του άρθρου.

γ) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος προσδιορίζεται ως ακολούθως:

αα) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο, σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές.

ββ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο, σε δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) δραχμές.

γγ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τον ίδιοκτήτη, σε δύο εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες (2.400.000) δραχμές.

δδ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο, σε ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες (1.800.000) δραχμές.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) και για επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

Προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά λεωφορεία μη ενταγμένα σε Κ.Τ.Ε.Λ. τα ποσά της περίπτωσης γ' αυτής της παραγράφου προσαυξάνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και αποτελούν το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων αυτών.

δ) Για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης με βάση το ωφέλιμο φορτίο του αυτοκινήτου ως ακολούθως:

Ωφέλιμο φορτίο (τόνοι)	Με οδηγό τον ίδιοκτήτη	Με οδηγό τρίτο πρόσωπο
μέχρι 5	2.200.000	1.500.000
πάνω από 5 μέχρι 11	2.800.000	2.000.000
· · 11 · 16,5	3.400.000	2.400.000
· · 16,5	4.000.000	2.600.000

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%). Εξαιρετικά, για επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν για τις ανάγκες τους πετρελαιοκίνητα φορτηγά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, τα ακαθάριστα έσοδα, που δηλώνουν με την επήσια δηλώση φορολογίας εισοδήματος, δεν μπορούν να είναι κατώτερα για δύο (2) συνεχή έτη και για κάθε αυτοκίνητο από το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ακαθάριστων εσόδων που είναι απαραίτητο να δηλωθούν για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας των αυτοκινήτων αυτών, όπως ορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

14. Σε επιχειρήσεις αποκλειστικά πλανόδιων λιανοπωλητών επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με εβδομήντα πέντε χιλιάδες (75.000) δραχμές επησίως, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από τη δραστηριότητα αυτή. Προκειμένου για επιχει-

ρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές επησίως. Δαπάνες που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογούμενου.

15. Σε επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές, είτε διαθέτουν ίδια προϊόντα είτε προϊόντα τρίτων, επιβάλλεται ποσό καταβαλλόμενου φόρου ίσο με εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές επησίως, με το οποίο εξαντλείται η φορολογική τους υποχρέωση από τη δραστηριότητα αυτή. Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, το ποσό αυτό ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές επησίως. Δαπάνες που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισης λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από τα τυχόν άλλα εισοδήματα του φορολογούμενου. Ο φόρος της παραγράφου αυτής, καθώς και της προηγούμενης, καταβάλλεται στην αρχή κάθε διαχειριστικής περιόδου, το αργότερο μέχρι το τέλος του μηνός Ιανουαρίου και σε κάθε περίπτωση πριν από την έκδοση ή την ανανέωση της οικείας άδειας άσκησης του επαγγέλματος από την αρμόδια αρχή. Εξαιρετικά, για τη διαχειριστική περίοδο 1994 οι υπόχρεοι αυτών των παραγράφων υποχρεούνται να καταβάλουν το φόρο μέχρι την 30ή Ιουνίου 1994.

16. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται για:

α) Καθαρά κέρδη που αποκτούν οι δικαιούχοι από την εκμετάλλευση θεάτρου, κινηματογράφου ή λεωφορείου ενταγμένου σε Κ.Τ.Ε.Λ..

β) Καθαρά κέρδη που αποκτούν οι δικαιούχοι, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 3δα του ν.δ. 3323/1955.

γ) Καθαρά κέρδη που αποκτούν παραγωγοί ή μέσιτες ασφαλειών χωρίς επαγγελματική εγκατάσταση, περιοδεύοντες αντιπρόσωποι (πλασιέ), εκτελωνιστές, πρακτορεία εφημερίδων και περιοδικών, εφημεριδοπώλες, πρακτορεία ειδήσεων και λοιπού δημοσιογραφικού υλικού, πρακτορεία λαχείων γενικά, πρακτορεία ΠΡΟ-ΠΟ και ιπποδρομιακών στοιχημάτων, καθώς και πλανόδιοι μικροπωλητές λαχείων.

δ) Επιχειρήσεις ή υποκαταστήματα αυτών που είναι εγκατεστημένα σε δήμους, κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό κάτω από τέσσερις χιλιάδες (4.000) κατοίκους, εκτός αν οι δήμοι ή οι κοινότητες ή οι οικισμοί αυτοί έχουν χαρακτηρισθεί τουριστικοί τόποι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε παραλιακές περιοχές ή κατά μήκος των θερινών οδών, εκτός αυτών που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις α', β' και γ', δεν εξαιρούνται από τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

17. Αν το δηλούμενο ποσό εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρήσης, η οποία δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, είναι μικρότερο από το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, η διαφορά προσαυξάνει το εισόδημα που δηλώνεται, ως προερχόμενο από την επιχειρήση αυτή και ο φόρος

υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημά του που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο.

18. Τα ποσά που οφείλονται με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου για φόρους, τέλη και εισφορές που συμβεβαίνονται με αυτή, προσδιορίζονται με βάση τα ποσά του εισοδήματος ή του φόρου, κατά περίπτωση, που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος.

19. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 του ν.δ. 3323/1955, οι οποίοι δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία πρώτης δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Άρθρο 2 Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από ελευθέριο επάγγελμα

1. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από αποτική άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος του δικηγόρου, ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, ψυχολόγου, φυσιοθεραπευτή, οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή-προγραμματιστή, που δεν τηρούν βιβλία αν και υπόχρεοι, ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., θεωρείται εκείνο που προκύπτει από το άθροισμα της επαγγελματικής αμοιβής και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, κλιμακούμενο ανάλογα με τα έπτη άσκησης του επαγγέλματος και προσαυξανόμενο με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

Ειδικά για τους δικηγόρους, αντί επαγγελματικής αμοιβής λαμβάνεται υπόψη τεκμαρτό εισόδημα που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο αριθμό παραστάσεων, αυξανόμενο ή μειούμενο με βάση ειδικότερα κριτήρια. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται κλιμάκωση του ελάχιστου καθαρού εισοδήματος με βάση τα έπτη άσκησης του επαγγέλματος.

2. Ως ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης του εισοδήματος αυτού, του καλλιτέχνη ή του τραγουδιστή των κέντρων διασκέδασης, που δεν τηρεί βιβλία ή τηρεί βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., θεωρείται αυτό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της επαγγελματικής αμοιβής, όπως ορίζεται στην υποπερίπτωση στο της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού και του δείκτη δισκογραφικής δραστηριότητας.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Η επαγγελματική αμοιβή:

αα) Του ιατρού, το ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (2.500.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις επήσεις τακτικές αποδοχές ιατρού, επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ. στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

ββ) Του οδοντιάτρου και του ψυχολόγου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις επήσεις τακτικές αποδοχές οδοντιάτρου επιμελητή Γ' του Ε.Σ.Υ. στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

γγ) Του δικηγόρου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε εισόδημα δικηγόρου με τριάντα (30) παραστάσεις.

δδ) Του φυσιοθεραπευτή και του κτηνιάτρου, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων

(1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις επήσεις τακτικές αποδοχές μισθωτού φυσιοθεραπευτή - νοσηλευτή στο πρώτο έτος υπηρεσίας και κτηνιάτρου μισθωτού στο δημόσιο τομέα στο πρώτο έτος υπηρεσίας προσαυξημένες κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

εε) Του οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή - προγραμματιστή, το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις επήσεις τακτικές αποδοχές μισθωτού λογιστή στο πρώτο έτος υπηρεσίας.

στσ) Του καλλιτέχνη ή τραγουδιστή των κέντρων διασκέδασης, το ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (2.500.000) δραχμών, που θεωρείται ότι αντιστοιχεί στις επήσεις ακαθάριστες αποδοχές μουσικού με βάση το κατώτερο προβλεπόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

Τα ποσά που αναφέρονται στις παραπάνω υποεργασίες (αα' έως και στσ') αναπροσαρμόζονται κάθε έτος ανάλογα με το συνολικό ποσοστό αύξησης του μισθού των υπαλλήλων του Δημοσίου βάσει της εισοδηματικής πολιτικής, με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά την αναπροσαρμογή τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδας.

β) Συντελεστής δισκογραφικής δραστηριότητας, ο οποίος, ανάλογα με την κυκλοφορία των δίσκων και συναφών του έτους φορολογίας και του αμέσως προηγούμενου έτους, προσδιορίζεται ως εξής:

Εάν έχει κυκλοφορήσει δίσκο	1,5
με κυκλοφορία μέχρι	5000
"	τεμ. 3
από	5001 έως 10.000
"	4
"	10.001 έως 15.000
"	5
"	15.001 έως 20.000
"	7
"	20.001 έως 30.000
"	9
άνω των 30.000"	11

γ) Μισθωτική αξία, ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της τιμής ζώνης που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβιβασης ακινήτων, με τον αριθμό των τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας της επαγγελματικής εγκατάστασης. Για τις περιοχές οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, ως τιμή ζώνης λαμβάνεται η κατώτερη τιμή ζώνης, που ισχύει για την πρωτεύουσα του νομού, όπου ασκείται το επάγγελμα.

Τα παραπάνω πρόσωπα, όταν συστεγάζονται στην ίδια επαγγελματική εγκατάσταση, η μισθωτική αξία επιμεριζεται ανάλογα με τον αριθμό των συστεγαζομένων. Η αντιστοιχίουσα έκταση επαγγελματικής εγκατάστασης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για δικηγόρο και σαράντα (40) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για ιατρό, οδοντιάτρο, κτηνιάτρο και ψυχολόγο. Ο ιατρός, ο οδοντιάτρος, ο ψυχολόγος και ο δικηγόρος, εφόσον χρησιμοποιούν ως επαγγελματική εγκατάσταση την κατοικία τους, ως επιφάνεια που υπολογίζεται η μισθωτική αξία λαμβάνονται υπόψη σαράντα (40) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για ιατρό, οδοντιάτρο και ψυχολόγο, είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα, εφόσον πρόκειται για δικηγόρο.

4. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος των πρωσίων της παραγράφου 1 με εξαίρεση του δικηγόρου, κλιμακώνεται ανάλογα με τα έτη άσκησης του επαγγέλματος, από το 40 έτος κατά δέκα τοις εκατό (10%) ανά έτος μέχρι το 200 έτος, μειούμενου από το 210 έτος κατά το ίδιο ποσοστό ανά έτος.

5. Για τους δικηγόρους το ελάχιστο καθαρό εισόδημα που προκύπτει από το άθροισμα του τεκμαρτού εισοδήματος κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση γ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, προσαυξάνεται ως εξής:

α) Κατά ένα τοις εκατό (1%) για κάθε γραμμάτιο προείσπραξης πέραν των τριάντα (30) κατ' έτος, με εξαίρεση τα γραμμάτια προείσπραξης που αφορούν σε διεξαγωγές, παραστάσεις ενώπιον πταισματοδικείου και μεταβιβάσεις ακινήτων, τις κατ' αποκοπή παραστάσεις για λογαριασμό του Δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων, των ασφαλιστικών εταιριών, του Επικουρικού Κεφαλαίου και των τραπεζών, καθώς και των εργατικών υποθέσεων για τις οποίες υποβάλλεται το εργολαβικό συμβόλαιο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Οι εξαίρεσις αυτής της περιπτωσης ισχύουν και για τις επόμενες περιπτώσεις β' και γ'. Για όσους έχουν λιγότερα από τριάντα (30) γραμμάτια προείσπραξης κατ' έτος, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος μειώνεται κατά ένα και μισό τοις εκατό (1,5%) για κάθε γραμμάτιο προείσπραξης κάτω των τριάντα (30).

β) Κατά πέντε τοις εκατό (5%) για κάθε παράσταση σε πενταμελή εφετεία και κατά τρία τοις εκατό (3%) σε τριψελή εφετεία.

γ) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε παράσταση σε εφετεία κακουργημάτων, κακουργοδικεία και ανώτατα δικαστήρια.

δ) Στις περιπτώσεις των εργατικών υποθέσεων, όπου ο δικηγόρος αμείβεται με εργολαβικό συμβόλαιο, υποχρεούται, από τη δημοσίευση του παρόντος, να υποβάλλει αντίγραφο του συμβολαίου αυτού στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί κοινής αφελείας, οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Ι.Δ. υποχρεούνται να παρακρατούν ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αμοιβής του δικηγόρου. Τα ίδια πρόσωπα αποδίδουν τα ποσά της παρακράτησης της παραγράφου αυτής μέχρι τη 10η ημέρα του επόμενου μήνα. Μαζί με την οικεία δήλωση απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου γνωστοποιείται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου. Σε περιπτώσεις εργατικών υποθέσεων που δεν έχει υποβληθεί το εργολαβικό συμβόλαιο, το καθαρό εισόδημα του δικηγόρου, που προκύπτει με βάση το άρθρο αυτό, προσαυξάνεται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές ανά ομόδικο των υποθέσεων αυτών.

ε) Με το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού που προκύπτει από τις κατ' αποκοπή παραστάσεις για λογαριασμό του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων, ασφαλιστικών εταιριών και τραπεζών, εφόσον το ποσό αυτό προκύπτει από σχετική βεβαίωση και με το πενήντα τοις εκατό (50%) του μερίσματος που διανέμεται κατ' έτος από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο.

6. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος, που προκύπτει από το άθροισμα της επαγγελματικής αμοιβής ή του τεκμαρτού εισοδήματος στην περίπτωση δικηγόρου και της μισθωτικής αξίας της επαγγελματικής ε-

γκατάστασης, μετά την προβλεπόμενη κλιμάκωση στην παράγραφο 5 και τις προσαυξήσεις κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4, προσαυξάνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια ως εξής:

A) Του ιατρού

α) με βάση την ειδικότητα:

αα) Κατά σαράντα τοις εκατό (40%) για τους χειρουργούς όλων των ειδικοτήτων, εφόσον ασκούν χειρουργική ειδικότητα σε οποιοδήποτε νοσηλευτικό ίδρυμα, μαιευτήρες και ορθοδοντικούς.

ββ) Κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για όλες τις κλινικές ειδικότητες ιατρών.

β) Με βάση τους πανεπιστημιακούς και επαγγελματικούς τίτλους

αα) Κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τους καθηγητές πανεπιστημίου οποιασδήποτε βαθμίδας.

ββ) Κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τους λέκτορες, τους κατέχοντες μεταπτυχιακούς και επαγγελματικούς τίτλους. Ως επαγγελματικός τίτλος για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρείται η θέση του υπεύθυνου διεύθυνσης ή τμήματος που κατείχε, πριν την έναρξη άσκησης ελευθέριου επαγγέλματος, σε οποιοδήποτε νοσηλευτικό ίδρυμα.

B) Του δικηγόρου με βάση τους πανεπιστημιακούς τίτλους, που αναφέρονται σε νομικά μαθήματα της εφαρμοσμένης νομικής επιστήμης:

α) Κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για τους καθηγητές πανεπιστημίου, οποιασδήποτε βαθμίδας.

β) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τους λέκτορες.

Γ) Του οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή-προγραμματιστή με βάση τους τίτλους σπουδών:

α) Κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τους πτυχιούχους ελληνικών ή ξένων πανεπιστημίων.

β) Κατά πέντε τοις εκατό (5%) για τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ή αντίστοιχων σχολών εξωτερικού.

7. Αν ο φορολογούμενος δηλώνει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και από άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος, το συνολικό εισόδημα που προκύπτει με βάση τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους μειώνεται ως εξής:

α) Του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου και ψυχολόγου κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Το συνολικό όμως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και του υπολοίπου μετά τη μείωση αυτή εισόδηματος, δεν μπορεί να είναι μικρότερο του συνολικού εισόδηματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

β) Του φυσιοθεραπευτή, οικονομολόγου, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη και αναλυτή - προγραμματιστή κατά πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον διαθέτουν επαγγελματική εγκατάσταση. Το συνολικό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και του υπολοίπου μετά τη μείωση αυτή εισόδηματος, δεν μπορεί να είναι μικρότερο του συνολικού εισόδηματος που προκύπτει με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή, εάν τα παραπάνω πρόσωπα δεν διαθέτουν επαγγελματική εγκατάσταση, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

γ) Το συνολικό εισόδημα του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, ψυχολόγου και φυσιοθεραπευτή μειώνεται επίσης κατά τριάντα τοις εκατό (30%) εφόσον κατοικούν και ασκούν το επάγγελμα σε παραμεθόρια περιοχή.

8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή για δικηγόρους που ασκούν το επάγγελμα παράλληλα και με πάγια αντιμισθία ή είναι μισθωτοί ή συνταξιούχοι και έχουν πραγματοποίησει λιγότερες από πέντε (5) παραστάσεις σε εφετεία κακουργημάτων, κακουργοδίκεια και ανώτατα δικαστήρια συνολικά. Το συνολικό όμως εισόδημα των δικηγόρων που προέρχεται από μισθωτές υπηρεσίες και από την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προκύπτει κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

9. Δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου αυτού κατά τα τρία (3) πρώτα χρόνια άσκησης του επαγγέλματος και εφόσον δεν έχουν παρέλθει δέκα (10) έτη από την απόκτηση του πτυχίου. Για τον υπολογισμό της τριετίας ως πρώτο έτος θεωρείται το επόμενο εκείνου μέσα στο οποίο ο φορολογούμενος υπέβαλε για πρώτη φορά δήλωση έναρξης επαγγέλματος. Σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί τέτοια δήλωση ή έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα μετά την πάροδο εξαμήνου από την πραγματική έναρξη άσκησης του επαγγέλματος, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα πρώτα χρόνια άσκησης επαγγέλματος.

Στην περίπτωση κατά την οποία η έναρξη επαγγέλματος ή η διακοπή εργασιών έγινε μέσα στην κρινόμενη περίοδο, το εισόδημα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού περιορίζεται σε τόσα δωδεκάτα, όσα και οι μήνες λειτουργίας της επιχείρησης. Χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) ημέρες λογίζεται ολόκληρος μήνας.

10. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, εφόσον πριν την έναρξη επαγγέλματος άσκησαν το επάγγελμά τους ως μισθωτοί ή με οποιαδήποτε άλλη σχέση εργασίας περισσότερο από μία δεκαετία, τότε για την εφαρμογή του άρθρου αυτού κατατάσσονται στο δέκατο έτος άσκησης του επαγγέλματος.

Στα παραπάνω πρόσωπα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής περιλαμβάνονται οι προερχόμενοι ιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, ψυχολόγοι, και φυσιοθεραπευτές από όλα τα δημόσια ή ιδιωτικά νοσηλευτικά ίδρυματα και συναφείς υπηρεσίες και όσοι παρείχαν οικονομολογικές, λογιστικές, φορολογικές, καθώς και υπηρεσίες αναλυτή - προγραμματιστή σε οποιονδήποτε εργοδότη δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

11. Αν το δηλούμενο ποσό εισόδηματος από την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος, όταν δεν τηρούν βιβλία αν και υπόχρεοι ή τηρούν βιβλία δευτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, είναι μικρότερο από το ελάχιστο ποσό καθαρού εισόδηματος, διώς προσδιορίζεται αυτό με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου, η διαφορά προσαμένει το εισόδημα που δηλώνεται ως προερχόμενο από την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος και ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό εισόδημα που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο.

12. Το ελάχιστο ποσό καθαρού εισόδηματος ελεύθερου επαγγελματία, ο οποίος, εκτός από την άσκηση του επαγγέλματος ατομικά, συμμετέχει και σε μία ή περισσότερες εταιρίες ελεύθερων επαγγελματιών του άρθρου 3 παράγραφος 3 του ν.δ. 3323/1955, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προκύπτει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Όταν ελεύθερος επαγγελματίας δεν ασκεί ατομικά ελεύθεριο επάγγελμα άλλα το εισόδημά του προέρχεται από συμμετοχή σε μία ή περισσότερες από τις ανωτέρω εταιρίες ελεύθερων επαγγελματιών, ως ελάχιστο ποσό

καθαρού εισόδηματος θεωρείται αυτό που θα προέκυπτε, αν ασκούσε το ελευθέριο επάγγελμά του ατομικά. Στην περίπτωση αυτή, ως επαγγελματική εγκατάσταση ελεύθερου επαγγελματία θεωρείται αυτή που αντιστοιχεί στην εταιρία που συμμετέχει με το μεγαλύτερο ποσοστό. Το εμβαδόν όμως της επαγγελματικής του εγκατάστασης δεν μπορεί να είναι κάτω των σαράντα (40) τετραγωνικών μέτρων για ιατρό, οδοντίατρο, κτηνίατρο, ψυχολόγο και είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για τα λοιπά ελευθέρια επαγγέλματα.

Για τον υπολογισμό του φόρου εισόδηματος του φυσικού προσώπου της παραγράφου αυτής αφαιρείται το ποσό που φορολογήθηκε αυτοτελώς στο όνομα της εταιρίας.

'Άρθρο 3 Συμπληρωματικές διατάξεις

1. Ο προσδιορισμός του εισόδηματος κατά τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, δεν αποκλείει τον κατά τις ισχύουσες διατάξεις λογιστικό ή εξωλογιστικό προσδιορισμό εισόδηματος μεγαλύτερου από αυτό που πρέπει να δηλωθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων αυτών.

2. Σε περίπτωση που το εισόδημα που προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος είναι μεγαλύτερο από αυτό που δηλώνεται με την ετήσια αρχική δήλωση του φορολογούμενου, τούτο θεωρείται οριστικό, εφόσον δεν διαπιστώθει παράβαση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων που να θίγει το κύρος των βιβλίων, κατά την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του π.δ.186/1992 (ΦΕΚ 84 Α') μέσα σε μια πενταετία.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται προκειμένου για επιχειρήσεις που ασκούνται από άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών και ελεύθερους επαγγελματίες ηλικίας άνω των 65 ετών, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ασκούν την επιχείρηση ή το επάγγελμα για μία δεκαετία, καθώς και από άτομα που είναι τυφλοί και είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών της οικείας νομαρχίας ή είναι ανάπτυροι με ποσοστό αναπτηρίας πάνω από ογδόντα τοις εκατό (80%).

4. Το προσδιορίζομένο εισόδημα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, μπορεί να αμφισβηθεί από το φορολογούμενο ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, αν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας ή από λόγους που αναφέρονται στην προσωπική του κατάσταση, όπως η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας τους, η νοσηλεία σε νοσοκομείο ή κλινική, καθώς και η φυλάκιση, το πραγματικό καθαρό εισόδημα είναι κατώτερο από αυτό που προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Δεν συνιστούν και δεν αποδεικνύουν τέτοιους λόγους μόνες οι εγγραφές στα τηρούμενα βιβλία του φορολογούμενου. Η επίκληση των λογών αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή η οποία ασκείται από το φορολογούμενο, σύμφωνα με τις κειμενες διατάξεις, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους. Αν ο φορολογούμενος λάβει το εκκαθαριστικό σημείωμα μετά τις 31 Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους, η προσφυγή ασκείται μέσα στις προθεσμίες, που ορίζονται στο άρθρο 77 του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ 202 Α').

Ισχυρισμοί που δεν περιέχονται στην προσφυγή αυτή δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτώς ενώπιον του

αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, εκτός αν η όψιμη προβολή τους οφείλεται σε αποχρώντα λόγο. Η άσκηση προσφυγής κατά τα ανωτέρω δεν αναστέλλει τη βεβαίωση του φόρου που οφείλεται και την είσιπραξη του πενήντα τοις εκατό (50%) του βεβαιωθέντος φόρου.

5. Ο Υπουργός Οικονομικών με αποφάσεις του μπορεί να αναπροσαρμόζει το ελάχιστο εισόδημα των περιπτώσεων της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Η αναπροσαρμογή όμως αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους, όπως αυτός προκύπτει από τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε.. Επίσης, ο τρόπος και η διαδικασία, καθώς και λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 4 Προσδιορισμός ελάχιστου κόστους κατασκευής οικοδομών

1. Για την εφαρμογή των ισχουσών διατάξεων περί φορολογίας εισοδήματος και Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) των εργολάβων, υπεργολάβων και εν γένει επιπτηδευματών που εκτελούν οποιανδήποτε επί μέρους εργασία σε ανεγειρόμενη οικοδομή, καθώς και των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την κατασκευή και πώληση οικοδομών, καθιερώνεται σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού του ελάχιστου συνολικού κόστους κατασκευής των οικοδομών και των ελάχιστων ποσοτών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος.

Το προσδιοριζόμενο ελάχιστο συνολικό κόστος κατασκευής και τα ελάχιστα κόστη των επί μέρους εργασιών αποτελούν τη βάση προσδιορισμού των φορολογικών υποχρεώσεων των επιπτηδευματών της παραγράφου αυτής.

Με τον όρο "κόστος" νοείται το καθαρό κατασκευαστικό κόστος το οποίο περιλαμβάνει την αξία αγοράς των υλικών με το Φ.Π.Α. και την αμοιβή εργασίας, η οποία προσφέρεται απευθείας ή μέσω υπεργολάβου, χωρίς τις ασφαλιστικές εισφορές και το Φ.Π.Α..

2. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κόστους των οικοδομών και των ποσοτών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών λαμβάνονται υπόψη:

α) Ως τιμές εκκίνησης κόστους κατά τετραγωνικό μέτρο, οι οποίες αναπροσαρμόζονται με βάση τη μεταβολή του δείκτη κόστους κατασκευής κτηρίων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος.

β) Συντελεστές αναγωγής των βοηθητικών χώρων των διαφόρων κατηγοριών οικοδομών σε κύριους χώρους αυτών.

γ) Συντελεστές αυξομείωσης των τιμών εκκίνησης, για τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου κτηρίου, όπως μέγεθος, ποιότητα, αριθμός όψεων.

δ) Πίνακες των ελάχιστων ποσοστών συμμετοχής των επί μέρους εργασιών στο συνολικό κόστος. Σε επί μέρους εργασίες ή σε κτήρια με ιδιαιτερότητες, όπου δεν ορίζονται ελάχιστα ποσοστά συμμετοχής, αυτά καθορίζονται από το μηχανικό μελετητή της οικοδομής πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας.

Μετά το πέρας των εργασιών, ο κύριος της οικοδομής ή η επιχείρηση που ασχολείται με την κατασκευή και πώληση αυτής, υποβάλλει τελικό πίνακα με τα τελικά ποσά κόστους των επί μέρους εργασιών, τα πλήρη

στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, το συνολικό αριθμό των εκδοθέντων στοιχείων και τη συνολική αξία αυτών.

Εξαιρετικά, προκειμένου για επί μέρους εργαρίες που έγιναν χωρίς την ανάθεσή τους σε εργολάβο ή υπεργολάβο, αλλά με τη χρηματοποίηση ημερομισθίων τεχνιτών και εργατών, αυτό γίνεται δεκτό για συνολικό ποσό μέχρι το είκοσι τοις εκατό (20%) του ελάχιστου συνολικού κόστους της κατασκευής. Το όριο αυτό δεν ισχύει για επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα απασχολούν δικό τους προσωπικό για το σκοπό αυτόν.

Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών υπάρξουν μεταβολές στα ποσοστά συμμετοχής του αρχικού πίνακα, οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστά συμμετοχής με αιτιολόγηση των μεταβολών αυτών.

Η προσκόμιση βεβαίωσης της αρμόδιας για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη ή της επιχείρησης κατασκευής και πώλησης οικοδομών, από την οποία θα προκύπτει ότι υποβλήθηκαν οι πίνακες που προβλέπονται από την παράγραφο αυτή, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την τελική ηλεκτροδότηση της οικοδομής.

3. Στην περίπτωση που υποβάλλεται τελικός πίνακας, ο οποίος περιέχει ανακριβή στοιχεία ως προς τα μεγέθη του έργου, τα στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, καθώς και ως προς την αξία των δηλωθέντων φορολογικών στοιχείων, επιβάλλεται σε βάρος του υπόχρεου πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της διαφοράς φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), που προκύπτει από την ανακρίβεια.

Ειδικώς για ανακρίβεια που αναφέρεται στα στοιχεία των εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών, από την οποία δεν προκύπτει διαφορά φόρου, επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

Για την εν γένει διαδικασία επιβολής, βεβαίωσης και είσιπραξης του προστίμου αυτού, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν.δ. 3323/1955, όπως ισχύουν κάθε φορά.

4. Τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχεία, για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κόστους, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, μετά από εισήγηση της επιτροπής που θα αποτελείται από: τρεις (3) οικονομικούς υπαλλήλους, τον προϊστάμενο του τμήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων της Διεύθυνσης Κεφαλαίου του Υπουργείου Οικονομικών, ένα (1) μηχανικό, μόνιμο υπάλληλο του Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε., έναν (1) εκπρόσωπο του Τ.Ε.Ε., έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Κατασκευαστών και Οικοδομικών Επιχειρήσεων (Ε.Ο.Κ.Ο.Ε.) και μέχρι δύο (2) ακόμη πρόσωπα που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ή ιδιάζουσα εμπειρία.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

β) Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε αναγκαία δαπάνη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

γ) Ο τύπος, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο χρόνος υποβολής των δηλώσεων, που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

δ) Οι υποχρεώσεις των προσώπων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για κατασκευές οικοδομών, των οποίων η οικοδομική άδεια θα εκδοθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 1994.

7. Για υποθέσεις, που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α').

'Άρθρο 5

Προσδιορισμός ακαθάριστων εσόδων των εργολάβων, υπεργολάβων και εν γένει επιτηδευματών, που εκτελούν οποιανδήποτε επί μέρους εργασία σε ανεγειρόμενες οικοδομές

1. Τα ακαθάριστα έσοδα, που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, δεν μπορεί να είναι κατώτερα από εκείνα που προκύπτουν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Τυχόν προκύπτοντα επιπλέον ακαθάριστα έσοδα, με βάση τις διατάξεις του παρόντος, θεωρούνται ως ακαθάριστα έσοδα:

α) Της χρήσης μέσα στην οποία υποβλήθηκε ο τελικός πίνακας της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος για τους εργολάβους, υπεργολάβους και εν γένει επιτηδευματίες, που εκτελούν οποιανδήποτε εργασία σε ανεγειρόμενη οικοδομή.

β) Της χρήσης που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3βα του ν.δ. 3323/1955, για τις επιχειρήσεις ανέγερσης και πώλησης οικοδομών.

2. Το ποσό Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, που οφείλουν να έχουν καταβάλει τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος, πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με αυτό που προκύπτει από το κόστος της αντίστοιχης επί μέρους εργασίας ή το συνολικό κόστος, κατά περίπτωση, όπως αυτό προσδιορίζεται στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου 4. Σε αντίθετη περίπτωση, η προκύπτουσα, μετά το τέλος των εργασιών, διαφορά οφείλεται ως φόρος εκροών της φορολογικής περιόδου υποβολής του τελικού πίνακα.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία το συνολικό κόστος, όπως προσδιορίζεται στον τελικό πίνακα, είναι κατώτερο του ελάχιστου συνολικού κατασκευαστικού κόστους, όπως προκύπτει κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του παρόντος, ο ιδιώτης ιδιοκτήτης καταβάλλει αυτοτελές πρόστιμο ισόποσο με τη διαπιστούμενη διαφορά του Φ.Π.Α..

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α. Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

β. Ο τύπος, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο χρόνος υποβολής των δηλώσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου.

γ. Οι υποχρεώσεις των προσώπων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για οικοδομές, των οποίων η οικοδομική άδεια θα εκδοθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 1994.

6. Για υποθέσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α'). Κάθε άλλη αντίθετη

διάταξη παύει να ισχύει από την ισχύ του άρθρου αυτού.

'Άρθρο 6

Προσδιορισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος

1. Ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιανδήποτε γεωργική δραστηριότητα, στην περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία του Κ.Β.Σ., από τα οποία να εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα για τη δραστηριότητα αυτή, θεωρείται η πρόσοδος από το έδαφος, το κεφάλαιο και την εργασία, από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική δραστηριότητα μαζί γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία προσδιορίζεται με αντικειμενική μέθοδο.

Για τον προσδιορισμό αυτό λαμβάνεται υπόψη το καθαρό γεωργικό εισόδημα, όπως αυτό υπολογίζεται με βάση τις καθερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής, ανά στρέμμα και είδος προϊόντος ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις, επί τον αριθμό των στρεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμό αυτών.

Για την εξειδίκευση της άνω αντικειμενικής μεθόδου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται:

α) Τα προσδιοριστικά στοιχεία που διαμορφώνουν την πρόσοδο από το έδαφος, αφού συνεκτιμηθούν η συνολική έκταση, το σχήμα, η τοπογραφική κατάσταση, όπως κλίση και γενικά τα στοιχεία τα οποία καθορίζουν τη φυσική του παραγωγικότητα, όπως σύσταση εδάφους, γονιμότητα.

β) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από την εργασία, αφού συνεκτιμηθούν ο χρόνος απασχόλησης, η ηλικία, το φύλο, η ίδια ή ξένη απασχόληση.

γ) Τα στοιχεία που προσδιορίζουν την πρόσοδο από το κεφάλαιο, αφού συνεκτιμηθούν το μέγεθος, η μορφή αυτού, όπως έγγειες βελτιώσεις, γεωργικές κατασκευές, μηχανές, μόνιμες φυτείες.

δ) Η μέθοδος υπολογισμού των βασικών αυτών συντελεστών παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης.

ε) Κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος, για κάθε ημερολογιακό έτος, με αντικειμενική μέθοδο, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

Συνιστάται, στη Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, Επιτροπή Αντικειμενικού Προσδιορισμού του Γεωργικού Εισοδήματος (Ε.Α.Π.Γ.Ε.), αποτελούμενη από το Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας, ως Πρόεδρο και μέλη τον προιστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, δύο ειδικούς επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από την Υπηρεσία τους, έναν ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., δύο ειδικούς επιστήμονες με τους αναπληρωτές τους, που προτείνονται από τις αγροτικές συνομοσπονδίες, ένα μέλος του Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού του Τμήματος Γεωργικής Οικονομίας του Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από το Τμήμα αυτό και έναν ειδικό επιστήμονα με τον αναπληρωτή του, που προτείνεται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και

Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Έργο της Επιτροπής είναι η κατάρτιση πινάκων, που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις του καθαρού γεωργικού εισοδήματος της παραγράφου 1, για όλα τα γεωργικά προϊόντα που παράγονται στην Ελληνική Επικράτεια, καθώς και εκτιμήσεις του αντιπροσωπευτικού ενοικίου, ανά στρέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης. Οι πιο πάνω εκτιμήσεις εξειδικεύονται κατά νομό, ζώνη καλλιεργούμενης έκτασης (πεδινή - ορεινή - ημιορεινή) και δυνατότητα άρδευσης ή όποιας άλλης διάκριση κρίνεται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συντελεστές, όπως συντελεστές ζώνης καλλιεργούμενης έκτασης, συντελεστές αρδευσιμότητας και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται πρόσφορο από την Επιτροπή με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών, δεκτικά αξιολόγησης.

Η Επιτροπή (Ε.Α.Π.Γ.Ε.) καταρτίζει οριστικούς πίνακες, μέχρι τέλους Φεβρουαρίου κάθε έτους, αφού συνεκτιμήσει ανάλογους πίνακες, οι οποίοι έχουν καταρτισθεί από τις Νομαρχιακές Επιτροπές της επόμενης παραγράφου.

3. Σε κάθε νομαρχία, στη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ., συνιστάται Επιτροπή αποτελούμενη από Επιθεωρητή της οικείας Διεύθυνσης, που είναι αρμόδια για το νομό, ως Πρόεδρο και μέλη τον προιστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας του νομού, έναν ειδικό επιστήμονα της Διεύθυνσης Γεωργίας της Νομαρχίας, έναν ειδικό επιστήμονα, που προτείνεται από την ένωση γεωργικών συνεταιρισμών της έδρας του νομού και έναν ειδικό επιστήμονα, που προτείνεται από κάθε αγροτική ομοσπονδία του νομού, εκ περιτροπής κατ' έτος, όταν υπάρχουν περισσότερες της μιας ομοσπονδίες. Για τους παραπάνω ορίζονται και αναπληρωτές τους. Χρέες γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του νομού.

Έργο της Επιτροπής είναι η οριστικοποίηση, σε επίπεδο νομού, πινάκων καθαρού εισοδήματος της παραγράφου 1. Οι πίνακες αυτοί καταρτίζονται, με ευθύνη των Διευθύνσεων Γεωργίας, από διαθέσιμα λογιστικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για όλα τα παραγόμενα γεωργικά προϊόντα του νομού, με βάση τις καθερωμένες γεωργοοικονομικές μεθόδους και προσκομίζονται στην Επιτροπή μέχρι 15 Ιανουαρίου κάθε έτους. Με ευθύνη του Προέδρου της Επιτροπής, οι οριστικοποιημένοι πίνακες αποστέλλονται μέχρι 31 Ιανουαρίου κάθε έτους στην Επιτροπή της παραγράφου 2.

4. Η Επιτροπή της παραγράφου 2, σε περίπτωση που δεν έχει στη διάθεσή της πίνακες της προηγούμενης παραγράφου ή αυτοί είναι ελλιπείς, οριστικοποιεί τις αρχικές εκτιμήσεις της. Οι τελικοί αυτοί πίνακες εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών και με ευθύνη του Προέδρου της Επιτροπής κοινοποιούνται στις νομαρχίες και τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες των νομών. Με ευθύνη των νομαρχών, οι πίνακες αυτοί κοινοποιούνται σε όλους τους Ο.Τ.Α., τις συνεταιριστικές οργανώσεις και τους αγροτικούς συλλόγους, μέχρι 10 Μαρτίου κάθε έτους.

5. Αν από τα τηρούμενα βιβλία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, από τα οποία δεν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα, προκύπτει καθαρό γεωργικό εισόδημα, διαφορετικό από αυτό που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, λαμβάνεται υπόψη για τη φορολογία εισοδήματος το κατά περίπτωση προκύπτον μεγαλύτερο εισόδημα.

6. Αν από τα στοιχεία, που προσκομίζει ο φορολο-

γούμενος, αποδεικνύεται ότι, εξαιτίας ζημιών από γεγονότα απρόβλεπτα ή οφειλόμενα σε ανώτερη βίᾳ, δεν αποκτήθηκε εισόδημα ή το αποκτηθέν είναι κατώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, ο προιστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δεν λαμβάνει υπόψη ή μειώνει κατά περίπτωση το προκύπτον με την αντικειμενική μέθοδο καθαρό γεωργικό εισόδημα.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

β) Η συγκρότηση της επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2, καθώς και κάθε αναγκαία δαπάνη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

8. Με αποφάσεις του οικείου νομάρχη καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού.

β) Η συγκρότηση της Επιτροπής που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 3.

9. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από το οικονομικό έτος 1995 για τα εισόδημα που αποκτήθηκαν στη χρήση 1994.

Άρθρο 7

Υπόχρεοι σε δήλωση - Χρόνος υποθολής

1. Φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον το ετήσιο καθαρό γεωργικό τους εισόδημα υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών και δεν συντρέχει για τα πρόσωπα αυτά μία από τις περιπτώσεις α' έως και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955.

2. Εξαιρετικά, οι άνω υπόχρεοι υποβάλλουν δήλωση, εφόσον λαμβάνουν επιδοτήσεις ποσού άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, για προϊόντα φυτικής παραγωγής ή επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (750.000) δραχμών, για προϊόντα ζωικής παραγωγής.

3. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν και γεωργικό εισόδημα, χωρίς να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, ανεξάρτητα από το ύψος του καθαρού γεωργικού εισοδήματος που αποκτούν ή το ύψος των επιδοτήσεων που λαμβάνουν ή το ύψος του επιστρεφόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας που εισπράτουν.

4. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι 15 Απριλίου του οικείου οικονομικού έτους, όταν μεταξύ των εισοδημάτων του υπόχρεου περιλαμβάνονται και γεωργικά εισόδημα.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να αναγραφούνται τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 8

Εκπτώσεις - Απαλλαγές - Κίνητρα

1. Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο του άρθρου 1, εκπίπτονται:

α) Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου για εκμίσθωση της γεωργικής γης.

β) Ποσό ίσο με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), της δαπάνης αγοράς καινούργιου πάγιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης, εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης, χωρίς δυνατότητα έκπτωσης αυτής, ολικά ή μερικά, σε επόμενες χρήσεις.

2. Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των κατά κύριο επάγγελμα αγρότών, φυσικών προσώπων, απαλλάσσεται του φόρου ποσό πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών. Το ποσό αυτό ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.

Ειδικά για νέους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, που δεν έχουν υπερβεί το 35ο έτος της ηλικίας τους, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) για τα πρώτα πέντε (5) συνεχή χρόνια άσκησης του επαγγέλματός τους.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, ως νέοι αγρότες θεωρούνται εκείνοι που για πρώτη φορά αναλαμβάνουν την οικονομική και νομική ευθύνη μιας γεωργικής εκμετάλλευσης.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μια ακόμη δεκαετία. Σε αντίθετη περίπτωση βεβαιώνεται ο φόρος που δεν καταβλήθηκε.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται:

α) Οι λεπτομέρειες και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού.

β) Οι υποχρεώσεις των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

γ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων των απαλλαγών ή εκπτώσεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 9 Μίσθωμα από εκμίσθωση γαιών

Αν το δηλούμενο εισόδημα από εκμίσθωση γεωργικής ή το τεκμαρτό μίσθωμα από δωρεάν παραχώρηση προς οποιανδήποτε τρίτο, εκτός των συζύγων, είναι μικρότερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το μίσθωμα που προσδιορίζεται αντικειμενικά.

Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει το ύψος του αντικειμενικού μισθώματος, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία της γεωργικής γης, αποδεικνύεται ότι αυτή είναι μικρότερη της προσδιοριζόμενης με την αντικειμενική μέθοδο. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των αποδεικτικών στοιχείων, γίνεται από το φορολογούμενο με την άσκηση προσφυγής κατά τις κείμενες διατάξεις, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

Αν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε και δηλώθηκε είναι ανώτερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο, για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το δηλωθέν.

Άρθρο 10 Υποχρεώσεις τρίτων

1. Κρατικές υπηρεσίες ή κρατικοί φορείς, αρμόδιοι για την έγκριση και καταβολή επιδότησεων ή αποζη-

μώσεων σε δικαιούχους, αναγράφουν υποχρεωτικά στις εγκριτικές ή διαπιστωτικές πράξεις που συντάσσουν, εκτός των λοιπών στοιχείων των δικαιούχων και τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή τον αριθμό δελτίου ταυτότητας και την αρμόδια για τη φορολογία του δικαιούχου δημόσια οικονομική υπηρεσία. Αντίγραφα των πράξεων αυτών ή άλλα στοιχεία, αναγκαία για τις ελεγκτικές επαληθεύσεις, διαβιβάζονται στις αρμόδιες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας καθορίζονται τα στοιχεία για τις επαληθεύσεις, οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 11 Κυρώσεις σε όσους δεν δηλώνουν το γεωργικό εισόδημα

1. Όσοι αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιανδήποτε γεωργική δραστηριότητα και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό και είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, δεν δικαιούνται:

α) να εισπράξουν επιστρεφόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας, ποσού άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών,

β) να εισπράξουν επιδότησεις ποσού άνω των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, για τη φυτική παραγωγή και επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (750.000) δραχμών, για τη ζωική παραγωγή,

γ) να πάρουν άδεια από την αρμόδια αρχή να πωλούν αγροτικά προϊόντα πλανοδίως ή σε λαϊκές αγορές,

δ) να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου,

ε) να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μια πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

2. Όσοι δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αποκτούν καθαρό γεωργικό εισόδημα, από οποιανδήποτε γεωργική δραστηριότητα, αν δεν δηλώσουν το εισόδημα αυτό, δεν δικαιούνται:

α) να εισπράξουν κάθε μορφής και ποσού επιδότηση,

β) να εισπράξουν κάθε ποσό αποζημίωσης γεωργικής παραγωγής, λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων ζημιών,

γ) να πάρουν άδεια αγροτικού αυτοκινήτου,

δ) να μεταβιβάσουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυριότητα γεωργικής γης, για μια πενταετία από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου. Με τις ίδιες αποφάσεις ρυθμίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 12 Τεκμήρια δαπανών

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

Το επίσησιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσα κατοικία, γενικώς, εφόσον η επιφάνειά της υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά

μέτρα, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2). Αν ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν έχουν στην κατοχή ή στην κυριότητά τους περισσότερα ακίνητα με συνολική επιφάνεια τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα, τα οποία χρησιμοποιούνται από αυτούς ως δευτερεύουσα κατοικία, τότε για τον υπολογισμό του πραγματικού ή του τεκμαρτού μισθώματός τους λαμβάνονται υπόψη όλες οι μισθούμενες ή ιδιοκατοικούμενες κατοικίες τους".

2. Οι υποπεριπτώσεις αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής και η υποπερίπτωση δδ' καταργείται:

"αα) Είκοσι τοις εκατό (20%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) έτη,

ββ) Τριάντα τοις εκατό (30%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη και μέχρι δεκαπέντε (15) έτη.

γγ) Πενήντα τοις εκατό (50%) για χρονικό διάστημα πάνω από δεκαπέντε (15) έτη. Το ίδιο ποσοστό μείωσης υπολογίζεται για τη δαπάνη που προκύπτει με βάση το αυτοκίνητο που έχει αγοραστεί από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.), για τη δαπάνη που προκύπτει με βάση αυτοκίνητο που ανήκει στην κυριότητα του φορολογούμενου για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη, εφόσον αυτός έχει ηλικία πάνω από εξήντα (60) ετών και αποκτά αποκλειστικώς εισοδήματα από συντάξεις ή και από ιδιοκατοικηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας, καθώς και όταν πρόκειται για επιβατικά αυτοκίνητα I.X., τα οποία είναι ειδικά διασκευασμένα για ανάπτυρους. Ως επιβατικά αυτοκίνητα I.X. ειδικά διασκευασμένα για ανάπτυρους θεωρούνται εκείνα που διασκευάσθηκαν, ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής, για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπτηρία με ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (67%) από φυσική αναπτηρία, νοητική καθυστέρηση ή ψυχική πάθηση ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους".

3. Η πρώτη περίοδος του τρίτου εδαφίου και η υποπερίπτωση ι' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή ετερόρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμων ή αστικών, καθώς και των κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των:

ι) Ομόρρυθμων ή απλών εκτός των ετερόρυθμων εταιρών ή κοινωνών ή μελών της κοινοπραξίας, φυσικών προσώπων, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία".

4. Η υποπερίπτωση ιι' του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"ιι) Των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανώνυμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, μεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους".

5. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955, μετά το τρίτο εδαφίο προστίθενται

δύο νέα εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Άν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι εταίροι των ομόρρυθμων ή ετερόρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο. Για τις άλλοδαπές επιχειρήσεις, που δεν υπάγονται στις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 αυτού του άρθρου, το ποσό της επήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης, που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης, ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου, υποκαταστήματος ή πρακτορείο τους εγκατεστημένο στην Ελλάδα, βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα την αλλοδαπή επιχείρηση και προϊσταται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου".

6. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 μετά τη λέξη "διτρόχου" προστίθεται η φράση "ή τριτρόχου".

7. Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Το επήσιο συνολικό ποσό τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης, που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να αμφισπητηθεί από το φορολογούμενο όταν η πραγματική δαπάνη του φορολογούμενου και των μελών που τον βαρύνουν είναι μικρότερη από την τεκμαρτή δαπάνη, όπως αποδεικνύεται από τον υπόχρεο με βάση πραγματικά περιστατικά. Η επίκληση των περιστατικών αυτών μπορεί να γίνει μόνο από τους υπόχρεους οι οποίοι:

α. Υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.

β. Είναι φυλακισμένοι.

γ. Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική.

δ. Έχουν δικαίωμα εισαγωγής επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης με μειωμένους δασμούς, φόρους ή τέλη.

Τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα αυτό δύνανται να επικαλούνται το περιστατικό αυτό για πέντε (5) έτη από το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου, εκτός από τους ναυτικούς, οι οποίοι μπορούν να το επικαλούνται για ένα (1) έτος από το έτος του εκτελωνισμού του αυτοκινήτου.

ε. Είναι άνεργοι και για τη χρονικό διάστημα που δικαιούνται βοήθημα ανεργίας.

στ. Συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, γιατί αποδεικνύεται, ότι στις δαπάνες συμβάλλουν οι συγγενείς αυτοί οι οποίοι πραγματοποιούν εισόδημα από εμφανείς πηγές.

ζ. Είναι ορφανοί ανήλικοι, οι οποίοι έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, από κληρονομά του πατέρα ή της μητέρας τους.

η. Προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την τεκμαρτή.

'Οταν συντρέχει μια ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου, ο φορολογούμενος υποχρεούται να υποβάλει μαζί με τη δήλωσή του και τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ο προιστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ελέγχει την ακρίβεια των ισχυρισμών και τα

αποδεικτικά στοιχεία του φορολογούμενου και μειώνει ανάλογα την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.¹

8. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

'α) Αγορά αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα δύματα πράγματα αποτελούν, κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις, ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν λαμβάνονται υπόψη τα χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά κινητών πραγμάτων, που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής δραστηριότητας'.²

9. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 καταργούνται.

10. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται περιπτώσεις ε' και στ', που έχουν ως εξής:

'ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τις εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

στ) Η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για την τοκοχρεωλιτική απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής, στην οποία περιλαμβάνεται και το ποσό τυχόν τόκων υπερημερίας'.³

11. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 καταργείται και στην παράγραφο 12 του άρθρου 5 του ίδιου νομοθετήματος, όπως αυτό αναριθμήθηκε με την παράγραφο 14 του άρθρου 2 του ν. 2065/1992, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, που έχει ως εξής:

'Επίσης, όσοι δεν αναγράφουν στη δήλωση τη δαπάνη αγοράς ή ανέγερσης ακινήτων, υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 73α.'

12. Η παράγραφος 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

' 6. Το τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης δεν εφαρμόζεται:

α) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει ενός (1) επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήστης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους, το οποίο ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή πολύτεκνου με τέσσερα (4) τουλάχιστον τέκνα που τον βαρύνουν ή της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν.

β) Προκειμένου για τεκμαρτή δαπάνη, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήστης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.

γ) Προκειμένου για αλλοδαπό προσωπικό που δεν διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις δια-

τάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), του α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει του επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήστης ή του ενοικίου.

δ) Προκειμένου για αλλοδαπές επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 89/1967, του α.ν. 378/1968 και του άρθρου 25 του ν. 27/1975, για το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, η οποία προκύπτει βάσει επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήστης.

ε) Προκειμένου για τη δαπάνη, που καταβάλλεται για την αγορά κτηματικών ομολόγων του Δημοσίου, για την αγορά δημόσιων κτημάτων, εφόσον αυτά εκποιούνται σε δημόσιο πλειστηριασμό από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, καθώς και για την αγορά δημόσιων εκτάσεων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α').

στ) Προκειμένου για αγορά ομολόγων του Δημοσίου ή τίτλων εταιριών, στις οποίες μετέχει το Δημόσιο κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) ή για αγορά μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή μετοχών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους σε αυτό, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή για αγορά εντόκων γραμματίων του Δημοσίου ή γενικά τίτλων του Δημοσίου ή για αγορά αμοιβών κεφαλαίων, καθώς και κάθε άλλου τίτλου που είναι διαπραγματεύσιμος στο Χρηματιστήριο'.⁴

13. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

'ββ) που είχαν διαμένει τρία (3) τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη μετοικεσία τους'.⁵

14. Στο τέλος της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται εδάφια ως εξής:

'Για την κάλυψη ή περιορισμό της διαφοράς που προκύπτει κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2019/1992 (ΦΕΚ 34 Α') για τα ποσά των πραγματικών ή τεκμαρτών δαπανών που πραγματοποιούνται από 1.1.1994.

Χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί υπόψη από τη δήλωση που, τυχόν, υποβλήθηκε κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2019/1992, για την κάλυψη ή τον περιορισμό διαφοράς δαπάνης, αφαιρούνται από το κεφάλαιο που σχηματίζεται από προηγούμενα έπη, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση δύο ορίζονται στα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο αυτής της περίπτωσης'.⁶

15. Η παράγραφος 11 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτή αναριθμήθηκε με την παράγραφο 14 του άρθρου 2 του ν. 2065/1992, καταργείται από 1ης Ianouapriou 1994.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

I. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

'Άρθρο 13

Εκπτώσεις δαπανών από το συνολικό εισόδημα

1. Στην περίπτωση ιβ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955, μετά την υποπερίπτωση στατ', προστίθεται τελευταία εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Αν το συνολικό ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν αυτής της περίπτωσης, καθώς και της παραγράφου 11, δεν καλύπτεται από το συνολικό επήσιο πραγματικό εισόδημα του φορολογούμενου και της συζύγου του, το υπόλοιπο που απομένει μεταφέρεται για να αφαιρεθεί διαδοχικά, κατά το ποσό που απομένει κάθε φορά, στα δύο (2) επόμενα οικονομικά έτη, αθροιζόμενο με τα χρηματικά ποσά, τυχόν, άλλων εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης σε αυτά τα έτη".

2. Η υποπερίπτωση εε' της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"εε') τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον το επήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εξακοδίων χιλιάδων (600.000) δραχμών και πάσχουν από ανίστοιχη νόσηση, καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιονδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφαλάλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογούμενου, όπως και η δαπάνη αυτών για διδακτρά ή τροφεία που καταβάλλονται για αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια."

3. Στην περίπτωση ιγ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955, τα πέμπτο και έβδομο εδάφια καταργούνται και προστίθεται μετά το τρίτο νέο τέταρτο εδάφιο ως εξής:

"Αν το ποσό των ανωτέρω δωρεών υπερβαίνει το συνολικό επήσιο πραγματικό εισόδημα του φορολογούμενου, το υπόλοιπο που απομένει μεταφέρεται διαδοχικά, κατά το ποσό που απομένει κάθε φορά, στα δύο (2) επόμενα οικονομικά έτη, αθροιζόμενο με τα χρηματικά ποσά, τυχόν, άλλων δωρεών των ίδιων περιπτώσεων σε αυτά τα έτη".

4. Η περίπτωση ιδ' της παραγράφου 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"ιδ) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για:

αα) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας, που χορηγούνται στο φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από Τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμεία και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

ββ) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας, που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους αυτών, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

γγ) Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α') για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών.

δδ) Δάνεια που χορηγούνται στο φορολογούμενο από Τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμεία και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν, για αναστή-

λωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητεών κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί.

εε) Χρέη προς το Δημόσιο από φόρο κληρονομίας, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό τόκων της υποπερίπτωσης αυτής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υποχρέου.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής δεν πρέπει να έχει εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος".

5. Στην παραγράφο 6 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται περίπτωση ιστ', που έχει ως εξής:

"ιστ) Εκτός από τις δαπάνες που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις, από τό συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρείται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού επήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών, στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα τέκνα τους που συνοικούν με αυτούς και τους βαρύνουν, για αγορά αγαθών και υπηρεσίες γενικά.

Από τις δαπάνες αυτές εξαιρούνται:

αα) αυτές που αναφέρονται στην παραγράφο 1 του άρθρου 20 του παρόντος,

· ββ) πραγματικές δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του παρόντος,

γγ) αυτές που ορίζονται στις προηγούμενες περιπτώσεις,

δδ) δαπάνες για αγορά τροφίμων και ποτών, γενικώς, καθώς και καυσίμων,

εε) δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, συγκοινωνίες, φωταέριο, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, ασφάλιστρα και τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, καθώς και για διδακτρά σε ιδιωτικά σχολεία.

Το ποσό που αφαιρείται συνολικά και για τους δύο συζύγους δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών. Το ποσό αυτό μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύμος του φορολογούμενου με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους. Η μείωση του φόρου, που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης, δεν μπορεί να είναι ανώτερη για κάθε σύζυγο του ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του αφορολόγητου ποσού που του αναλογεί ούτε ανώτερη από το φόρο που εκπίπτει για τις δαπάνες αυτές με βάση την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Για τη διενέργεια της έκπτωσης αυτής πρέπει το συνολικό ποσό των δαπανών, που καταβλήθηκε για αγαθά και υπηρεσίες, να αναγράφεται στην αρχική εμπρόθεσμη δήλωση εισοδήματος και να συνυποβάλλονται με αυτή τα πρωτότυπα των νόμιμων δικαιολογητικών, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Αποδείξεις λιανικής πώλησης αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών γίνονται δεκτές για την αναγνώριση της έκπτωσης της δαπάνης που αντιπροσωπεύουν, μόνον εάν αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του αγοραστή φορολογούμενου και τίθεται η σφραγίδα

του πωλητή.

Δαπάνες αυτής της παραγράφου που γίνονται στην αλλοδαπή δεν αφαιρούνται."

6. Η παράγραφος 10 του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"10. Όταν ο ένας από τους σικύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από τα ποσά των δαπανών των περιπτώσεων ιβ' και ιστ' της παραγράφου 6 και της παραγράφου 7, που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των δαπανών ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου σικύγου. Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός σικύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του, τότε η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το άθροισμα των δαπανών των περιπτώσεων ιβ' και ιστ' της παραγράφου 6 και της παραγράφου 7, προστίθεται στις δαπάνες του άλλου σικύγου."

7. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται υποπερίπτωση ιγ' ως εξής:

"ιγ) Το στεγαστικό επίδομα που καταβάλλεται στους δικαιούχους με βάση τις διατάξεις της περιπτώσεως στ' του άρθρου 10 του ν. 1284/1982 (ΦΕΚ 114 Α') και των παραγράφων 19 και 44 του άρθρου 11 του ν. 1881/1990 (ΦΕΚ 42 Α')."

8. Το δεύτερο εδάφιο της περιπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 40 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ο φόρος μπολογίζεται με βάση την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9, στο καθαρό ποσό της αποζημίωσης, μετά την αφαίρεση ποσού ενός εκατομμύριου (1.000.000) δραχμών που δεν θεωρείται εισόδημα και παρακρατείται κατά την πληρωμή της στο δικαιούχο".

Άρθρο 14

Υπολογισμός του φόρου και μειώσεις αυτού

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Το εισόδημα που απομένει, μετά την αφαίρεση των ποσών των μειώσεων και των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου, υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα:

Κλιμάκιο εισοδή- ματος	Φορολο- γικός συντελε- στής	Φόρος κλίμακιου	Σύνολο εισο- δήματος	Φόρος
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

Ειδικά, για φορολογούμενο με εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις, το ποσό του πρώτου κλίμακιου της πιο πάνω κλίμακας, προκειμένου να υπολογισθεί ο φόρος που αναλογεί στο εισόδημά του, αυξάνεται κατά τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές με ισόποση μείωση του ποσού του δεύτερου κλίμακιου. Το πρόσθετο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το συνολικό ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται.

2. Για το φορολογούμενο που τον βαρύνουν τέκνα, το ποσό φόρου που πρόκυπτε με βάση την πιο πάνω κλίμακα υειώνεται ως εξής:

α) είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές για καθένα τέκνο του, όταν έχει μέχρι δύο (2) τέκνα που τον βαρύνουν.

β) τριάντα χιλιάδες (30.000) δραχμές για καθένα τέκνο του, όταν έχει τρία (3) τέκνα που τον βαρύνουν.

γ) σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές για καθένα τέκνο του, όταν έχει τέσσερα (4) τέκνα και πάνω που τον βαρύνουν.

Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για εννέα (9) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κύκλων, Σερρών και Δράμας, η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή, τα ως άνω ποσά μειώσεως του φόρου προσαρεύονται με δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο.

Αν με βάση τη φορολογική κλίμακα δεν προκύπτει, για το φορολογούμενο, ποσό φόρου ή αυτό είναι μικρότερο του συνολικού ποσού των ανωτέρω μειώσεων, ολόκληρο το ποσό των μειώσεων ή η διαφορά που προκύπτει μειώνει το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον άλλο σύζυγο.

Εάν το συνολικό ποσό των ανωτέρω μειώσεων είναι μεγαλύτερο του φόρου, ο οποίος προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για το φορολογούμενο και τη σύζυγό του, η διαφορά δεν επιστρέφεται ούτε και συμψηφίζεται.

Το ποσό που απομένει ύστερα από τις ανωτέρω μειώσεις αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου".

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ειδικώς, ο συντελεστής του πρώτου εδαφίου αυξάνεται σε έξι τοις εκατό (6%) και επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που χρηματοποιούνται ως κατοικίες, εφόσον η επιφάνεια καθεμίας από αυτές υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα."

3. Οι περιπτώσεις α' και β' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"α) στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη, σε ένον νόμισμα, με αναλογικό συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%), β) στις αμοιβές που καταβάλλονται από τον εργοδότη σε δραχμές, με αναλογικό συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%)."

4. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Όταν ο οφειλόμενος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο αυτή, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%) στο συνολικό ποσό αυτού και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών. Στην περίπτωση που η βεβαίωση ενεργείται ύστερα από το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους, παρέχεται έκπτωση τρία τοις εκατό (3%) στην εφάπαξ καταβολή της οφειλής μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, μόνον όταν αυτή προέρχεται από εμπρόθεσμη δήλωση και η βεβαίωση γίνει μέχρι το μήνα Οκτώβριο του επόμενου

οικονομικού έτους".

5. Στο άρθρο 1 του ν. 2019/1992 η παράγραφος 5 αναριθμείται σε 6 και προστίθεται νέα παράγραφος 5, που έχει ως εξής:

"5. Ο φόρος που παρακρατείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 και του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν.δ. 3323/1955, μειώνεται κατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) κατά την παρακράτησή του".

6. Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 59 του ν.δ. 3323/1955 καταργούνται.

'Άρθρο 15

Διεύρυνση της φορολογικής βάσης

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται περίπτωση ιβ', που έχει ως εξής:

"ιβ) όποιος έχει υπερβεί το εικοστό πέμπτο (25) έτος της ηλικίας του, εκτός αν αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, μέχρι το ποσό των οκτακοσιών χιλιάδων (800.000) δραχμών ή και από ιδιοκατοίκηση κύριας κατοικίας με επιφάνεια μέχρι εξήντα (60) τετραγωνικά μέτρα ή είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης."

2. Η υποχρέωση υποβολής δήλωσης των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος.

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 12 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται, νέο, δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Μαζί με την επήσια δήλωσή του ο υπόχρεος υποβάλλει δήλωση με τα στοιχεία των ακινήτων που του ανήκουν κατά πλήρες δικαίωμα ιδιοκτησίας ή κατ' επικαρπία ή ψυλή κυριότητα ή έχει δικαίωμα χρήσης ή οίκησης σε αυτά."

'Άρθρο 16

Καταβολή του φόρου της δήλωσης του άρθρου 16α και εξαιρέσεις από αυτόν

1. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα ποσοστά αυτά δεν ισχύουν για τις εταιρίες του άρθρου 13 του ν. 718/1977 (ΦΕΚ 304 Α')."

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"12. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται για:

α) Κοινωνίες αστικού δικαίου που εκμεταλλεύονται φορτηγά ή επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης για τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από τη συνεκμετάλλευση με τη μορφή κοινωνίας μέχρι και δύο αυτοκινήτων. Τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση των πάνω από δύο αυτοκινήτων φορολογούνται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

β) Τους λοιπούς υπόχρεους, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3, οι οποίοι εκμεταλλεύονται ένα μόνο αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης.

γ) Εταιρίες συστεγαζόμενων φαρμακείων στις οποίες συμμετέχουν αποκλειστικώς φαρμακοποιοί."

3. Μετά το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προ-

θεσμίας υποβολής της, εξάκολουθεί να ισχύει το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη".

4. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμή ή εκπρόθεσμη, κατά περίπτωση, δήλωση της εταιρείας και δεν ανακαλείται".

5. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθενται δύο νέα εδάφια που έχουν ως εξής:

"Δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή των αναφερόμενων στα προηγούμενα εδάφια ποσών, θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα. Στην περίπτωση που ο οφειλόμενος φόρος, με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση, καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία υποβολής της δήλωσης, παρέχεται έκπτωση πέντε τοις εκατό (5%) στο συνολικό ποσό αυτού και των λοιπών συμβεβαιωμένων με αυτόν οφειλών."

'Άρθρο 17

Εκπτώσεις από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων

1. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ειδικά οι δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά, που έχουν στην κυριότητά τους οι επιχειρήσεις ή που έχουν μισθωμένα από τρίτους, εκπίπτουν μέχρι ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ύψους αυτών, εφόσον χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχειρησης."

2. Οι διατάξεις της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"θ) Το ποσό των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε ποσοστό μισό τοις εκατό (0,5%) επί της αναγραφόμενης στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξίας προς επιτηδευματίες, μετά την αφαίρεση: αα) των επιστροφών ή εκπτώσεων, ββ) της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το δημόσιο, δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής αφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και γγ) του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοιδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και λοιπών ειδικών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

Το ποσό αυτό της πρόβλεψης για κάθε διαχειριστική χρήση, συναθροιζόμενο με το ποσό της διενεργειθείσας πρόβλεψης σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις που εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία της επιχειρησης, δεν μπορεί να υπερβεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού "πελάται", όπως αυτό εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσης. Για τον υπολογισμό του χρεωστικού υπολοίπου των πελατών δεν περιλαμβάνονται τυχόν υπόλοιπα που αφορούν το Δημόσιο, δήμους ή κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρή-

σεις κοινής αφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Η έκπτωση της δαπάνης αυτής από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία αυτών σε ειδικό λογαριασμό "Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων".

Αν σε δεδομένη διαχειριστική χρήση το ποσό των πραγματοποιηθεισών προβλέψεων που εμφανίζονται στον ως άνω λογαριασμό είναι μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%) του χρεωστικού υπολοίπου, του λογαριασμού "πελάται" της διαχειριστικής αυτής χρήσης, το ποσό της πραγματοποιηθείσας πρόβλεψης κατά το υπερβάλλον μέρος αυτής μεταφέρεται στα "Αποτελέσματα χρήσεως" της διαχειριστικής αυτής χρήσης και υπόκειται σε φόρο εισοδήματος.

Πέραν της σχηματιζόμενης κατά τα ανωτέρω προβλεψης, ουδέν άλλο ποσό αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων."

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε ακαθάριστα έσοδα μέχρι τρία (3) δισεκατομμύρια δραχμές, ποσοστό έκπτωσης δύο τοις εκατό (2%) και σε ακαθάριστα έσοδα από τρία (3) δισεκατομμύρια και άνω, ποσοστό έκπτωσης ένα τοις εκατό (1%)."

Άρθρο 18 Εισόδημα τεχνικών επιχειρήσεων

Τα δύο και ένατο εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"Η αντικειμενική ή η πραγματική αξία, κατά περίπτωση, των αυτοτελών οικοδομών, διαμερισμάτων, καταστημάτων, γραφείων, αποθηκών και λοιπών χώρων που περιέρχονται κατά το χρόνο της διάλυσης στα μέλη των υποχρέων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3, θεωρείται ως ακαθάριστο έσοδο των υποχρέων αυτών κατά το χρόνο της διάλυσής τους. Το καθαρό κέρδος που προκύπτει με βάση τα έσοδα αυτά φορολογείται στο όνομα των υποχρέων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 με συντελεστή τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά το έτος που διαλύεται η εταιρία, κοινωνία ή κοινοπραξία".

Άρθρο 19 Παρακράτηση και απόδοση φόρου

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Έξαιρετικά, στα μερίσματα που διανέμονται από ημεδαπές εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και στα κέρδη από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, ενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 16 και 48 του ν. 1969/1991."

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται οι περιπτώσεις στ' και ζ', που έχουν ως εξής:

"στ) Για τα μερίσματα που διανέμονται οι ημεδαπές εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, κατά το χρόνο έγκρισής τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων."

"ζ) Για τα κέρδη από ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, κατά το χρόνο έγκρισής τους από την Α.Ε. Διαχειρίσεως."

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου

29 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:
"α. Για τα εισοδήματα των περιπτώσεων α', β', γ' και στ' της προηγούμενης παραγράφου, η ημεδαπή ανώνυμη εταιρία που τα καταβάλλει".

4. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται περίπτωση δ', που έχει ως εξής:

"δ. Για τα εισοδήματα της περίπτωσης ζ' της προηγούμενης παραγράφου η 'Α.Ε. Διαχειρίσεως' που τα καταβάλλει".

5. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Στα εισοδήματα εργοληπτών κατασκευής κάθε είδους τεχνικών έργων και ενοικιαστών δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή λιμενικών προσόδων με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) που υπολογίζεται στην αξία του κατασκευαζόμενου έργου ή του μισθώματος."

6. Στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 37α του ν.δ. 3323/1955 προστίθεται υποπερίπτωση δδ', και στη συνέχεια δύο νέα εδάφια της περίπτωσης αυτής, που έχουν ως εξής:

"δδ) Οταν προμηθεύονται αγαθά ή τους παρέχονται υπηρεσίες από τις πολεμικές βιομηχανίες Ε.Α.Β., Ε.Β.Ο. και ΠΥΡΚΑΛ.

Επίσης, εξαιρείται από την υποχρέωση παρακράτησης φόρου η δημόσια επιχείρηση ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτή.

Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 4, εφαρμόζονται αναλόγως."

7. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 1- σχύουν από 8 Φεβρουαρίου 1994 για τιμολόγια που εκδίονται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 37α του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται περιπτώσεις ζ' και η', που έχουν ως εξής:

"ζ) Στα εισοδήματα που προέρχονται από αμοιβές ή προμήθειες λόγω διαμεσολάβησης για πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, με συντελεστή δέκα πέντε τοις εκατό (15%), που υπολογίζεται στο ποσό της αμοιβής ή προμήθειας του δικαιούχου. Οι "Α.Ε. Διαχειρίσεως" αμοιβαίων κεφαλαίων υποχρεούνται να παρακρατούν το φόρο κατά την καταβολή των προμηθειών ή αμοιβών.

η) Οι μισθοί και λοιπές αμοιβές που καταβάλλει η εταιρία περιορισμένης ευθύνης σε διαχειριστές εταρίους αυτής, λόγω παρεχόμενων σε αυτήν υπηρεσιών, δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Για τα πιο πάνω ποσά, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται, έναντι του οφειλόμενου φόρου επί της επιχειρηματικής αμοιβής, να καταβάλλει στο Δημόσιο φόρο που υπολογίζεται με συντελεστή δέκα πέντε τοις εκατό (15%), πλέον τελών χαρτοσήμου ένα τοις εκατό (1%).

Για την απόδοση του φόρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 44.

Ο φόρος της περίπτωσης αυτής εκπίπτεται από τον παρακρατούμενο, σύμφωνα με την περίπτωση δ', φόρο και το προκύπτον χρεωστικό υπόλοιπο καταβάλλεται εφάπαξ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου. Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο επιστρέφεται".

9. Η παράγραφος 5 του άρθρου 37α του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Όσοι παρακρατούν φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων β', γ', δ', στ' και ζ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με σχετική δήλωση που πρέπει

να υποβάλουν μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα, στη Δ.Ο.Υ., στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, ο οποίος αποδίδεται εφάπαξ με την υποβολή της οικείας δήλωσης".

10. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 40 του ν.δ.3323/1955 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ομοίως, εισόδημα από μισθωτες υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιψιθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν.1545/1985 (ΦΕΚ 91 Α')."

11. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 1921/1991 (ΦΕΚ 12 Α') προστίθενται δύο εδάφια που έχουν ως εξής:

"Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου θεωρούνται τόκοι καταθέσεων και τα εισόδημα που προκύπτουν από πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 15 του ν. 3632/1928, που προσετέθησαν με το άρθρο 74 του ν. 1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α'), τα οποία λαμβάνουν οι δικαιούχοι φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου."

12. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται στα εισοδήματα που αποκτούν οι δικαιούχοι από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 20

Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος αρχιτεκτόνων και μηχανικών

1. Το πρώτο εδάφιο και οι περιπτώσεις αυτού α' έως και ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίστανται ως εξής:

"Κατ' εξαίρεση, για αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσύνων και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα, το καθαρό εισόδημα εξευρίσκεται με τη χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι πάσης φύσεως τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή των πιο πάνω αμοιβών,, ως εξής:

α) Τριάντα οκτώ τοις εκατό (38%) για μελέτη - επίβλεψη κτιριακών έργων.

β) Είκοσι δύο τοις εκατό (22%) για μελέτη - επίβλεψη χωροταξικών, πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων και για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση εκτέλεσης έργου.

γ) Είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για μελέτη - επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων.

δ) Δεκαεπτά τοις εκατό (17%) για μελέτη - επίβλεψη τοπογραφικών έργων.

ε) Εξήντα τοις εκατό (60%) για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που προσφέρουν ανεξάρτητες υπηρεσίες σε οργανωμένα γραφεία και για την ενέργεια πραγματογνωμοσύνων και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα."

2. Οι συντελεστές της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και όταν διατάξεις άλλου νόμου παρ-

πέμπουν στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.δ. 3323/1955, με τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

3. Το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"Αν από τα βιβλία και στοιχεία του υποχρέου προκύπτει ότι οι δαπάνες της χρήσης βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία με το υπόλοιπο των ακαθάριστων αμοιβών (τεκμαρτές δαπάνες) που προκύπτουν από την εφαρμογή του συντελεστή, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προσαυξάνει το συντελεστή αυτόν κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%)."

Άρθρο 21

Επιβολή έκτακτης εφάπαξ εισφοράς στα κέρδη από εξαγωγές σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Ε.3789/128/15.3.1988 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών

1. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 της Ε.3789/128/15.3.1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 22 του ν. 1796/1988 (ΦΕΚ 152 Α') αντικαθίσταται, αφότου ισχυει, ως εξής:

"Δεν επιβάλλεται έκτακτη εφάπαξ εισφορά στο μέρος των κερδών των επιχειρήσεων που προέρχονται από εξαγωγές προς μη κοινοτικές χώρες".

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, οι εξαγωγικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην οποία θα αναγράψουν το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων που πραγματοποίησαν κατά το οικονομικό έτος 1987 από εξαγωγές προς χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τη δήλωση αυτή θα συνυποβάλλονται και φωτοαντίγραφα των σχετικών διασαφήσεων εξαγωγής. Σε περίπτωση μη υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης, ο υπολογισμός και η βεβαίωση της εισφοράς γίνεται χωρίς να αφαιρεθεί το μέρος των κερδών που αναλογεί στις εξαγωγές προς μη κοινοτικές χώρες.

3. Το ποσό της έκτακτης εφάπαξ εισφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος, κάταβαλλεται σε έξι (6) Ισες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η πρώτη μέσα στον επόμενο από τη βεβαίωση μήνα.

Άρθρο 22

Εναρμόνιση των διατάξεων του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975 με τις ισχύουσσες διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος

1. Τα δεύτερο και επόμενα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975 (ΦΕΚ 23 Α') της Ε. Αναθεωρητικής Βουλής, όπως ισχύουν σήμερα, αντικαθίστανται ως εξής:

"Από το Ειδικό Λογιστήριο της Βουλής διενεργείται, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, οριστική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος στο τμήμα της επήσιας βουλευτικής αποζημίωσης που φορολογήθηκε αυτοτελώς.

Αν ο βουλευτής, εκτός από τη βουλευτική αποζημίωση, αποκτά και άλλα εισοδήματα, τότε οι προβλεπόμενες εκπτώσεις του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 ενεργούνται

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

τον οποίο του δικαιούχου, μετά από σχετική δήλωση της είτε από το Ειδικό Λογιστήριο της Βουλής κατά την οριστική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος, ο οποίος ενσάργει στο τμήμα της βουλευτικής αποζημίωσης που φορολογείται αυτοτελώς είτε από τα άλλα εισοδήματά του που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις του ν.δ. 3323/1955, κατά την εκκαθάριση του φόρου της επίσαιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία.

Αν ο βουλευτής επιλέξει οι δαπάνες του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 να εκπεσθούν από το τμήμα της βουλευτικής αποζημίωσης που φορολογείται, τότε ο βουλευτής, μαζί με τη δήλωση επιλογής του, έχει υποχρέωση να υποβάλει στο Ειδικό Λογιστήριο της Βουλής και τα δικαιολογητικά των δαπανών του άρθρου 3, που προβλέπονται από τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις. Σε αυτή την περίπτωση στο φόρο, που τροκύπτει με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του ν.δ. 3323/1955 στα λοιπά εισοδήματά του, προστίθεται ο φόρος ο οποίος προκύπτει με την εφαρμογή αναλογικού συμπλεστή πέντε τοις εκατό (5%) στο τμήμα του φορολογούμενου εισοδήματος μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται ανάλογα, αν ο βουλευτής επιλέξει, η αφαίρεση των δαπανών του άρθρου 8 του ν.δ. 3323/1955 να γίνει με τα λοιπά εισοδήματά του.

Σε κάθε περίπτωση οι μειώσεις του φόρου που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ίδιου νομοθετήματος ενεργούνται μόνο από το φόρο που αναλογεί με βάση την κλίμακα αυτού του άρθρου στο τμήμα της βουλευτικής αποζημίωσης που υπόκειται σε φόρο, και στη βεβαίωση της παραγράφου 2 του άρθρου 70 του ν.δ. 3323/1955 θα αναγράφεται μεταξύ άλλων, αν οι εκπτώσεις του άρθρου 8 διενεργήθηκαν από το τμήμα της βουλευτικής αποζημίωσης ή όχι.

2. Μεταξύ του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975 της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής, όπως ισχύει σήμερα, προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Έαν κατά τη διενεργούμενη από το Ειδικό Λογιστήριο της Βουλής οριστική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος του αναλογεί στο τμήμα της βουλευτικής αποζημίωσης που φορολογείται αυτοτελώς, σύμφωνα με τις διατάξεις της ιερογυιόμενης παραγράφου, προκύπτει διαφορά μεταξύ του ποσού του φόρου που προκύπτει με βάση την οριστική εκκαθάριση και του ποσού του φόρου που επαρκείται κατά τη διάρκεια του οικείου έτους, τότε η διαφορά αυτή βεβαιώνεται ή επιστρέφεται κατα περίπτωση".

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 1.1.1992 και μετά.

4. Στην περίπτωση που, από δύο ή περισσότερες ατίτιδες καταβάλλονται στον ίδιο δικαιούχο, μέσα στο οικείο έτος, χρηματικά ποσά που φορολογούνται με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975, οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται στο άθροισμα αυτών των ποσών.

5. Σε αυτή την περίπτωση την οριστική εκκαθάριση του φόρου από σύμβαση αυτών των χρηματικών ποσών στο οικείο έτος, επερχεται η ανάκληση της οικείας τελευταίας

επιβολής από δικαιούχο τετούτο χρηματικό πουό και εφαρμόζονται πανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 2

του άρθρου 5 του Ζ' ψηφίσματος του έτους 1975.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 ισχύουν για εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 1.1.1993 και μετά.

II. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

'Άρθρο 23

Ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958 (ΦΕΚ 148 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου, με φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι καθορίζονται, κατά κατηγορία υποχρέων, ως εξής:

a. Για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, των οποίων οι μετοχές κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ανώνυμες μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και για τις αλλοδαπές εταιρίες και οργανισμούς που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, σαράντα τοις εκατό (40%).

b. Για τις λοιπές ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Σε περίπτωση ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που έχουν ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ο συντελεστής της περίπτωσης α' επιβάλλεται στο μέρος των κερδών που αναλογεί στον αριθμό των υπαρχουσών ανώνυμων μετοχών. Για την εξεύρεση του πιο πάνω μέρους κερδών επιμερίζονται τα συνολικά καθαρά κέρδη ανάλογα με τον αριθμό των ονομαστικών και ανώνυμων μετοχών που προκύπτουν από τα πτρούμενα βιβλία κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

c. Για τα λοιπά νομικά πρόσωπα, που αναφέρονται στο άρθρο 3, τριάντα πέντε τοις εκατό (35%)."

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 8Α του ν.δ.3843/1958, αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Αφορολόγητα αποθεματικά ανώνυμων εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης ή συνεταιρισμών, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους, διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα οποτεδήποτε, φορολογούνται κατά το χρόνο της διανομής ή κεφαλαιοποίησης με βάση τις διατάξεις του παρόντος στο δόνομα του νομικού προσώπου, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος φόρου.

Τα ως άνω διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά φορολογούνται αυτοτελώς, μη συναθροιζομένων των ποσών αυτών με το προκύπτοντον αποτέλεσμα του ισολογισμού, κατά το χρόνο που γίνεται η διανομή ή κεφαλαιοποίηση.

Προς τούτο, το νομικό πρόσωπο υποχρεούται να υποβάλει δήλωση του άρθρου 11, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα από το μήνα που λαμβάνεται η απόφαση από το αρμόδιο όργανο για διανομή ή κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών. Ο προκύπτων φόρος καταβάλλεται σε τρεις ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η πρώτη ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάση ημέρα των δύο επόμενων, από την υποβολή της δήλωσης, μηνών.

Με την καταβολή του ως άνω φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιούμενα αποθεματικά.

Τα ανωτερώ δεν έχουν εφαρμογή: α) σε αφορολόγητα αποθεματικά, για την κεφαλαιοποίηση των οποίων ι-

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ)

σχύουν οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') και του άρθρου 101 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), β) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματίσει μέχρι του χρόνου έναρξης ισχύος του ν. 2065/1992 οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, με εξαίρεση τα σχηματισθέντα βάσει αναπτυξιακών νόμων αποθεματικά.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, σε περίπτωση πίστωσης του κεντρικού καταστήματος ή ανάληψης ή εξαγωγής στο εξωτερικό κερδών ή αποθεματικών που δεν έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού πρώτου, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους.

Στην περίπτωση αυτήν η δήλωση του άρθρου 11 για την καταβολή του οφειλόμενου φόρου υποβάλλεται εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου του επόμενου μήνα από το μήνα που γίνεται η πίστωση ή η ανάληψη ή η εξαγωγή στο εξωτερικό των κερδών ή αποθεματικών και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από την παράγραφο αυτήν.

3. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 8Α του ν.δ. 3843/1958 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των επιχειρήσεων της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3, σε περίπτωση πίστωσης του κεντρικού καταστήματος ή ανάληψης ή εξαγωγής στο εξωτερικό κερδών ή αποθεματικών που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, ανεξάρτητα του χρόνου σχηματισμού τους."

4. Μετά το ιιέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958 προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, εξακολουθεί να ισχύει το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη."

5. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 3843/1958 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, κατά περίπτωση, δήλωση της εταιρίας και δεν ανακαλείται."

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν.δ. 3843/1958 αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του συνολικού ποσού της οφειλής που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο με την εμπρόθεσμη δήλωση, παρέχεται έκπιτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του καταβαλλόμενου ποσού."

7. Το οριζόμενο από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958 ποσοστό συντελεστή αντικαθίσταται σε σπάντα τοις εκατό (40%).

8. Τα οριζόμενα από τις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958 ποσοστά των συντελεστών αντικαθίστανται σε τέσσερα τοις εκατό (4%), τέσσερα και ογδόντα τοις εκατό (4.80%) και δέκα τοις εκατό (10%), αντίστοιχα.

9. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 προστίθενται δύο νέα εδάφια με τα έχουν ως εξής:

"Όταν στα εισοδήματα του πρωτογούμενου εδαφίου που προέρχονται από ανώνυμη εταιρία, της οποίας οι μετοχές είναι ανώνυμες μη εισιτηγμένες στο Χομιλαπτικό Αθηνών, η παρακράτηση φόρου ενεργείται με

συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%). Αν ανώνυμη εταιρία έχει ονομαστικές και ανώνυμες με το χέρι, ο αυξημένος συντελεστής παρακράτησης φόρου εφαρμόζεται στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των ανώνυμων μετοχών που υπάρχουν κατά την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των μετοχών".

10. Η παράγραφος 7 του άρθρου 8 του ν.δ. 3843/1958 αντικαθίσταται ως εξής:

"7. Για την εξεύρεση του φορολογητέου εισοδήματος, εφαρμόζονται κατ' ανάλογία οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 3323/1955. Επίσημ, επί εξωλογιστικού προσδιορισμού του κέρδους από εμπορικές επιχειρήσεις, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν.δ. 3323/1955".

11. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958 προστίθεται εδώφιο, που έχει ως εξής:

"Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του διημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να μεταφέρεται ειδικά για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που ορίζεται πιο πάνω, για τρεις (3) ακόμη ημέρες και να κατανέμονται σε αυτές οι υπόχρεοι με βάση την αλφαριθμητική σειρά της επωνυμίας ή του τίτλου τους".

12. Η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του ν.δ. 3843/1958 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Τα δεύτερο και τρίτο εδάφια και η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν.δ. 3323/1955 εφαρμόζονται ανάλογα και στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος".

13. Η παράγραφος 5 του άρθρου 42 του ν.δ. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Οι διατάξεις των παραγράφων 10, 11 και 12 του άρθρου 29 του ν.δ. 3323/1955 και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 15 του ν.δ. 3843/1958 εξεκολυσθείν να ισχύουν για την εφαρμογή των προβλεπόμενων από τις παραγράφους 1 έως και 4 του παρόντος άρθρου".

14. Το άρθρο 16 του ν.δ. 1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 16

1. Οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου σπαλλέονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμων εισφοράς, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου επί του κεφαλαίου τους, με εξαίρεση το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και το φόρο προστιθέμενης αξίας.

2. Κατά την είσπραξη τόκων από εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου ενεργείται από τον καταβάλλοντα παρακράτηση φόρου εισοδήματος σύμφωνο με τα πιο βλεπόμενα από το άρθρο 21 του ν.δ. 1921/1991 (ΦΕΚ 12 Α') και το άρθρο 29 του ν.δ. 3323/1958, κατά περίπτωση. Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των διακοινούχων για τα πιο δήματα αυτά.

3. Τα εισπραττόμενα από τους μετόχους της εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου μερίσματα απολλέζονται από το φόρο εισοδήματος, με εξαίρεση το μέρος των διανεμόμενων μερισμάτων που προέρχεται από τα πιο δήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας, από την παληστηριακή χρεωγράφων σε τιμή ανάπτεσης της τιμης κτήσης και από εισοδήματα αλλοδικής παραγράφου.

σης, για τα οποία η καταβάλλουσα εταιρία υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των μετόχων. Για την εξεύρεση των διανεμόμενων μερισμάτων που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, γίνεται επιμερισμός του συνόλου των διανεμόμενων μερισμάτων ανάλογα με το συνολικό ύψος των εσόδων που προέρχονται από απαλλασσόμενα της φορολογίας εισοδήματα, από κέρδη από την πώληση χρεωγράφων και από τίτλους αλλοδαπής προέλευσης και των λοιπών ακαθάριστων εσόδων.

Κατά την υποβολή της δήλωσης απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου εκπίπτεται το μέρος του φόρου που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή και το οποίο αναλογεί στα διανεμόμενα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης. Το ποσό του εκπιπτόμενου φόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτό που προκύπτει με την εφαρμογή του συντελεστή του πρώτου εδαφίου.

4. Οι πράξεις σύστασης, το καταστατικό των εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και οι εκδιδόμενες από αυτές μετοχές απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, εισφοράς, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, εξαιρουμένων των φόρων συγκέντρωσης κεφαλαίου και προστιθέμενης αξίας και της νόμιμης προμήθειας του χρηματιστηρίου.

15. Το άρθρο 48 του ν.1969/1991 αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 48

1. Η πράξη σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου, η διάθεση και η εξαγορά των μεριδίων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και γενικώς τρίτων.

2. Κατά την είσπραξη τόκων στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ενεργείται από τον καταβάλλοντα παρακράτηση φόρου εισοδήματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 21 του ν. 1921/1991 (ΦΕΚ 12 Α') και το άρθρο 29 του ν.δ. 3323/1955, κατά περίπτωση. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των μεριδούχων για τα εισοδήματα αυτά.

3. Τα κέρδη, που διανέμονται από το αμοιβαίο κεφάλαιο στους μεριδούχους, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος, με εξαίρεση το μέρος των διανεμόμενων κερδών που προέρχεται από εισοδήματα απαλλασσόμενα της φορολογίας, από κέρδη από την πώληση χρεωγράφων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης και από εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης, για τα οποία το αμοιβαίο κεφάλαιο υποχρεούται σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των μεριδούχων.

Για την εξεύρεση των διανεμόμενων κερδών που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου, γίνεται επιμερισμός του συνόλου των διανεμόμενων κερδών ανάλογα με το συνολικό ύψος των εσόδων που προέρχονται από απαλλασσόμενα της φορολογίας εισοδήματα, από κέρδη από την πώληση χρεωγράφων και από τίτλους αλλοδαπής προέλευσης και των λοιπών ακαθάριστων εσόδων.

Κατά την υποβολή της δήλωσης απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου από την "Α.Ε. Διαχειρίσεως" εκπίπτεται το μέρος του φόρου που αποδεδειγμένα κα-

τα βλήθηκε στην αλλοδαπή και το οποίο αναλογεί στα διανεμόμενα εισοδήματα αλλοδαπής προέλευσης. Το ποσό του εκπιπτόμενου φόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτό που προκύπτει με την εφαρμογή του συντελεστή του πρώτου εδαφίου.

4. Η πρόσθετη αξία που προκύπτει επ' αφελεία των μεριδούχων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσεως, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαιώματος ή οποιασδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και γενικώς τρίτων.

5. Επί απώλειας τίτλων μεριδίων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 12α του κ.ν. 2190/1920.

6. Οι τίτλοι μεριδίων δύνανται να ενεχυρασθούν για εξασφάλιση απαίτησης σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1818/1951 (ΦΕΚ 149 Α') και των άρθρων 1244 επ. του Αστικού Κώδικα. Η ενεχύραση ισχύει κατά της Α.Ε. Διαχειρίσεως, αφότου αυτή ανακοινώθει στην τελευταία από τον ενεχυρούχο δανειστή.

Άρθρο 24

Ονομαστικοποίηση μετοχών ανώνυμων εταιριών

1. Οι μετοχές των ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, που έχουν ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση κλινικών, διαγνωστικών κέντρων, κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, γηροκομείων, εκπαιδευτηρίων, φροντιστηρίων, ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης, επαγγελματικών σχολών και γενικά την παροχή ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης ή εκπαίδευσης οποιασδήποτε μορφής και βαθμίδας, είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει και για τις λοιπές ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, με εξαίρεση τις ξενοδοχειακές, αυτές που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών, καθώς και τις εταιρείες που τελούν υπό εκκαθάριση, εφόσον τα κεφάλαιά τους στα οποία περιλαμβάνονται και τα πάστης φύσεως αποθεματικά που έχουν σχηματίσει είναι επενδεδυμένα σε αστικά ακίνητα κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) και άνω.

2. Οι υφιστάμενες ανώνυμες εταιρίες που εμπίπτουν στις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και το μετοχικό τους κεφάλαιο καλύπτεται συνολικά ή μερικά με μετοχές ανώνυμες, υποχρεούνται, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μετατρέψουν αυτές σε ονομαστικές. Αν η ανωτέρω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τη φορολογία της εταιρίας Δ.Ο.Υ. εκδίδει πράξη κατά της ανώνυμης εταιρίας, με την οποία επιβάλλει σε βάρος της για κάθε μήνα καθυστέρησης, ανεξάρτητα αν υπήρχε ή όχι δόλος ή αμέλεια, πρόστιμο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της κατά το χρόνο έκδοσης της πρώτης πράξης αξίας του συνόλου των μετοχών της, η οποία προσδιορίζεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.δ. 118/1973 (ΦΕΚ 202 Α').

3. Για τις ανώνυμες εταιρίες, που εμπίπτουν στις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, καθώς και των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του ν. 4459/1965 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους

με το άρθρο 51 του ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41 Α').

Στην περίπτωση που η αξία των αστικών ακινήτων ανώνυμης εταιρίας υπερβεί το εξήντα τοις εκατό (60%) του κεφαλαίου της, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως αποθεματικά σε κάποια διαχειριστική περίοδο, η ανώνυμη εταιρία υποχρεούται να προβεί στην ονομαστικοποίηση των μετοχών της μέσα σε έξι (6) μήνες από το τέλος αυτής της διαχειριστικής περιόδου. Εξαιρετικά για τις ανώνυμες εταιρίες που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του ν. 4459/1965.

4. Για την επιβολή του προστίμου των προηγούμενων παραγράφων και γενικά της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν.δ. 3843/1958.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

'Άρθρο 25 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών προς τις φορολογικές αρχές

1. Στη διάταξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955, όπως ισχύει, προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

"Κατά την αληθή έννοια της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται υποχρέωση παροχής των ζητούμενων πληροφοριών από τον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ.. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής δεν εμποδίζεται από την επίκληση, εκ μέρους οποιουδήποτε του κατά την ισχύουσα νομοθεσία απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων, το οποίον αίρεται ειδικώς προς διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου. Για την άρση του απορρήτου στην περίπτωση αυτήν απαιτείται κοινή απόφαση του επιθεωρητή της Δ.Ο.Υ., και του προιστάμενου της Δ.Ο.Υ., οι οποίοι είναι αρμόδιοι για το συγκεκριμένο φορολογικό έλεγχο."

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Τα δικαιώματα ελέγχου, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4, έχουν και οι επιθεωρητές των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών, οι οποίοι μπορεί να διατάσσουν και επανέλεγχο για οποιαδήποτε φορολογική υπόθεση με υπαλλήλους της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας ή με άλλους υπαλλήλους των δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύουν, οι οποίοι μετακινούνται για το σκοπό αυτόν με απόφασή τους".

3. Στο άρθρο 1 του ν.δ. 1059/1971 (ΦΕΚ 270 Α') προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Έξαιρετικά, επιτρέπεται η άρση του τραπεζικού απορρήτου ύστερα από ενέργεια του προιστάμενου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., στην περίπτωση που προσκομίζεται προσωπική επιταγή ποσού άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, για εξόφληση χρεών προς το Δημόσιο, οπότε και διδετοί πρόβλεψη και δέσμευση του ποσού υπέρ της Δ.Ο.Υ.>".

'Άρθρο 26 Σύσταση Γραφείου Έρευνας Τιμών

1. Συνιστάται στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών Γραφείο Έρευνας Τιμών, που έχει ως σκοπό τη συλλογή πληροφοριών περί των τιμών των

εισαγόμενων και εξαγόμενων, ως και των εντός της χώρας διακινούμενων αγαθών και υπηρεσιών.

2. Το ως άνω Γραφείο, επιφυλασσόμενων των υποχρεώσεων που προκύπτουν από διεθνείς συμβάσεις ή τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά για την καθιέρωση και ανάπτυξη μηχανογραφικού συστήματος πληροφοριών περί των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών δι' απευθείας επαφών αυτού μετά παντός ημεδαπού ή αλλοδαπού οργανισμού δυναμένου να του παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

β) Παρακολουθεί και ερευνά τη διαμόρφωση των τιμών των πάσης φύσεως εισαγόμενων και εξαγόμενων, ως και εντός της χώρας διακινούμενων αγαθών (υλικών και άυλων), καθώς και υπηρεσιών.

γ) Εισηγείται στον Υπουργό των Οικονομικών την έκδοση γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, περί των τρεχουσών τιμών για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, ως και για κάθε χρήση πληροφορία σε θέματα αρμοδιότητας Γραφείου Έρευνας Τιμών ή των φορολογικών ελέγχων.

δ) Παρέχει πληροφορίες, οδηγίες και τεχνικές συμβουλές στα φοροτεχνικά όργανα, προς διενέργεια συγκεκριμένων ελεγκτικών επαληθεύσεων, στις περιπτώσεις που κατ' εφαρμογή των κείμενων πάσης φύσεως φορολογικών διατάξεων διαπιστώνονται από το φορολογικό έλεγχο περιπτώσεις υπέρ ή υποτιμολόγησης αγαθών ή υπηρεσιών.

ε) Ζητεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία και πληροφορίες, περί του ύψους των πληρωμών σε συνάλλαγμα για την εισαγωγή αγαθών και παροχή υπηρεσιών, αλλά και τεχνολογικού εξοπλισμού, προς εκαριβίωση της πραγματικής τιμής αγοράς αυτών.

3. Τα της οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας του ως άνω Γραφείου καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

4. Συνιστάται στο Γραφείο Έρευνας Τιμών Επιτροπή, η σύνθεση και λειτουργία της οποίας θα καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, έργον της οποίας θα είναι η μετά προηγούμενη εισήγηση του Γραφείου Έρευνας Τιμών γνωμάτευση για πάσης φύσεως ζητήματα υπερτιμολόγησεων ή υποτιμολόγησεων αγαθών (υλικών και άυλων), ως και υπηρεσιών που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια ενεργούμενων πάσης φύσεως φορολογικών ελέγχων.

'Άρθρο 27 Φορολογικές ταμειακές μηχανές

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α') προστίθενται δύο νέα εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Την υποχρέωση αυτήν έχουν και οι κυρίως χονδροπληγές επιτηδευματίες, όταν οι λιανικές τους πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών διενεργούνται κατά σύστημα και όχι περιστασιακά, ανεξάρτητα από το ποσοστό των πωλήσεων αυτών επί του συνόλου των ετήσιων πωλήσεων τους. Με απόφαση του προιστάμενου της Δ.Ο.Υ. της έδρας του επιτηδευματία του προηγούμενου εδαφίου, μπορεί να απαλλαγεί ο επιτηδευματίας αυτός από την υποχρέωση χρησιμοποίησης ηλεκτρονικής ταμειακής μηχανής, για την έκδοση των αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι για την απαλλαγή αυτή."

2. Το άρθρο 2 του ν. 1809/1988, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 2"

1. Οι τηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές και τα ταμειακά συστήματα του προηγούμενου άρθρου, για να χρησιμοποιηθούν για την έκδοση αποδειξεων λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών από επιπτηδευματίες που υπόκεινται στις διατάξεις του νόμου αυτού, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με άδεια καταλληλότητας. Την άδεια αυτή χρονιγεί η Επιτροπή του άρθρου 7 μετά από αίτηση του κατασκευαστή ή εισαγωγέα-αντιπροσώπου ξένου οίκου. Για την έκδοση της άδειας καταλληλότητας η Επιτροπή εκτιμά ίδιως: α) αν το δείγμα της τηλεκτρονικής ταμειακής μηχανής ή του ταμειακού συστήματος, το οποίο υποχρεούται να προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος πριν από την εξέταση της αίτησής του, ανταποκρίνεται στις ιδιότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, β) αν ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας διαθέτει στην Ελλάδα άρτιο δίκτυο επισκευής και αντικρήσης, το απαραίτητο επιστημονικό προσωπικό και εξασφαλίζει τα αναγκαία αποθέματα ανταλλακτικών και εξαρτημάτων στην Ελλάδα, γ) αν ο κατασκευαστής ή εισαγωγέας είναι φερέγγυος και αν η οικονομική συγκρότηση της επιχείρησής του εγγυάται την ομαλή πορεία της, δ) αν είναι δυνατή η παρακολούθηση από την Επιτροπή, στο στάδιο της κατασκευής ή κάθε εισαγωγής, ότι οι παραγόμενες ή εισαγόμενες τηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές ή τα ταμειακά συστήματα συμφωνούν με το δείγμα. Η Επιτροπή δικαιούται να εξετάσει και κάθε άλλο στοιχείο που είναι απαραίτητο για τη διαμόρφωση τελικής γνώμης, καθώς και να επανεξετάσει, μετά τη χορήγηση της άδειας καταλληλότητας, αν εξακολουθούν να τηρούνται, σε κάθε περίπτωση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις πιο πάνω περιπτώσεις β', γ' και δ'. Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας υποχρεούται να προσκομίσει στην Επιτροπή κάθε στοιχείο που θα ζητηθεί από αυτήν.

2. Ο αριθμός και η χρονολογία της άδειας καταλληλότητας αναγράφεται στην ειδική μεταλλική ετικέτα κάθε μηχανής του συγκεκριμένου τύπου ή του συγκεκριμένου ταμειακού συστήματος, μαζί με τα λοιπά στοιχεία ταυτότητάς της.

3. Ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας εγκεκριμένων τηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών ή ταμειακών συστημάτων, που αρνείται ή παρακαλύπτει ή δεν διευκολύνει, με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο της αξιοπιστίας τους, υπόκειται στις ποινές και στις κυρώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 του νόμου αυτού.

Στις ίδιες ποινές και κυρώσεις υπόκεινται και τα πρόσωπα, στα οποία ανατίθεται από την Επιτροπή η διενέργεια ελέγχων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7, όταν βεβαιώνονται ανακριβώς για τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενήργυσαν."

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 1809/1988 αντικαθίστανται ως εξής:

"Ο τιωλητής των τηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών εκδίδει το τιμολόγιο ή το τιμολόγιο - δελτίο αποστολής με δύο επιπλέον αντίτυπα με την ένδειξη 'για τη Δ.Ο.Υ. του αγοραστή', από τα οποία το ένα υποχρεούται να παραδώσει στη Δ.Ο.Υ. αυτή μέσα σε δέκα (10) ημέρες

από την ημέρα έκδοσής του. Το άλλο αντίτυπο παραδίδεται στον αγοραστή, όπου υποχρεούται να το παραδώσει στη Δ.Ο.Υ. που υπάγεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήψη του."

2. Ο αγοραστής υποχρεούται να υποβάλει στη Δ.Ο.Υ. που υπάγεται, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημέρα αγοράς κάθε ιγλεκτρονικής ταμειακής μηχανής, υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας της μηχανής (τύπος, αριθμός μητρώου κ.λπ.) και ο ακριβής τόπος (διεύθυνση του κεντρικού καταστήματος, υποκαταστήματος ή άλλου χώρου), στον οποίο πρόκειται να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει τη συγκεκριμένη μηχανή. Σε περίπτωση μεταφοράς και λειτουργίας της μηχανής σε άλλο τόπο, ο χρήστης υποχρεούται να δηλώσει τη μεταβολή αυτή μέσα στην πιο πάνω προθεσμία και κατά τον ίδιο τρόπο".

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ν. 1809/1988 αντικαθίσταται και προστίθεται νέα παράγραφος 3, ως ακολούθως, της μέχρι τώρα παραγράφου 3 αριθμούμενης σε 4:

2. Ο έλεγχος για την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων α' και ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 2, καθώς και για τη συνέχιση της ύπαρξης ή εφαρμογής των τεχνικών προδιαγραφών και της καταλληλότητας σε κάθε εγκεκριμένο τύπο τηλεκτρονικής ταμειακής μηχανής ή ταμειακού συστήματος, μπορεί να ανατίθεται από την πιο πάνω Επιτροπή, με απόφασή της, σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή άλλους οργανισμούς του Δημοσίου, που διαθέτουν το αιταραίτητο επιστημονικό προσωπικό και τον αναγκαίο εργαστηριακό εξοπλισμό. Ο πιο πάνω έλεγχος γίνεται, για τις τηλεκτρονικές ταμειακές μηχανές, σε δείγμα, που η ποσότητά του καθορίζεται με βάση τα διεθνώς ισχύοντα και επαναλαμβάνεται με τη συμπλήρωση κάθε πεντακοσίων (500) μηχανών, όταν αυτές κατασκευάζονται ή συναρμολογούνται σε εγχώρια εργαστήρια ή με την εισαγωγή κάθε νέας ποσότητας, όταν αυτές εισάγονται ολοκληρωμένες από άλλη χώρα, καθώς και για κάθε ταμειακό σύστημα ή για κάθε τύπο ταμειακού συστήματος, κατά περίπτωση και επαναλαμβάνεται τουλάχιστον ανά διετία. Αν συντρέξουν ειδικοί λόγοι, η επανάληψη των ελέγχων αυτών επιτρέπεται με τη συμπλήρωση της κατασκευής ή συναρμολόγησης μικρότερου αριθμού μηχανών ή σε μικρότερο χρονικό διάστημα, κατά περίπτωση. Για το αποτέλεσμα κάθε ελέγχου χορήγεται στον ενδιαφερόμενο σχετική βεβαίωση, οντίγραφο της οποίας υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι δαπάνες που προκαλούνται από τους πιο πάνω ελέγχους βαρύνουν τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα των τηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών ή των ταμειακών συστημάτων ή το χρήστη συγκεκριμένου ταμειακού συστήματος.

3. Για να είναι δυνατή η σφράγιση των μηχανών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6, είναι απαραίτητη η ύπαρξη της βεβαίωσης του ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου, για την καταλληλότητα των μηχανών που πρόκειται να σφραγιστούν, διαφορετικά ο αρμόδιος φοροτεχνικός υπάλληλος υποχρεούται να αρνηθεί τη σφράγιση τους".

5. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 11 του ν. 1809/1988, όπως αυτό ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"Όπου αναφέρεται στον παρόντα νόμο η λέξη κατασκευαστής, νοείται η επιχείρηση που έχει λάβει άδεια

καταλληλότητας από την αρμόδια Επιτροπή για συγκεκριμένο ή συγκεκριμένους τύπους ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών ή ταμειακών συστημάτων, τις οποίες κατασκευάζει σε εγχώρια εργαστήρια ή εισάγει ολοκληρωμένες από άλλη χώρα.

6. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1995.

'Άρθρο 28

Συμπλήρωση μελών επιτροπής για την αναστολή λειτουργίας καταστημάτων επιτηδευματιών

Οι διατάξεις των περιπτώσεων γ', δ' και ε' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του τρίτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου του άρθρου 48 του ν. 2065/1992, αντικαθίστανται ως εξής:

γ'. Το γενικό διευθυντή Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, με αναπληρωτή τον προιστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας Εισοδήματος του ίδιου Υπουργείου.

δ. Το γενικό διευθυντή Επιθεώρησης και Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, με αναπληρωτή τον προιστάμενο της Διεύθυνσης Ελέγχων του ίδιου Υπουργείου.

ε. Έναν ορκωτό ελεγκτή, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών.

Στην επιτροπή μετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα φήφου, ο προιστάμενος της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΚΥΡΩΣΕΙΣ

'Άρθρο 29 Πρόσθετος φόρος

Το άρθρο 67 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτό ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

'Άρθρο 67 Πρόσθετοι φόροι

1. Οι υπόχρεοι που υποβάλλουν εκπρόθεσμη δήλωση υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο που ορίζεται σε ποσοστό δυομισιού τοις εκατό (2,5%) επί του οφειλόμενου με τη δήλωση φόρου για κάθε μήνα εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης.

2. Οι υπόχρεοι που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο που υπολογίζεται σε ποσοστό επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφευγε ο υπόχρεος λόγω της ανακριβείας ως ακολούθως:

α) Επί διαφοράς φορού μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

β) Για το πέραν του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών ποσό, ο πρόσθετος φόρος ορίζεται σε ποσοστό εκατόν πιενήτα τοις εκατό (150%).

3. Οι υπόχρεοι που δεν υποβάλλουν δήλωση υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο, που ορίζεται σε ποσοστό διακόσια τοις εκατό (200%) επί του φόρου, την πληρωμή του οποίου θα απέφευγαν, λόγω μη υποβολής της δήλωσης.

4. Προκειμένου για υπόχρεους σε παρακράτηση φόρου, τα παραπάνω ποσοστά πρόσθετων φόρων διπλα-

σιάζονται. Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο επίφριψη του πρόσθετου φόρου από τον υπόχρεο σε παρακράτηση στον πράγματικο φορολογούμενο.

5. Οι πρόσθετοι φόροι του παρόντος άρθρου επιβάλλονται χωρίς να εξετάζεται η ύπαρξη δόλου ή αμέλειας ή αν ο υπόχρεος παρεμήνευσε σχετικές διατάξεις.

6. Όσοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11, ευθύνονται αλληλεγγύως με τους φορολογούμενους για την καταβολή των πρόσθετων φόρων που ορίζονται στο άρθρο αυτό. Ειδικά η ευθύνη των κληρονόμων του φορολογούμενου εκτείνεται μόνο μέχρι το ποσό της κληρονομικής μερίδας που περιήλθε σε κάθε έναν από αυτούς.

7. Κατά τον καθορισμό του πρόσθετου φόρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως δηλούμενο θεωρείται το ποσό του συνολικού καθαρού εισόδηματος του φορολογούμενου, το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τη βεβαίωση του φόρου που προκύπτει στο εισόδημα, σύμφωνα με το άρθρο 9, είτε το εισόδημα αυτό εξευρίσκεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, με την άθροιση των επί μέρους εισοδημάτων από τις κατηγορίες Α' έως Ζ', είτε καθορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 5.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, και 3 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση υποβολής συμπληρωματικών δηλώσεων, με τις οποίες ο υπόχρεος αποδέχεται το τεκμαρτό ακαθάριστο εισόδημα από οικοδομές, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί με βάση τα στοιχεία έγγραφης πρόσκλησης του αρμόδιου προιστάμενου της οικείας Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του ν.δ. 3323/1955.

9. Επί της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς οι επιβληθέντες παραπάνω πρόσθετοι φόροι περιορίζονται στο ένα τρίτο (1/3) για την περίπτωση της παραγράφου 2 και στο ένα δεύτερο (1/2) για τις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4."

'Άρθρο 30 Πρόστιμα

Το άρθρο 73 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτό ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 73 Άλλα πρόστιμα

1. Τα πρόσωπα που παραβαίνουν τις διατάξεις των άρθρων 5, 11, 12, 14, 16a, 29, 30, 44, 50, 50a, 69 παράγραφοι 7 και 8, 70, 71 και 72 υπόκεινται για κάθε παράβαση σε πρόστιμο που ορίζεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του φόρου που προκύπτει κάθε φορά, μη δυνάμενο να είναι μικρότερο των εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών και μεγαλύτερο των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) δραχμών, στην περίπτωση δε που δεν προκύπτει ποσό οφειλόμενου φόρου, επιβάλλεται το ελάχιστο πρόστιμο.

2. Τα πρόστιμα που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με το οικείο φύλλο ελέγχου ή με ιδιαίτερη πράξη του αρμόδιου προιστάμενου της Δ.Ο.Υ. κατά περίπτωση.

Κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς το πρόστιμο που επιβλήθηκε μειούται στο ένα τρίτο (1/3) αυτού."

Άρθρο 31
Ποινικές κυρώσεις

1. Αδίκημα φοροδιαφυγής διαπράττει και όποιος καταλαμβάνεται να μεταφέρει αγαθά, χωρίς να φέρει μαζί του τα προβλεπόμενα από τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων συνοδευτικά στοιχεία ή χωρίς τα στοιχεία αυτά να έχουν εκδοθεί ακριβώς, εφόσον όμως η ανακρίβεια αυτή υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της ποσότητας ή αειάς των μεταφερόμενων αγαθών. Ο υπαίτιος τιμωρείται με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

Με τη διαπίστωση της παραπάνω πράξης τα μεταφερόμενα αγαθά κατάσχονται και μεσεγγυούχος ορίζεται ο μεταφορέας αυτών.

Κατά του υπαίτιου του αδικήματος εφαρμόζεται η διαδικασία του αυτόφωρου.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πλημμελημάτων φοροδιαφυγής είναι το Μονομελές Πλημμελειοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο υπαίτιος ή έχει την έδρα της η επιχείρηση.

Άρθρο 32

Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για μη απόδοση παρακρατούμενων φόρων, πειρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. 2065/1992 αντικαθίστανται ως εξής:

"1'. Όποιος δεν υποβάλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμη δήλωση μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από τη ληξη της νόμιμης προθεσμίας ή υποβάλλει ανακριβή δήλωση με βάση τα δεδομένα των υπ' αυτού πτρούμενων βιβλίων και στοιχείων, που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις για την απόδοση στο Δημόσιο του φόρου προστιθέμενης αειάς ή άλλων φόρων τελών και εισφορών που παρακρατούνται, επιρρίπτονται ή εισπράττονται για να αποδοθούν στο Δημόσιο, εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία είναι ανώτερο των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών τιμωρείται με φυλάκιση: α) μέχρι τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, β) τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές και άνω, εφόσον το προς απόδοση ποσό για κάθε φορολογία δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, γ) τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από ένα εκατομμύριο (1.000.000) και άνω, εφόσον το προς απόδοση ως άνω ποσό υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλες διατάξεις.

2. Σε περίπτωση υποτροπής τα κατώτερα όρια των ποινών διπλασιάζονται και επιπροσθέτως δύναται με την απόφαση του δικαστηρίου να διατάσσεται η αφαίρεση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος ή το κλείσιμο του καταστήματος για χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός και μέχρι ενός (1) έτους."

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 45 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"8. Για τη δίωξη του αδικήματος δεν απαιτείται οριστικοποίηση της πράξης της φορολογίουσας αρχής ή υπηρεσίας, η οποία καταλογίζει την οικεία φορολογική παράβαση, ούτε περαιώση της τυχόν κύριας ή συναφούς

φορολογικής ή άλλης δίκης, αλλά αρκεί η έκδοση της πράξης καταλογισμού του μη αποδοθέντος φόρου. Τυπικές πλημμέλειες της πιο πάνω πράξης δεν ασκούν επιρροή στην ποινική υπόθεση. Η άσκηση προσφυγής ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, καθώς και η διαδικασία γενικά της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές φορολογικές διατάξεις δεν αποτελούν λόγο αναστολής της ποινικής δίωξης."

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 45 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε περίπτωση που ο υπόχρεος καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό μέχρι την ημέρα της δίκης, μπορεί να επιβληθεί μόνο χρηματική ποινή."

4. Στο άρθρο 45 του ν. 2065/1992 προστίθεται παράγραφος 14, που έχει ως εξής:

"14. Τα αδικήματα της παραγράφου 1 θεωρούνται πάντοτε αυτόφωρα."

Άρθρο 33

Διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου σε περίπτωση φοροδιαφυγής

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 44 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"Άν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχουν εκδοθεί τα φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις, οι συνέπειες και απαγορεύσεις που καθορίζονται με το άρθρο αυτό, αίρονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατά την έκδοση της οποίας διερευνάται η ύπαρξη υπαιτιότητας, είτε από μέρους του φορολογούμενου είτε από μέρους της φορολογούσας αρχής.

Σε περίπτωση υπαιτιότητας του φορολογούμενου διαπρούνται οι συνέπειες και απαγορεύσεις του άρθρου αυτού και σε περίπτωση υπαιτιότητας της φορολογικής αρχής ασκείται σε βάρος του φορολογικού οργάνου, στο οποίο έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος, πειθαρχική δίωξη, επιφυλασσόμενων των περι παραβάσεως καθήκοντος διατάξεων του Ποικινού Κώδικα."

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Για τα ληξιπρόθεσμα προς το Δημόσιο χρέη, που βεβαιώνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α'), καθώς και για τα ληξιπρόθεσμα προς το Ι.Κ.Α. χρέη, εκτός των φόρων μεταβιβασης ακινήτων, δωρεών, γονικών παροχών και κληρονομιών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1867/1989 (ΦΕΚ 227 Α') με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις."

3. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 2065/1992 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Η προθεσμία προς την άσκηση έφεσης, καθώς και η άσκηση αυτής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης."

4. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"β) Εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την καταχώρηση καθαρογραμμένης της απόφασης στο οικείο βιβλίο της γραμματείας του Δικαστηρίου, η απόφαση διαβιβάζεται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στο αστυνομικό τμήμα της κατοικίας ή διαμονής του οφειλέτη προς εκτέλεση".

5. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 2065/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"δ. Η προσωπική κράτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, διατάσσεται για συ-

νολικές οφειλές πάνω από ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

6. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 46 του ν. 2065/1992 προστίθεται νέα παράγραφος 3 που έχει ως ακολούθως, και οι πράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 4 και 5 αντίστοιχα:

"3. Αντιρήσεις κατά της εκτέλεσης επιτρέπονται μόνο για την περίπτωση εξόφλησης της οφειλής ή συμψηφισμού αυτής και εκδικάζονται από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επόμενα του Κ.Πολ.Δ.."

7. Αποφάσεις, που διατάσσουν προσωπική κράτηση για ποσό κατώτερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών και δεν έχουν εκτελεστεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν εκτελούνται.

8. Εκκρεμείς αιτήσεις προϊσταμένων Δ.Ο.Υ. ή ένδικα μέσα κατά πρωτόδικων αποφάσεων, για χρέη κάτω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, δεν εισάγονται προς συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

'Άρθρο 34 Ρύθμιση χρεών

1. Χρέη προς το Δημόσιο, βεβαιωμένα στις Δ.Ο.Υ. Α' και Β' Ηρακλείου Κρήτης, τα οποία κατέστησαν ληξιπρόθεσμα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993, οφειλόμενα από κατοίκους ή επιχειρήσεις που υπέστησαν ζημίες από τις πλημμύρες του μηνός Ιανουαρίου 1994, ρυθμίζονται και καταβάλλονται σε είκοσι τέσσερις (24), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις χωρίς να επιβαρύνονται με τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που αναλογούν σε αυτά, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπρακής Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Το ποσό της κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών. Προυπόθεση για την υπαγωγή στη ρύθμιση αποτελεί η προσκόμιση βεβαιώσης της Νομαρχίας ή του αρμόδιου Επιμελητηρίου Ηρακλείου, από την οποία να προκύπτει ότι ο οφειλέτης είχε υποστεί ζημίες από τις πλημμύρες αυτές. Η σχετική αίτηση για τη ρύθμιση των υφιστάμενων ως άνω χρεών πρέπει να κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και η καταβολή της πρώτης δόσης πρέπει να γίνει μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, οι δε υπόλοιπες δόσεις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 7 έως και 13 του άρθρου 15 και της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 2198/1994 (ΦΕΚ 43 Α').

Χρέη προς το Δημόσιο των αναφερόμενων οφειλετών που έπρεπε να καταβληθούν από 12.1.1994 μέχρι και 30.6.1994 για κάθε είδους οφειλή με βάση δήλωση των υπόχρεων, μπορούν να καταβληθούν σε έξι (6) άτοκες ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που πρέπει να γίνει μέχρι 30.6.1994 και οι υπόλοιπες δόσεις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών. Η παράλειψη καταβολής μιας δόσης έχει ως συνέπεια την απώλεια του δικαιώματος καταβολής σε δόσεις και την καταβολή του υπόλοιπου ποσού της οφειλής εφάπαξ,

επιβαρυνομένου με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής από τη λήξη της ημερομηνίας καταβολής της πρώτης δόσης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθορισθούν οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την καταβολή των ανωτέρω, βάσει δήλωσης, οφειλών.

2. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 4 του ν. 2187/1994 (ΦΕΚ 16 Α') προστίθεται νέα περίπτωση ια', που έχει ως εξής:

"ια) Στη ρύθμιση της περίπτωσης α' υπάγονται και βεβαιωμένα χρέη σε Δ.Ο.Υ. εκτός των αναφερομένων στην περίπτωση αυτή, που οφειλονται από επιχειρήσεις που έχουν τη μοναδική εγκατάστασή τους αποκλειστικά στις περιοχές του νομού Ηλείας που επλήγησαν από τους σεισμούς του μηνός Μαρτίου 1993.

Στην περίπτωση αυτήν η σχετική αίτηση μπορεί να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος, στην τελευταία εργάσιμη ημέρα του οποίου θα καταβληθούν και οι δόσεις που θα έχουν λήξει μέχρι την ημέρα αυτήν."

3. Στις πολεμικές βιομηχανίες Ε.Α.Β., Ε.Β.Ο. και ΠΥΡΚΑΛ είναι δυνατή η χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας για τα χρέη τους προς το Δημόσιο μετά από απόφαση αρμόδιου οργάνου, χωρίς να καθίσταται υποχρεωτική η παρακράτηση μέρους των εισπραττόμενων απαιτήσεών τους, όπως ορίζεται από το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α'), που προστέθηκε με το άρθρο 15 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α').

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 2198/1994 προστίθενται δύο νέα εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για ολόκληρες τις σεισμόπληκτες περιοχές των νομών Φθιώτιδας, Πρεβέζης, Ιωαννίνων, Μαγνησίας και Θεσπρωτίας, με την προϋπόθεση ότι η σχετική αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση πρέπει να υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος, στην τελευταία εργάσιμη ημέρα του οποίου θα καταβληθούν και οι δόσεις που θα έχουν λήξει μέχρι την ημέρα αυτή. Στην έννοια των τόκων του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν περιλαμβάνονται οι τόκοι που έχουν επιβληθεί και βεβαιωθεί στις Δ.Ο.Υ. από τις δανειστριες τράπεζες".

5. Υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του παρόντος οφειλές από ειδικό φόρο ραδιοτηλεοπτικών διαφημίσεων των νόμων 1326/1983, 1884/1990, 1947/1991, που βεβαιώθηκαν στις Δ.Ο.Υ. κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 24 του άρθρου 22 του ν. 2166/1993, όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2187/1994, ρυθμίζονται και καταβάλλονται σε σαράντα (40) ίσες μηνιαίες δόσεις μαζί με τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που αναλογούν σε αυτές, μέχρι την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης. Η κατάθεση της σχετικής αίτησης και η καταβολή της πρώτης δόσης πρέπει να γίνει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι δε υπόλοιπες δόσεις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 13 του άρθρου 15 του ν. 2198/1994.

6. Στο αναφερόμενο ποσοστό προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 14 του άρθρου 15 του ν. 2198/1994 περιλαμβάνονται

και τα πρόστιμα και οι τόκοι υπερημερίας που έχουν βεβαιωθεί στις Δ.Ο.Υ. από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 22 του ν. 2166/1993 όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 2187/1994, ισχύουν και για τα δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου που χορηγήθηκαν στο ΚΤΕΛ Λήμνου μέχρι 7 Μαΐου 1990.

'Άρθρο 35 Επιστροφή φόρων

1. Στο άρθρο 38 του ν. 1473/1984 προστίθεται παράγραφος με αριθμό 3 που έχει ως εξής:

"3. Το ως άνω αναφερόμενο επιτόκιο είναι αυτό που ισχύει κατά την πρώτη ημέρα έναρξης του έντοκου της επιστροφής, παραμένει σταθερό μέχρι την εξόφληση του τίτλου, μη επιτρεαζόμενο από τις μετέπειτα διακυμάνσεις αυτού. Το έντοκο του επιστρεφόμενου ποσού συνεχίζεται μέχρι την ημέρα που ο δικαιούχος ειδοποιήθηκε αποδεδειγμένα να προσέλθει για την είσπραξη αυτού, τυχόν δε καθυστέρηση εξόφλησης του τίτλου που οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου δεν δημιουργεί αξίωση αυτού για έντοκη επιστροφή, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα.

Σε περίπτωση συμψηφισμού των ως άνω ποσών με οφειλές του δικαιούχου προς το Δημόσιο, το έντοκο της επιστροφής λογίζεται μέχρι την ημερομηνία συνάντησης των αμοιβαίων απαιτήσεων.

Η πληρωμή του αναλογούντος τόκου στο δικαιούχο γίνεται από την ίδια υπηρεσία που επιστρέφει και τον αχρεωστήτως καταβληθέντα φόρο, δασμό ή πρόστιμο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής του αναλογούντος τόκου.

Σε ειδικές περιπτώσεις, που πιθανολογείται ζημία του Δημοσίου λόγω του ύψους του επιστρεφόμενου ποσού και της ειδικής κατάστασης του φορολογούμενου, ο Υπουργός Οικονομικών ή το από αυτόν εξουσιοδοτημένο όργανο, δύναται, με απόφασή του, να αναστείλει την επιστροφή ή το συμψηφισμό των ως άνω ποσών, μέχρι τη διενέργεια ελέγχου και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών. Η αναστολή όμως αυτή δεν επηρεάζει το έντοκο του ποσού που επιστρέφεται τελικά."

2. Η αξίωση του φορολογούμενου για επιστροφή ή συμψηφισμό του αχρεωστήτως καταβληθέντος φόρου, που προκύπτει από την εκκαθάριση με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 41 του ν. 1731/1987 (ΦΕΚ 161 Α') συμπληρωματικών - τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, αναβίωνει από την ημερομηνία εκκαθάρισης των δηλώσεων αυτών.

'Άρθρο 36 Δημοσίευση προγραμμάτων

Η παράγραφος 8 του άρθρου 3 του ν. 1653/1986 (ΦΕΚ 173 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"8. Οι δημοσιεύσεις των προβλεπόμενων περιλήψεων από τα άρθρα 960, 961, 999 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας γίνονται από την εφημερίδα ή περιοδικό της παραγράφου 1, εφόσον αυτές αφορούν πλειστηριασμούς ενεργούμενους στις περιφέρειες των πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς. Το ίδιο ισχύει και για τα προγράμματα πλειστηριασμού και τις ειδοποιήσεις

που προβλέπονται από τα άρθρα 42 παράγραφος 2 και 59 παράγραφος 2 του ν.δ. της 17ης Ιουλίου / 13ης Αυγούστου 1923."

'Άρθρο 37 Εκποίηση πτωχευτικής περιουσίας και πτωχευτικός συμβιβασμός

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) προστίθεται εδάφιο τρίτο που έχει ως εξής:

"Όμοιώς κοινοποιείται στην αρμόδια Διεύθυνση Εισπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού, στο οποίο επισυνάπτεται υποχρεωτικά πρόσφατη έκθεση εκτίμησης των εκποιουμένων, η οποία συντάσσεται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.:"

2. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 αντικαθίσταται ως εξής:

"Επί απευθείας εκποίησεως ο σύνδικος υποχρεούται να γνωστοποιήσει την ημερομηνία εκποίησεως, το είδος και την αξία των προς εκποίηση περιουσιακών στοιχείων στην αρμόδια Διεύθυνση Εισπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και στους προϊσταμένους των αναγγελθεισών Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) και Τελωνείων, είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον, πριν από την ημερομηνία έναρξης της εκποίησης".

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Σε περίπτωση πτώχευσης οφειλέτη του Δημοσίου δύναται τούτο να προβαίνει σε αναγκαστική εκτέλεση της περιουσίας του πτωχευόσαντος, της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής, ανεξάρτητα από την ύπαρξη υπέρ αυτού γενικού ή ειδικού προνομίου επί της περιουσίας του οφειλέτη".

4. Στο άρθρο 62 του ν.δ. 356/1974 προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

"5. Η προθεσμία ανακοπής πτωχευτικού συμβιβασμού για το Δημόσιο είναι δέκα πέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της έκθεσης συνέλευσης των πιστωτών με δικαστικό επιψελητή στην αρμόδια Διεύθυνση Εισπραξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ Φ.Π.Α. ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ

'Άρθρο 38 Απαλλαγές

1. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Η παροχή νερού μη εμφιαλωμένου και η αποχέτευση που πραγματοποιούνται απευθείας από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή συνδέσμους αυτών, χωρίς τη μεσολάβηση δημοτικών επιχειρήσεων, καθώς και οι ανταποδοτικές εισφορές που επιβάλλουν οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων - Ο.Ε.Β. - (Εδικοί Οργανισμοί, ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) στα μέλη τους για την παροχή αρδευτικού ύδατος και οι λοιπές παροχές που συνδέονται άμεσα με αυτήν."

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 22γ' του ν. 1642/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Η απαλλαγή της προηγούμενης παραγράφου καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Οικο-

νομικών, στο ύψος της ατέλειας που προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις.

3. Η ισχύς των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου 2 του άρθρου αυτού αρχίζει από 1ης Απριλίου 1994.

4. Στο κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ 'ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ο ΛΙΝΔΙΟΣ' ΜΝΗΜΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ - ΖΙΓΔΗ, με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου 2, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Οργανισμού Διοίκησης και Διαχείρισης του ίδρυματος με την επωνυμία 'ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ', που κυρώθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου πρώτου του ν. 1610/1986 (ΦΕΚ 89 Α').

5. Απαλλάσσονται από το φόρο προσπιθέμενης αξίας η εισαγωγή και η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών που πραγματοποιούνται από το Πολιτιστικό ίδρυμα Δωδεκανήσου 'ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ο ΛΙΝΔΙΟΣ' ΜΝΗΜΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ - ΖΙΓΔΗ, καθώς και η παράδοση αγαθών και παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται προς αυτό. Η απαλλαγή αυτή αφορά μόνο αγαθά και υπηρεσίες που προορίζονται για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων του ίδρυματος και τον πάγιο εξοπλισμό του, που αναφέρονται στον Οργανισμό Διοίκησης και Διαχείρισης αυτού, ο οποίος κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου μόνου, του από 17.4.1992 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 271 Β').

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου.

7. Στη παράγραφο 6 του άρθρου 33 του ν. 1882/1990 προστίθεται τέταρτο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Στα κοινωφελή ίδρυματα 'ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ' και 'ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΟΡΡΕ' εφαρμόζονται τα άρθρα 1 παράγραφος 1 και 12 παράγραφος 1 του ν. 1610/1986, που αναφέρονται στην έγκριση σύστασης ίδρυματος με την επωνυμία 'ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ'.

8. Οι ομογενείς Πόντιοι που παλιννοστούν από χώρες της τέως Ε.Σ.Σ.Δ., απαλλάσσονται από το τέλος χαρτοσήμου που προβλέπεται για τη χορήγηση αδειών παραμονής και εργασίας στη χώρα. Η ανωτέρω απαλλαγή αφορά μόνο τις αρχικά χορηγούμενες άδειες παραμονής και εργασίας διάρκειας έξι (6) μηνών και όχι τις ανανεώσεις - παρατάσεις αυτών.

9. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από την πρώτη του επόμενη μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 39

Προσυπογραφή δηλώσεων Φ.Π.Α. από το λογιστή

1. Ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας ενδοκοινοτικών παραδόσεων, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 29 και οι δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 1642/1986, οποιουδήποτε επιτηδευματία φυσικού ή νομικού προσώπου, υπογράφονται υποχρεωτικά και από τον προιστάμενο του λογιστήριου ή από τον υπεύθυνο λογιστή που τηρεί τα βιβλία αυτού ή, αν δεν απασχολείται λογιστής, από το πρόσωπο που συμπράττει στην σύνταξη αυτών. Τα παραπάνω πρόσωπα βεβαιώνουν ότι, τα στοιχεία που αναγράφονται στις εν λόγω δηλώσεις

συμφωνούν με τα δεδομένα των βιβλίων, τα οποία προύνται κατά τις διατάξεις του π.δ. 186/1992 περὶ Κ.Β.Σ..

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 49 του ν. 2065/1992 εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 40 Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α'), όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Τα ανωτέρω οχήματα θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν εντός του έτους και οφείλονται γι' αυτά τέλη κυκλοφορίας για ολόκληρο το έτος, εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 6 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (ΦΕΚ 82 Α') για ολόκληρο το έτος. Η ακινησία δεν αίρεται εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν προμηθευτεί προηγουμένως το ειδικό σήμα τελών κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση. Στην περίπτωση αυτή το σήμα χορηγείται χωρίς πρόστιμο."

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"Για την εκπρόθεσμη προμήθεια του ειδικού σήματος των πάσης κατηγορίας οχημάτων επιβάλλεται από τη Δ.Ο.Υ. αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο του τέλους που αντιστοιχεί στον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος, έστω και αν το όχημα απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας. Από 1.1.1995 για τα οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 785 κυβικά εκατοστά, το ως άνω πρόστιμο ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές.

Επίσης, πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών επιβάλλεται από 1.1.1995 και στην περίπτωση που αφαιρέθηκαν οι πινακίδες του οχήματος με πράξη της αστυνομικής αρχής, επειδή δεν έφερε επικολλημένο το ειδικό σήμα, η προμήθεια του οποίου όμως είχε γίνει πριν από την αφαίρεση, εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα."

3. Η ισχύς των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.1994, εκτός εάν σε αυτές ορίζεται διαφορετικά.

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"5. Στην περίπτωση κυκλοφορίας οχημάτος χωρίς το ειδικό σήμα, αφαιρούνται οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας του με πράξη αστυνομικής αρχής, από την οποία δεν επιστρέφονται, εάν ο ενδιαφερόμενος δεν προσκομίσει το ειδικό σήμα και το αποδεικτικό πληρωμής του κατά περίπτωση προστίμου."

5. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.1995.

6. Για την προμήθεια, από 1ης μέχρι και 10ης Φεβρουαρίου 1994, των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 ειδικών σημάτων τελών κυκλοφορίας έτους 1994, δεν επιβάλλεται πρόστιμο.

7. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.2.1994.

8. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Στον Υπουργό Οικονομικών παρέχεται η δυνατότητα να ορίζει με τις αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου ότι η κατασκευή των σημάτων μπορεί να γίνει εντός ή

εκτος Ελλαδος χωρις έλεγχο του εργοστασίου.'

**'Άρθρο 41
Ειδικός φόρος τηλεοπτικών διαφημίσεων**

1. Τον προβλεπόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 1326/1983 (ΦΕΚ 19 Α') ειδικό φόρο στις διαφημίσεις, που προβάλλονται από την τηλεόραση, εισπράττουν οι τηλεοπτικές επιχειρήσεις και τον αποδίδουν στο Δημόσιο με δηλώσεις που υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέχρι το τέλος κάθε μήνα, για τα έσοδα από διαφημίσεις του προηγούμενου μήνα.

2. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**'Άρθρο 42
Ανταποδοτικά τέλη και εισφορές
Κατάργηση κρατήσεων**

1. Το άρθρο 31 του ν. 1473/1984 αντικαθίσταται ως εξής:

**"Άρθρο 31
Παράβολα - Τέλη**

Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να επιβάλλονται, αναπροσαρμόζονται, αναπροσδιορίζονται ή αντικαθίστανται παράβολα, τέλη, δικαιώματα και εισφορές οποιασδήποτε μορφής ή ονομασίας ανταποδοτικής γενικά φύσης υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες είτε από το Δημόσιο είτε από τρίτους, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του ενδιαφερόμενου φορέα.

Το ύψος των ανταποδοτικών τελών, παραβόλων, δικαιωμάτων κ.λπ. του προηγούμενου εδαφίου, που επιβάλλονται για πρώτη φορά, εγκρίνεται προηγουμένως από την Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων'.

2. Οι διατάξεις του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α') καταργούνται από 1ης Ιανουαρίου 1994.

3. Καταργείται η είσπραξη του ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) επί του δικαιοστικού ενσήμου (αγωγό-σημο), για εξυπηρέτηση αναγκαστικού δανείου, που είχε επιβληθεί με τις διατάξεις του ν. 2749/1922 (ΦΕΚ 43 Α').

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

**'Άρθρο 43
Τροποποιήσεις του Κ.Β.Σ.**

Οι παρακάτω διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 186/1992 τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως εξής:

1. Στο άρθρο 6 προστίθεται νέα παράγραφος 6, ως εξής:

6. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας τηρεί και βιβλίο απογραφών εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του παρόντος Κώδικα. Κατ' εξαίρεση, απαλλάσσεται από την υποχρέωση αυτή, μόνο για την απογραφή της 31ης Δεκεμβρίου 1994, ο επιτηδευματίας που τα ακα-

θάριστα έσοδά του δεν θα υπερβούν το ποσό των 80.000.000 δραχμών.'

2. Ο τίτλος του άρθρου 8 διαφοροποιείται και συμπληρώνεται ως εξής:

Βιβλίο αποθήκης, παραγωγής-κοστολογίου.'

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 8 η φράση 'είδη συσκευασίας' αντικαθίσταται με τη φράση 'υλικά συσκευασίας'.

4. Στο τέλος του άρθρου 8 προστίθεται νέα παράγραφος 12, ως εξής:

12. Ο επιτηδευματίας ο υπόχρεος στην πήρηση βιβλίου αποθήκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου αυτού, τηρεί για τα ίδια προϊόντα θεωρημένο εξωλογιστικό βιβλίο παραγωγής-κοστολογίου, με ιδιαίτερη μερίδα κατ' είδος στην οποία:

A) Συγκεντρώνονται το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού: α) Οι εντός της διαχειριστικής περιόδου που έληξε ποσότητες πρώτων υλών, που αναλώθηκαν για την παραγωγή έτοιμου προϊόντος, καθώς και οι βοηθητικές ύλες και υλικά συσκευασίας, όταν γι' αυτά τηρείται βιβλίο αποθήκης, σε μερίδες κατ' είδος και β) Οι ποσότητες έτοιμου προϊόντος που παρήχθησαν μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο.

B) Αναγράφονται πριν από την έναρξη της παραγωγής, οι τεχνικές προδιαγραφές του προϊόντος. Σε περίπτωση μεταβολής των τεχνικών προδιαγραφών, αυτή αναγράφεται πριν την έναρξη της παραγωγής, με βάση την μεταβολή αυτή. Οι τεχνικές προδιαγραφές περιλαμβάνουν, πλην των άλλων τεχνικών δεδομένων, την για κάθε μονάδα παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απαιτούμενη ποσότητα πρώτων υλών, καθώς και βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας, όταν γι' αυτά τηρείται βιβλίο αποθήκης, σε μερίδες κατ' είδος, καθώς και την προϋπολογιζόμενη φύρα παραγωγής.

Γ) Προσδιορίζεται για το έτοιμο προϊόν, το βραδύτερο εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού, το εργοστασιακό κόστος (κόστος παραγωγής).

Το εργοστασιακό κόστος καθορίζεται από τον επιτηδευματία, βάσει κανόνων που ακολουθούνται πάγια.

Το υποκατάστημα στο οποίο τηρούνται βιβλία, από τα οποία εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα, τηρεί ίδιο βιβλίο παραγωγής-κοστολογίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

Όταν τηρούνται, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, οι λογαριασμοί της ομάδας 9, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 1123/1980 (ΦΕΚ 283 Α'), η παραπάνω υποχρέωση εξαντλείται στην πήρηση μόνο θεωρημένου βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών στο οποίο αναγράφονται τα δεδομένα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περίπτωση Β της παραγράφου αυτής".

5. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

'Επίσης βιβλίο ποσοτικής παραλαβής, κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου τηρείται και από τους επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, όταν παραλαμβάνουν στην επαγγελματική τους εγκατάσταση αγαθά για επισκευή που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης, που προβλέπεται από τον Κώδικα αυτόν'.

6. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 10 προστίθενται νέες περιπτώσεις ιγ', ιδ', ie' και iστ, ως εξής:

'ιγ. Ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης σκαφών θαλάσσης τηρεί βιβλίο

εισερχομένων, στο οποίο καταχωρεί για κάθε σκάφος τη χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του κατόχου, καθώς και τον αριθμό νηολόγησης του σκάφους και, εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το όνομα του σκάφους".

Ίδ. Ο φυσιοθεραπευτής για τους πελάτες που τον επισκέπτονται στην επαγγελματική του εγκατάσταση πρει βιβλίο πελατών, στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχει, τη χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής. Επί διαρκούς παροχής υπηρεσίας καταχωρεί το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του πελάτη, το συμφωνούμενο ποσό, τη χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής υπηρεσίας.

Ειδικά ο φυσιοθεραπευτής που έχει συμβληθεί με το Δημόσιο και με λοιπά ασφαλιστικά ταμεία (Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λπ.) και δεν λαμβάνει ιδιαίτερη αμοιβή κατά επίσκεψη από τους πελάτες ασφαλισμένους των ταμείων αυτών, μπορεί να μην καταχωρεί τα στοιχεία του πελάτη αυτού στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών".

Ίε. Ο κατασκευαστής προκατασκευασμένων οικιών πρει βιβλίο παραγγελιών, στο οποίο για κάθε παραγγελία καταχωρεί το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του πελάτη, το παραγγελόμενο είδος, την αξία που συμφωνείται και τον αριθμό του τιμολογίου ή της απόδειξης πώλησης, κατά περίπτωση".

Ίστ. Ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης σκαφών θαλάσσης πρει βιβλίο στάθμευσης, στο οποίο καταχωρεί για κάθε σκάφος θαλάσσης την ημερομηνία εισόδου και εξόδου του, καθώς και τον αριθμό νηολόγησης του σκάφους, και όταν δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός το όνομα του σκάφους. Επί μηνιαίας ή διαρκούς μίσθωσης καταχωρείται ο αριθμός νηολόγησης του σκάφους η χρονολογία έναρξης και λήξης της μίσθωσης και το ποσό που συμφωνείται".

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 64 του ν.2065/1992 αντικαθίσταται, ως εξής:

"11. Ο γιατρός υποχρεούται στο ιατρείο του να πρει βιβλίο επίσκεψης ασθενών θεωρημένο από την αρμόδια φορολογική αρχή, στο οποίο καταχωρείται χωριστά για κάθε ασθενή το ονοματεπώνυμο αυτού, η χρονολογία επίσκεψης και η διεύθυνσή του."

8. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο (πρόταση) της παραγράφου 2 του άρθρου 12 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Με βάση τα δεδομένα της κατάστασης αυτής εκδίδεται το τιμολόγιο το αργύτερο μέχρι τη δέκατη ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του μήνα εκείνου που αφορά, στο οποίο δεν απαιτείται αναλυτική περιγραφή, εφόσον η ποι πάνω κατάσταση συντάσσεται σε δύο αντίτυπα, ένα των οπίων επισυνάπτεται στο τιμολόγιο. Η κατάσταση αυτή δεν απαιτείται όταν τα δεδομένα αυτής προκύπτουν από τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού ή όταν το τιμολόγιο που εκδίδεται περιέχει αναλυτικά όλα τα δεδομένα που απαιτούνται από τις κατ' ιδίαν διατάξεις.

9. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 προστίθενται δύο νέα εδάφια, που έχουν ως εξής:

"Στις αποδείξεις λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο του αγοραστή, όταν αφορούν πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών εκπιπτόμενη στη φορολογία εισοδήματος. Στις αποδείξεις αυτές όταν εκδίδονται με τη χρήση φορολογικής τα-

μειακής μηχανής (φ.τ.μ.) το ονοματεπώνυμο αναγράφεται στο πίσω μέρος αυτών, θέτοντας ο πωλητής επιπτηδευματίας και τη σφραγίδα του."

10. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και το πρώτο εδάφιο (πρόταση) της παραγράφου 3 του άρθρου 13 αντικαθίστανται, ως εξής:

"2. Στην απόδειξη λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αναγράφεται κατά συντελεστή Φ.Π.Α. και η αξία της πώλησης ή το ποσό της αμοιβής, καθώς και το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών επί των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών που εκδίδουν όσοι προύν πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του άρθρου 10."

"3. Η απόδειξη εκδίδεται επί πώλησης αγαθών κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών και επί παροχής υπηρεσιών στο χρόνο που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 12 για το τιμολόγιο, με εξαίρεση την απόδειξη παροχής υπηρεσιών των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα, η οποία εκδίδεται με κάθε επαγγελματική τους είσπραξη".

11. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 13 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

"Στις εκδίδομενες επιταγές που καλύπτουν εξόφληση επαγγελματικών συναλλαγών, ανεξαρτήτως ποσού, αναγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός φορολογικού μητρώου του εκδότη, του εκάστοτε οπισθογράφου, καθώς και του τελευταίου κομιστή που εισπράττει αυτήν. Επίσης αναγράφεται υποχρεωτικά ο Α.Φ.Μ. του εκδότη της επιταγής που προσκομίζεται για εξόφληση οφελής προς το Δημόσιο ανεξαρτήτως ποσού".

12. Μετά το άρθρο 13 προστίθεται νέο άρθρο 13α, που έχει ως εξής:

"Άρθρο 13α Ειδικά στοιχεία

1. Οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων υποχρεούνται να εκδίδουν τριπλότυπο δελτίο κίνησης σε κινητά φύλλα, πριν την εκκίνηση του λεωφορείου για κάθε μεταφορά προσώπων για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου.

Στο δελτίο αυτό αναγράφονται η χρονολογία, η ώρα, ο τόπος εκκίνησης, ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, ο τόπος προορισμού, ο συνολικός αριθμός των ατόμων και κάθε μεταβολή που γίνεται κατά τη διάρκεια της διαδρομής, τα πλήρη στοιχεία του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργείται η μεταφορά, και, μόνο όταν πρόκειται για εκδρομή, η χρονική διάρκεια αυτής.

Το δελτίο αυτό φέρεται επί του αυτοκινήτου, μετά δε την ολοκλήρωση της μεταφοράς το πρώτο αντίτυπο παραδίδεται στο πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διενεργήθηκε η μεταφορά. Το δεύτερο αντίτυπο αποτέλλεται στο χρόνο των συγκεντρωτικών καταστάσεων στη Δ.Ο.Υ. του αντισυμβαλλόμενου, εφόσον είναι επιπτηδευματίας.

Κατ' εξαίρεση το δελτίο κίνησης δεν απαιτείται να εκδίδεται στις περιπτώσεις που παραδίδονται στους επιβάτες, κατά την εκκίνηση του τουριστικού λεωφορείου, θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, καθώς και στις περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού επιχειρήσεων ή μαθητών σχολείων, εφόσον επί του τουριστικού λεωφορείου φέρεται θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. συμφωνητικό μεταφοράς.

2. Στην περίπτωση που παρέχονται υπηρεσίες από τους εκμεταλλευτές τουριστικών ή ταξιδιωτικών γρα-

φειων σε άτομα που έχουν προμηθευτεί δελτία συμμετοχής σε εκδρομή ή περιήγηση από τρίτους (τουρ-λιντερς, υπαλλήλους ένοδοχείων κ.ά.), για λογαριασμό τουριστικού ή ταξιδιωτικού γραφείου, μπορεί να μην εκδίδονται από τον εκμεταλλευτή του γραφείου αυτού οι αποδειξεις παροχής υπηρεσιών που ορίζονται από τον Κ.Β.Σ., με την προϋπόθεση ότι εκδίδεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών για το σύνολο των δελτίων συμμετοχής της κάθε εκδρομής, τα οποία διαφυλάσσονται ως φορολογικά στοιχεία".

13. Το δεύτερο εδάφιο (πρόταση) του άρθρου 14 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Άντι της απόδειξης αυτής μπορεί να εκδίδεται άλλο στοιχείο αξίας του Κ.Β.Σ., εφόσον κατά την έκδοσή τους αναγράφεται η ένδειξη "απόδειξη αυτοπαράδοσης".

14. Στο τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 17 προστίθενται νέες περιπτώσεις ιστ', ιζ', ιη', ιθ', ως εξής:

"ιστ. Του βιβλίου εισερχομένων, της περίπτωσης ιγ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10, με την είσοδο και έξοδο του σκάφους".

"ιζ. Του βιβλίου πελατών, της περίπτωσης ιδ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10, με την έναρξη της παροχής υπηρεσίας".

"ιη. Του βιβλίου παραγγελιών της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 5 του άρθρου 10, με τη λήψη της παραγγελίας".

"ιθ. Του βιβλίου στάθμευσης σκαφών, της περίπτωσης ιστ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10, με την είσοδο και την έξοδο του σκάφους".

15. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 17 αντικαθίσταται, ως εξής:

"β. Για τον υπόχρεο τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας, όταν στο υποκατάστημα τρούνται βιβλία από τα οποία εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού, όταν στο υποκατάστημα τρούνται βιβλία από τα οποία δεν εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα εντός των πρώτων είκοσι (20) ημερών του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι πράξεις ή οι συναλλαγές και επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων του κεντρικού εντός των πρώτων δεκαπέντε (15) ημερών του επόμενου μήνα".

16. Οι υποπεριπτώσεις γ' και δ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 19 αντικαθίστανται και προστίθενται νέες περιπτώσεις ε' και στ', ως εξής:

"γ. Το τιμολόγιο που εκδίδεται για αγορά αγαθών, όταν δεν έχει προηγηθεί η έκδοση άλλου θεωρημένου στοιχείου για την ίδια συναλλαγή, καθώς και το τιμολόγιο για την παροχή υπηρεσίων".

"δ. Την απόδειξη παροχής υπηρεσιών και την απόδειξη λιανικής πώλησης όταν δεν εκδίδεται με τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής. Δεν υπόκεινται σε θεώρηση τα εισιτήρια επιχειρήσεων μεταφοράς προσώπων με λεωφορεία, σιδηρόδρομους και αεροπλάνα, όταν εκτελούν συγκοινωνίες, καθώς και τα εισιτήρια πλοίων, εφόσον φορολογούνται κατ' ειδικό τρόπο και απαλλάσσονται του Φ.Π.Α.".

"ε. Την απόδειξη ποσοτικής παραλαβής αγροτικών προϊόντων".

"στ. Τα δελτία κίνησης τουριστικών λεωφορείων".

17. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 20 αντικαθίσταται, η περίπτωση γ' της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου καταργείται και η περίπτωση δ' αναριθμείται σε γ', ως εξής:

"1. Ο επιπτευματίας και τα πρόσωπα των παρα-

γράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού υποβάλλουν μέχρι την εικοστή πέμπτη (25η) Μαΐου κάθε χρόνου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή στο Κέντρο Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών (Κ.Ε.Π.Υ.Ο.), για μηχανογραφική επεξεργασία και διαστάρωση πληροφοριών, τριπλότυπες καταστάσεις με τις συναλλαγές που πραγματοποίησαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, για την επάγγελματική τους εξυπηρέτηση ή την εκπλήρωση του σκοπού τους, από αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών, από ξονδρικές πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών και από καταβολή ή είσπραξη αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και όλων δικαιωμάτων, καθώς και για τα διανεμόμενα κέρδη αμοιβών κεφαλαίων. Για τα μερίσματα που καταβάλλει ή πιστώνει η ανώνυμη εταιρεία, οι πιο πάνω καταστάσεις υποβάλλονται εντός τριών (3) μηνών από την έγκριση του ισολογισμού τους.

Εξαιρετικά, δεν συμπεριλαμβάνονται στις καταστάσεις αυτές συναλλαγές, εφόσον η αξία ενός εκάστου στοιχείου που έχει εκδοθεί γι' αυτές δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές."

18. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 24 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Το βιβλίο αποθήκης, όταν τρούνται καταστάσεις βιβλίου αποθήκης, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά μπορεί να μην εκτυπώνονται στο τέλος της χρήσης, εφόσον τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης αυτών, εντός τριών (3) ημερών, όταν ζητηθεί από το φορολογικό έλεγχο".

19. Η περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 24 αντικαθίσταται, ως εξής:

"β. Ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα".

20. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 24 αντικαθίσταται, ως εξής:

"5. Σε περίπτωση που ο επιπτευματίας διαθέτει κεντρική μονάδα (Η/Υ), με την οποία παρακολουθεί τα λογιστικά στοιχεία όλων των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, μπορεί, μετά από προηγούμενη γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της έδρας του, να εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα στη μονάδα αυτή τα λογιστικά βιβλία και το βιβλίο αποθήκης κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης, όταν η μεταβίβαση των εγγραφών από τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις γίνεται είτε με απευθείας σύνδεση, είτε με άλλα ηλεκτρονικά μέσα, στις προβλεπόμενες προθεσμίες".

21. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 25 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Η επέκταση της δυνατότητας της εκτύπωσης και άλλου θεωρημένου βιβλίου ή κατάστασης από το ίδιο θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί επιτρέπεται, εφόσον πριν από την εκτύπωση του νέου βιβλίου ή κατάστασης δηλωθεί αυτό εγγράφως στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. που θεώρησε το μηχανογραφικό χαρτί".

22. Το πρώτο εδάφιο και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 29 αντικαθίστανται, ως εξής:

"3. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης της επιχειρήσης, της οποίας τα ακαθάριστα έσοδα υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν ογδόντα εκατομμυρίων (180.000.000) δραχμών υπογράφονται και από τον προϊστάμενο του λογιστηρίου της ή τον υ-

πιεύθυνο κατάρτισης του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, ο οποίος πρέπει να έχει: α) άδεια δισκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 475/1991 (ΦΕΚ 176 Α'), ή πτυχίο του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Πάντειου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και εγγραφή στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις για την δισκηση του οικονομολογικού επαγγέλματος ή πτυχίο του τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και άδεια για υπογραφή ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας και β) πενταετή τουλάχιστον συναφή προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.

'Όταν τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα είναι από εκατόν συγδόντα εκατομμύρια (180.000.000) δραχμές μέχρι τριακόσια πενήντα εκατομμύρια (350.000.000) δραχμές, μπορεί τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης να τον υπογράφει ο προϊστάμενος του λογιστηρίου, που έχει πτυχίο των τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. και τουλάχιστον δεκαετή προϋπηρεσία, όπως αυτή καθορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο και άδεια για υπογραφή ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας'.

23. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 30 αντικαθίσταται, ως εξής:

'α. Δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει το ή τα ημερολόγια, όπου καταχωρούνται πρωτογενώς οι συναλλαγές, το γενικό καθολικό, το βιβλίο αποθήκης, το βιβλίο παραγωγής-κοστολογίου, το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών, το βιβλίο απογραφών, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού'.

24. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 30, μετά την περίπτωση γ' προστίθενται νέες περιπτώσεις δ' και ε', ως εξής:

'δ. Δεν εμφανίζει την πραγματική κατάσταση της επιχειρήσης του.

ε. Δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει τα πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα και της παραγράφου 11 του άρθρου 64 του ν. 2065/1992'.

25. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 30 αντικαθίσταται, ως εξής:

'Στην έδρα κάθε Διεύθυνσης Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ. συνιστάται τριμελής Επιτροπή αποτελούμενη από: α) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ. ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από το νόμιμο αναπληρωτή του, β) έναν Επιθεωρητή Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών που εποπτεύει Δ.Ο.Υ., η οποία βρίσκεται μέσα στην ίδια περιφέρεια διοικήσεως ή από το νόμιμο αναπληρωτή του και γ) έναν εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της πόλης όπου εδρεύει η Διεύθυνση Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ., που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτό'.

26. Το όγδοο και ένατο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 30 καταργούνται.

27. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 30 μετά τη φράση 'αθροιστικά λάθη' προστίθεται πρόταση, ως εξής: 'Δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει τα πρόσθετα βιβλία της πα-

ραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα και της παραγράφου 11 του άρθρου 64 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α').'

28. Στο άρθρο 32 προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

'6. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο, όταν εκ παραδομής εκδοθούν φορολογικά στοιχεία χωρίς την τήρηση ενιαίας αρίθμησης με την προϋπόθεση ότι έχουν καταχωριθεί στα βιβλία εμπρόθεσμα και η παράλειψη αυτή δηλωθεί εγγράφως στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. πριν από οποιονδήποτε φορολογικό έλεγχο'.

29. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 αντικαθίσταται, ως εξής:

'α. Η παράλειψη έκδοσης κάθε στοιχείου που ορίζεται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού'.

30. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 καταργείται.

Παραβάσεις των διατάξεων του προηγούμενου καταργούμενου εδαφίου που διαπράχθηκαν από την 1η Ιουλίου 1992 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπιστωσής τους από τις φορολογικές αρχές, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί από τους προϊσταμένους των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών οι σχετικές αποφάσεις επιβολής προστίμου ή έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις αυτές και κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοικητική επίλυση της διαφοράς ή εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής κατ' αυτών ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου, κρίνονται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 32 σε ό,τι αφορά το ποσό του προστίμου που επιβάλλεται.

Για τις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των διοικητικών πρωτοδικείων, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, με αίτησή τους που υποβάλλεται στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να ζητήσουν τη διοικητική επίλυση της διαφοράς με βάση τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, οπότε καταργείται η σχετική φορολογική δίκη, ακολουθουμένης της διαδικασίας του ν.δ. 4600/1966 (ΦΕΚ 242 Α'). Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί η διοικητική επίλυση της διαφοράς οι υποθέσεις αυτές κρίνονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο διάπραξης της παράβασης.

31. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 36 προστίθενται τρία νέα εδάφια, ως εξής:

'Επίσης, δεν θεωρούνται βιβλία και στοιχεία στον επιτηδευματία που έχει αντικείμενο εργασιών την παραγωγή ή την εμπορία αγαθών και διατηρεί κοινή επαγγελματική στέγη με άλλο επιτηδευματία που έχει αντικείμενο εργασιών την παραγωγή ή την εμπορία δημιουργικών αγαθών με αυτόν. Για την εφαρμογή αυτής της διατάξης θεωρείται ότι υπάρχει κοινή επαγγελματική στέγη, ιδίως όταν οι πελάτες των συστεγαζόμενων επιτηδευματίων εξυπηρετούνται από κοινή είσοδο του χώρου του καταστήματος ή ο χώρος αυτός είναι ενιαίος ή επικοινωνεί με εσωτερικές εισόδους.

Ο επιτηδευματίας, που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρεί κοινή επαγγελματική στέγη με άλλον επιτηδευματία και εμπίπτει στις διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων, υποχρεούται να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις αυτές μέχρι την 30ή Ιουνίου 1995'.

32. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 36 προστίθεται νέα περίπτωση 1', ως εξής:

ι. Να αρνείται τη θεώρηση των βιβλίων και των στοιχείων του παρόντος Κώδικα στον επιπτηδευματία εκείνον, που δεν έχει εκπληρώσει τις φορολογικές του υποχρεώσεις, αν ο υπόχρεος επιπτηδευματίας που τα προσκομίζει για θεώρηση δεν παράσχει σε αυτόν ασφάλεια. Το ποσό της ασφάλειας μπορεί να ανέλθει μέχρι το ποσό των 20.000.000 δραχμών και παρέχεται είτε με εγγραφή πρώτης υποθήκης σε ακίνητο είτε με εγγυητική επιστολή Τράπεζας. Η παρεχόμενη ασφάλεια ισχύει, με έγκριση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. που την καθόρισε, και για τα υποκαταστήματα του επιπτηδευματία".

33. Η περίπτωση Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 37 αντικαθίσταται, ως εξής:

"Α) Στη Διεύθυνση Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών, αποτελούμενη από:

α) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων, ως Πρόεδρο, αναπληρούμενο από το νόμψο αναπληρωτή του,

β) ένα φοροτεχνικό υπάλληλο με βαθμό Α' που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών,

γ) έναν αντιπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου, Λογιστικής (Ε.Σ.Υ.Λ.), με γνώσεις σε θέματα λογιστικής, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτό,

δ) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρο καθηγητή ή λέκτορα της λογιστικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών,

ε) έναν ορκωτό ελεγκτή του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών (Σ.Ο.Ε.), που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών, από πίνακα με έξι ορκωτούς ελεγκτές που υποδεικνύονται από το Σ.Ο.Ε.,

στ) έναν κοινό αντιπρόσωπο των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτά ή, σε περίπτωση διαφωνίας, από τον Υπουργό Οικονομικών,

ζ) έναν κοινό αντιπρόσωπο των Επαγγελματικών και Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτά ή, σε περίπτωση διαφωνίας, από τον Υπουργό Οικονομικών,

η) έναν αντιπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, με γνώσεις σε θέματα μηχανογράφησης, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτό,

θ) έναν αντιπρόσωπο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Λογιστών, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτήν και

ι) έναν αναλυτή-προγραμματιστή του Κ.Ε.Π.Υ.Ο. που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών".

34. Στο τέλος της περίπτωσης γ' του άρθρου 38 προστίθεται νέα υποπερίπτωση γκ', ως εξής:

"γκ. Να απαλλάσσει από την τήρηση βιβλίου απογραφών της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του παρόντος Κώδικα κατηγορίες επιπτηδευματίων σε ολόκληρη τη χώρα ή σε τμήματα αυτής".

35. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 10123858/230/ΠΟΛ.1062/ 23.3.1990 (ΦΕΚ 245 Β') , "περί των στοιχείων που πρέπει να εκδίδονται από τα τουριστικά ή ταξιδιωτικά γραφεία για τις εκδρομές, περιηγήσεις και μεταφορές προσώπων (TRANSFERS) με τουριστικά λεωφορεία" καταργείται από την έναρξη ισχύος της παραγράφου 12 του άρθρου αυτού. Επίσης η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1115278/842/ΠΟΛ.1292/8.9.1993 (ΦΕΚ 728 Β') , "περί δυνατότητας μη τήρησης

βιβλίων του Κ.Β.Σ. ορισμένων κατηγοριών επιπτηδευματίων - ρύθμιση θεμάτων διάθεσης εφημερίδων και περιοδικών" καταργείται από 1.1.1995 και μόνο κατά το μέρος της παραγράφου 1 που αναφέρεται στη δυνατότητα μη τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ. σε ορισμένες κατηγορίες επιπτηδευματίων.

36. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 του άρθρου 16 του π.δ. 186/1992 προστίθεται πρόταση ως εξής:

"..καθώς και τον Α.Φ.Μ. του καταβάλλοντος τα κόμιστρα".

'Αρθρο 44 Εκκρεμείς στην ΥΠ.Ε.Δ.Α. αποφάσεις επιβολής προστίμων

Οι εκκρεμείς, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, αποφάσεις επιβολής προστίμων, που εκδόθηκαν μέχρι τις 23 Αυγούστου 1993, από την Υπηρεσία Ελέγχου Διακίνησης Αγαθών (ΥΠ.Ε.Δ.Α.) Αθηνών και τα παραπόμπατά της, με βάση τις καταργηθείσες με τις παραγράφους 10 και 11 του άρθρου 21 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α') διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του δεύτερου και επόμενου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του π.δ. 186/1992, να αποσταλούν από τις παραπάνω υπηρεσίες στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. στις οποίες ανατίθεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας περαιώσής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

'Αρθρο 45

Ειδικές περιπτώσεις φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων - Απαλλαγή από φόρο για απόκτηση πρώτης κατοικίας

1. Σε μεταβίβαση με επαχθή αιτία, κατά την έννοια των διατάξεων του α.ν. 1521/1950 (ΦΕΚ 248 Α'), όπως ισχύει, της κυριότητας ακινήτων ή άλλων εμπράγματων σε αυτό δικαιωμάτων, η οποία πραγματοποιείται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1994 σε εκτέλεση συμβολαιογραφικού προσυμφώνου που καταρτίστηκε μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1991, ο φόρος μεταβίβασης υπολογίζεται:

α) Στη φορολογητέα αξία των ακινήτων κατά το χρόνο κατάρτισης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, όπως αυτή προκύπτει με εφαρμογή του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού, εφόσον κατά το χρόνο τούτο ίσχυε στην περιοχή των ακινήτων το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού. Αν όμως το τίμημα που αναγράφεται στο συμβολαιογραφικό προσύμφωνο είναι μεγαλύτερο από τη φορολογητέα αξία, λαμβάνεται υπόψη το τίμημα.

β) Στη φορολογητέα αξία των ακινήτων κατά το χρόνο της πρώτης εφαρμογής του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού στην περιοχή που βρίσκονται τα ακίνητα, μειωμένης κατά ποσοστό 5% για κάθε προγενέστερο χρόνο, μέχρι του χρόνου κατάρτισης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου και μέχρι 40% κατά ανώτατο όριο, της αξίας του χρόνου της πρώτης εφαρμογής του συστήματος, αν κατά το χρόνο κατάρτισης του προσυμφώνου δεν ίσχυε το αντικειμενικό σύστημα στην περιοχή του ακινήτου. Χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών δεν υπολογίζεται, ενώ μεγαλύτερο τούτου λογιζεται ως έτος.

γ) Στην αξία του χρόνου σύνταξης του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, προκειμένου για ακίνητα που

βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν έχει εφαρμοσθεί το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10% για κάθε έτος και μέχρι 50%, κατά ανώτατο όριο, από την υπογραφή του συμβολαιογραφικού προσυμφώνου μέχρι το χρόνο υπογραφής του οριστικού συμφώνου. Χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών δεν υπολογίζεται, ενώ μεγαλύτερο λογίζεται ως έτος.

2. Για τη σύνταξη συμβολαιών σε εκτέλεση συμβολαιογραφικών προσυμφώνων της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος, δεν απαιτείται το προβλεπόμενο από το άρθρο 26 του ν. 1882/1990 αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο, του πωλητή.

3. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 1587/1950 (ΦΕΚ 294 Α'), που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του ν. 1473/1984, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

“Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές δήμων και κοινοτήτων μέχρι 2.000 κατοίκων, εφόσον οι περιοχές αυτές δεν είναι, στο σύνολό τους ή μερικώς, μέσα σε ζώνη ακτίνας 500 μέτρων από το χειμεριού κύμα. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε κτήση κυριότητας ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος σε ακίνητο με χρησικτησία για την οποία έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση κατά τη διάταξη της περιπτωσης δ της παραγράφου 3 του άρθρου 2.”

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (ΦΕΚ 238 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Συμβάσεις αγοράς εξ ολοκλήρου και κατά πληρη κυριότητα ακινήτου παρά φυσικού προσώπου, εγγάμου, απαλλάσσονται του φόρου μεταβίβασης, εφόσον ο αγοραστής ή η σύζυγος ή οιονδήποτε εκ των τέκνων αυτού που δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του ή το 25ο προκειμένου περί τέκνων που σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές της ημεδαπής ή αλλοδαπής, δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οικητης σε άλλη οικία ή διαμέρισμα που πληρεί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του, ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομητικού, ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληρεί τις στεγαστικές τους ανάγκες, που βρίσκονται σε πόλη με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων ή σε τουριστικές περιοχές”.

5. Η περίπτωση β' του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 1591/1986 (ΦΕΚ 50 Α') αντικαθίσταται:

“β) δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοδομήσιμου οικοπέδου, ως και επί ιδανικού μεριδίου αυτού, στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληρεί τις στεγαστικές τους ανάγκες, που βρίσκεται σε πόλη με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων ή σε τουριστικές περιοχές”.

6. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 2120/1993 ληγει την 31.12.1994.

7. Ακίνητα δωρουμένα από φυσικά πρόσωπα στο Δημόσιο ή σε δήμους και κοινότητες όπως χρησιμοποιηθούν για πολιτιστικούς, μορφωτικούς ή κοινωνελείς σκοπούς απαλλάσσονται αναδρομικά του φόρου ακίνητης περιουσίας ο οποίος επιβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 έως και 35 του ν. 1249/1982, έστω και αν η δωρεά έλαβε χώρα μετά την ισχύ των διατάξεων αυτών. Τυχόν καταβληθέντες φόροι δεν επιστρέφονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 46

Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας περί προδρόμων ουσιών προς τις διατάξεις της οδηγίας 92/109/EOK του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14.12.92 (L 370/76)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοούνται ως:

α) “Καταχωρημένες ή διαβαθμισμένες ουσίες” οι ουσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1 παρακάτω, καθώς και τα μείγματα που περιέχουν τέτοιες ουσίες. Από την κατηγορία αυτή εξαιρούνται τα φάρμακα ή άλλα παρασκευάσματα που περιέχουν καταχωρημένες ουσίες συνδυασμένες με τέτοιο τρόπο ώστε να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύκολα ή να ανακτηθούν με εύχρηστα μέσα.

β) “εμπορία” η διάθεση έναντι πληρωμής ή δωρεάν σε τρίτους των καταχωρημένων ουσιών που παρασκευάζονται ή που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας.

γ) “επιχειρηματίας” το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στην παρασκευή, μεταποίηση, εμπόριο ή διανομή καταχωρημένων ουσιών στην Κοινότητα ή ασκεί άλλες συναφείς δραστηριότητες όπως μεσιτεία και αποθήκευση των καταχωρημένων ουσιών.

2. Κάθε επιχειρηματίας που εμπλέκεται στην εμπορία των καταχωρημένων ουσιών των κατηγοριών 1 και 2 του παραρτήματος 1 θα πρέπει να διασφαλίζει τα παρακάτω:

α) Τα εμπορικά έγγραφα όπως τιμολόγια, παραστατικά, διοικητικά έγγραφα, έγγραφα αποστολής και μεταφοράς πρέπει να περιέχουν τις παρακάτω πληροφορίες:

αα) το όνομα της διαβαθμισμένης ουσίας όπως δίνεται στο παράρτημα 1,

ββ) την ποσότητα και το βάρος της διαβαθμισμένης ουσίας και εφόσον συνίσταται σε μείγμα, την ποσότητα και το βάρος του μείγματος καθώς επίσης την ποσότητα και το βάρος ή το ποσοστό της ουσίας που περιέχεται στο μείγμα,

γγ) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του προμηθευτή, του διανομέα και του παραλήπτη,

δδ) υπεύθυνη δήλωση του πελάτη για τις συγκεκριμένες χρήσεις των ουσιών.

3. Η ανωτέρω παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στις συναλλαγές που αφορούν τις καταχωρημένες ουσίες της κατηγορίας 2 του παραρτήματος 1, όταν οι συγκεκριμένες ποσότητες δεν υπερβαίνουν την ποσότητα που αναγράφεται στο παράρτημα 2.

4. Οι επιχειρηματίες βεβαιώνονται για την επισήμανση των καταχωρημένων ουσιών των κατηγοριών 1 και 2 στο παράρτημα 1 πριν την εμπορία τους. Στην επισήμανση θα αναφέρεται η ονομασία των ουσιών όπως αναγράφεται στο παράρτημα 1.

Οι επιχειρηματίες μπορούν εξάλλου να επιθέτουν τις συνήθεις ετικέτες τους.

5. Οι επιχειρηματίες θα τηρούν τα αναγκαία έγγραφα για τις δραστηριότητές τους για περίοδο τριών (3) χρόνων από το τέλος του ημερολογιακού έτους που πραγματοποιήθηκε η πράξη, και θα είναι αμέσως διαθέσιμα για κάθε έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές.

6. Η παρασκευή και η εμπορία στην Κοινότητα ουσιών

της κατηγορίας 1 του παραρτήματος 1 επιτρέπεται μόνον κατόπιν εγκρίσεως, που θα χορηγείται στον ενδιαφερόμενο, από την τελωνειακή αρχή στην χωρική αρμοδιότητα της οποίας ανήκει η επιχείρησή του.

Για τη χορήγηση της έγκρισης θα λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα και ακεραιότητα του αιτούντος.

Ειδικότερα, η έγκριση της ανωτέρω παραγράφου μπορεί να ανακληθεί, ανασταλεί ή να μη χορηγηθεί εάν:

α) τα στοιχεία που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος αποδειχθούν ψευδή ή ανακριβή,

β) ο ενδιαφερόμενος δεν τρέει τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου αυτού,

γ) υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστεύεται ότι η εμπορία ή παρασκευή των ουσιών θα χρησιμοποιηθεί σε παράνομη παρασκευή ναρκωτικών.

7. Από της ισχύος του παρόντος και μέχρι 31/12/1994 όλοι οι επιχειρηματίες που ήδη παρασκευάζουν ή εμπορεύονται ουσίες της κατηγορίας 1 του παραρτήματος 1 θα πρέπει να απευθύνονται στις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές που ανήκουν χωρικά προκειμένου να λάβουν τη σχετική έγκριση για τη νομιμοποίηση των δραστηριοτήτων τους.

Τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέτει ο ενδιαφερόμενος για να λάβει την έγκριση θα αναφέρονται σε κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Επίσης, στην ίδια προθεσμία όλοι οι επιχειρηματίες που παράγουν ή εμπορεύονται ουσίες της κατηγορίας 2 του παραρτήματος 1 θα πρέπει να δηλώσουν στις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές και στις αρμόδιες Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους τις διευθύνσεις των εγκαταστάσεών τους και να τις ενημερώνουν για κάθε αλλαγή αυτών.

8. Επιχειρηματίας που κατέχει έγκριση της παραγράφου 6 αυτού του άρθρου μπορεί να παραδώσει τις ουσίες της κατηγορίας 1 του παραρτήματος 1 μόνο στα πρόσωπα που έχουν ειδική άδεια γενική ή μεμονωμένη για την παραλαβή, κατοχή, χρήση ή μεταποίηση των ουσιών αυτών από τον Ε.Ο.Φ..

Τέτοια πρόσωπα είναι:

α) Άλλος επιχειρηματίας που έχει έγκριση της παραγράφου 6 από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

β) Επιχειρηματικός φορέας που χρειάζεται τις ουσίες για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων.

γ) Κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος φαρμακοποιού.

δ) Διευθυντές εργαστηρίων τα οποία αναπτύσσουν, αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες επιστημονικής έρευνας και είναι συνδεδεμένα με πανεπιστήμια, νοσοκομεία ή οποιοδήποτε άλλο ίδρυμα.

ε) Κάθε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον Ε.Ο.Φ. να κατέχει ουσίες για την παρασκευή μη φαρμακευτικών προϊόντων ή για άλλους ειδικούς σκοπούς.

στ) Εργαστήρια που κατά νόμο έχουν την αρμοδιότητα για το χημικό έλεγχο ναρκωτικών, ψυχοτρόπων και προδρόμων ουσιών.

9. Επί παραβάσεων επιβάλλονται οι ποινές οι προβλεπόμενες από την περίπτωση (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α') και τις σχετικές διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλων εξουσιοδοτημένων από αυτούς οργάνων, μπορούν να προσθέτονται, αφαιρούνται ή να μεταφέρονται ουσίες από την μία κατηγορία του παραρτήματος 1 στην άλλη, ακολουθώντας τις κοινοτικές και διεθνείς εξελίξεις και να ρυθμίζονται οι διαδικασίες διακίνησης και ελέγχου των ουσιών καθώς επίσης και να καθορίζονται οι λεπτομέρειες των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών Ε.Ο.Φ., για την κατηγορία 1 και Γενικού Χημείου του Κράτους για τις κατηγορίες 2 και 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1

ΟΥΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΟ
Εφεδρίνη	2939 40 10
Εργομετρίνη	2939 60 10
Εργοταμίνη	2939 60 30
Λυσεργινικό οξύ	2939 60 50
1 - φαινυλο - 2 - προπανόνη	2914 40 10
Ψευδοεφεδρίνη	2939 40 30
Ν - ακετυλανθρακικό οξύ	2924 29 50
Μεθυλενοδιοξυφαίνυλο	
προπανόνη 3, 4 - 2 - ένα	2932 90 77
Ισοσαφρόλη	2932 90 73
Πιπερονάλη	2932 90 75
Σαφρόλη	2932 90 71

Τα άλατα των ουσιών που απαριθμούνται στην κατηγορία αυτή, σε όλες τις περιπτώσεις που η ύπαρξη αυτών των ουσιών είναι δυνατή.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2

ΟΥΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΟ
Οξεικός ανυδρίτης	2915 24 00
Ανθρανιλικό οξύ	2922 49 90
Φαινυλοξεικό οξύ	2916 33 00
Πιπεριδίνη	2933 39 30

Τα άλατα των ουσιών που απαριθμούνται στην κατηγορία αυτή, σε όλες τις περιπτώσεις που η ύπαρξη αυτών των ουσιών είναι δυνατή.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3

ΟΥΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΣΟ
Ακετόνη	2914 11 00
Αιθυλαιθέρας	2909 11 00
Μεθυλαιθυλκετόνη (ΜΕΚ)	2914 12 00
Τολουόλιο	2902 30 10/90
Υπερμαγγανικό κάλιο	2841 60 10
Θειικό οξύ	2807 00 10
Υδροχλωρικό οξύ	2806 10 00

Τα άλατα αυτών των ουσιών, σε όλες τις περιπτώσεις που η ύπαρξη αυτών των ουσιών είναι δυνατή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΟΥΣΙΑ	ΚΑΤΩΦΛΙΟ
Οξεικός Ανυδρίτης	20 λίτρα
Ανθρανιλικό οξύ και άλατά του	1 κιλό
Φαινυλοξεικό οξύ και άλατά του	1 κιλό
Πιπεριδίνη και άλατά της	500 γραμμάρια

'Άρθρο 47

**Μετασκευασθέντα παρανόμως αυτοκίνητα
και πρόστιμο εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης
αυτοκίνητου**

1. Σε περιπτώσεις μετασκευής ή διασκευής οχημάτων σε επιβατικά ή μικτής μεταφοράς, χωρίς προηγούμενη άδεια της Τελωνειακής Αρχής και χωρίς την προηγούμενη καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις, επιβάλλεται επιβάρυνση οριζομένη ως εξής:

α) Για τα αυτοκίνητα τύπου jeepr στο ποσό των 300 δραχμών ανά c/c του κυλινδρισμού του κινητήρα και

β) για τα λοιπά αυτοκίνητα (πλην τύπου jeepr) στο ποσό των 200 δρχ. ανά c/c του κυλινδρισμού του κινητήρα, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά επαναφερθούν στην αρχική μορφή που είχαν κατά το χρόνο τελωνισμού τους.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς υποθέσεις στα τελωνεία ή στα ποινικά και διοικητικά δικαστήρια.

Με την εφαρμογή των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο, ποινική διάξη που τυχόν ασκήθηκε παύει οριστικά με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα, τα δε αυτοκίνητα αποδίδονται αυτοδίκαια στους δικαιούχους.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι 30 Ιουνίου 1994.

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

δ) Για την εκπρόθεσμη υποβολή της ειδικής δήλωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 80, πρόστιμο για κάθε ημέρα καθυστέρησης ως εξής:

- Για τα μέχρι 1600 κυβικά εκατοστά, χίλιες (1.000) δραχμές.

- Για τα από 1601 μέχρι 2000 κυβικά εκατοστά, δύο χιλιάδες πεντακόσιες (2.500) δραχμές.

- Για τα από 2001 και πάνω κυβικά εκατοστά, τρεις χιλιάδες πεντακόσιες (3.500) δραχμές.

Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να υπερβεί το ύψος των αναλογούντων στο μεταφορικό μέσο φόρων.

5. Η ισχύς της διάταξης της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 88 του ν. 2127/1993, ως έχει, αρχίζει από 1 Μαΐου 1994.

**'Άρθρο 48
Αυτοκίνητα μετοικούντων**

1. Καταργούνται οι διατάξεις:

α) Της παραγράφου 2 του άρθρου 7 και το άρθρο 34 της απόφασης Δ.245/1988 (ΦΕΚ 195 Β') που κυρώθηκε με το ν.1839/1989 (ΦΕΚ 90 Α').

β) Των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 4 της απόφασης Δ. 246/1988 (ΦΕΚ 195 Β') που κυρώθηκε με το ν. 1839/1989.

2. Οι εγκρίσεις οδήγησης που έχουν χορηγηθεί πριν από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος με βάση τις καταργούμενες διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Στο άρθρο 18 του ν. 1921/1991 (ΦΕΚ 12 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται μετά την παράγραφο 3 νέα παράγραφος 4 και οι παράγραφοι 4, 5 και 6 αναριθμούνται σε 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

4. Οταν η αίτηση, προς την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, υποβάλλεται, από πρόσωπο, εξουσιοδοτημένο για την μεταβίβαση του αυτοκινήτου, τότε η έγκριση χορηγείται, εφόσον προηγουμένως καταβληθεί ποσό ίσο προς το διπλάσιο του ποσού που ορίζεται βάσει των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού και πάντως όχι μικρότερο του ενός (1) εκατομμυρίου δραχμών."

**'Άρθρο 49
Ρύθμιση ορισμένων απλών τελωνειακών παραβάσεων των διατάξεων της Δ.245/1988 ΑΥΟ**

1. Τελωνειακές παραβάσεις που χαρακτηρίζονται ως απλές, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 10 του άρθρου 9 της απόφασης Δ.245/1988, για αυτοκίνητα που έχουν εισαχθεί με μερική ή ολική απαλλαγή κατά τις διατάξεις του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β' ή Η' της ίδιας Απόφασης, καταργούνται εάν δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ή αποφάσεις και πράξεις των Τελωνειακών Αρχών, περί άρσης της χορηγηθείσης απαλλαγής και βεβαίωσης των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, για αυτοκίνητα που έχουν εισαχθεί με τις απαλλαγές του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β' ή Η' της ανωτέρω απόφασης Δ.245/1988, καταργούνται εάν δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, εφόσον προηγουμένων:

α) καταβληθεί ολοσχερώς στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, ποσό, ίσο με το ήμισυ του συνόλου των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων για τις οποίες είχε χορηγηθεί απαλλαγή κατά την εισαγωγή του αυτοκινήτου, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και' πάντως όχι μικρότερο των δύο (2) εκατομμυρίων δραχμών και

β) ο υπόχρεος παραιτηθεί κάθε ενδίκου μέσου για τα αποτελέσματα που επέρχονται από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

2. Ποσά της παραγράφου 2 του άρθρου 9 της απόφασης Δ.245/1988 ή βεβαιωμένα ποσά λόγω άρσης της χορηγηθείσης απαλλαγής, τα οποία τυχόν ήδη έχουν εισπραχθεί μερικώς ή ολικώς, συμψηφίζονται, μέχρι του ποσού της παραγράφου 1 και τα τυχόν επιπλέον εισπραχθέντα ποσά δεν επιστρέφονται.

Σε περίπτωση κατά την οποία τα ήδη εισπραχθέντα ποσά, υπολείπονται του ποσού που ορίζεται στην παράγραφο 1, καταβάλλεται το υπόλοιπο και στη συνέχεια επέρχονται οι συνέπειες της παραγράφου 1.

3. Η είσπραξη ή ο συμψηφισμός του ποσού της παραγράφου 1 γίνεται με απόφαση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, αφού προηγουμένως ο υπόχρεος καταθέσει σχετική αίτηση και προσκομίσει αποδεικτικό ενημερότητας χρεών προς το Δημόσιο από τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., σχετικά με τυχόν άλλα χρέη, πλην αυτών που σχετίζονται με τις εκκρεμότητες που ορίζονται στο άρθρο αυτό.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού παύουν να ισχύουν την πρώτη Οκτωβρίου 1994.

'Αρθρο 50

Ρύθμιση ορισμένων τελωνειακών περί λαθρεμπορίας παραβάσεων, των διατάξεων της Δ.245/1988 ΑΥΟ

1. Τελωνειακές παραβάσεις που χαρακτηρίζονται ως λαθρεμπορία κατά τις διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα και της παραγράφου 11 του άρθρου 9 της Απόφασης Δ.245/1988, για αυτοκίνητα που έχουν εισαχθεί με μερική ή ολική απαλλαγή κατά τις διατάξεις του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β' ή Η' της απόφασης Δ.245/1988, καταργούνται ως προς το διοικητικό μέρος εάν δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση και ως προς το ποινικό μέρος δεν ασκείται ποινική δίωξη ή η ασκηθείσα καταργείται εάν δεν έχει εκδοθεί οριστική δικαστική απόφαση, εφόσον προηγουμένων:

α) Καταβληθεί ολοσχερώς στην αρμόδια τελωνειακή αρχή, ποσό, ίσο με το σύνολο των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων για τις οποίες είχε χορηγηθεί απαλλαγή κατά την εισαγωγή του αυτοκινήτου, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και πάντως όχι μικρότερο των τεσσάρων (4) εκατομμυρίων δραχμών, και

β) Ο υπόχρεος παραιτηθεί κάθε ένδικου μέσου για τα αποτέλεσμα που επέρχονται από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

2. Με την είσπραξη του ποσού που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, αίρεται αυτοδικαίως και η τυχόν κατάσχεση του αυτοκινήτου και αποδίδεται αυτό στον κύριο, αν δεν έχει εκποιηθεί ή διατεθεί.

3. Σε περίπτωση κατά την οποία το κατασχεθέν αυτοκίνητο έχει εκποιηθεί ή διατεθεί, λαμβάνεται υπόψη η τιμή εκκίνησης που ορίστηκε στην έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας για την πρώτη δημοπρασία του αυτοκινήτου, η οποία τιμή συμψηφίζεται με απόφαση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής και ώστερα από σχετικό αίτημα του κυρίου του αυτοκινήτου, μέχρι του ποσού της παραγράφου 1, το δε τυχόν επιπλέον ποσό δεν αποδίδεται.

4. Ποσά τα οποία τυχόν, ήδη έχουν εισπραχθεί, σε εκτέλεση πράξεων διοικητικών κυρώσεων για τις παραβάσεις της παραγράφου 1, δεν επιστρέφονται.

Με απόφαση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής, τα εισπραχθέντα αυτά ποσά συμψηφίζονται μέχρι του ποσού της παραγράφου 1, εάν δεν πραγματοποιείται ή δεν αρκεί ο συμψηφισμός βάσει της προηγούμενης παραγράφου.

5. Σε περίπτωση κατά την οποία, με τον συμψηφισμό που γίνεται βάσει της παραγράφου 3 ή και της παραγράφου 4, δεν καλύπτεται το ποσό της παραγράφου 1, καταβάλλεται το υπόλοιπο και στη συνέχεια επέρχονται οι συνέπειες της παραγράφου 1.

6. Η είσπραξη ή ο συμψηφισμός του ποσού της παραγράφου 1, γίνεται με απόφαση της αρμόδιας τελωνειακής αρχής, αφού προηγουμένως ο υπόχρεος καταθέσει σχετική αίτηση και προσκομίσει αποδεικτικό ενυμερότητας χρεών προς το Δημόσιο από τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., σχετικά με τυχόν άλλα χρέη, πλην αυτών που σχετίζονται με την εκκρεμότητα που ορίζεται στο παρόν άρθρο.

7. Οι διατάξεις του άρθρου ισχύουν μέχρι της 30 Σεπτεμβρίου 1994.

8. Στο άρθρο 126α του ν. 1165/1918 (ΦΕΚ 59 Α'), όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 12, που έχει ως έξης:

*12. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 10 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και επί κατασχέσεως

μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται ως μεταγωγικά μέσα ναρκωτικών ουσιών ή λαθρομεταναστών, καθώς και επί ανευρέσεως μεταφορικών μέσων που έχουν κλαπεί, εφόσον παρέλθει ένα (1) έτος από της ανευρέσεως*.

9. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται και για οχήματα που έχουν ήδη κατασχεθεί ή ανευρεθεί αφότου συμπλήρωσαν ή θα συμπληρώσουν τις καθοριζόμενες προθεσμίες.

'Αρθρο 51

Φορολογική μεταχείριση πετρελαίου θέρμανσης που χρησιμοποιήθηκε παράνομα

1. Στις περιπτώσεις που πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που προορίζεται για θέρμανση και το οποίο παραλήφθηκε με το φορολογικό καθεστώς των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α') και του άρθρου 20 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') και δεν χρησιμοποιήθηκε ως πετρέλαιο θέρμανσης κατά την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'), οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του άρθρου 35 του ν. 2093/1992 κυρώσεις και πρόστιμα, δεν εφαρμόζονται, εφόσον εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταβληθεί η σχετική διαφορά μεταξύ των φορολογιών πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης που ίσχυαν κατά το χρόνο της παραλαβής του.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον των δικαστηρίων.

Η ποινική δίωξη που τυχόν ασκήθηκε, παύει οριστικά με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα εφόσον προσκομισθούν τα οικεία αποδεικτικά στοιχεία καταβολής της σχετικής διαφοράς των φορολογιών μέσα στην παραπάνω προθεσμία.

'Αρθρο 52

Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων του άρθρου 9 του ν. 1386/1983 (ΦΕΚ 107 Α')

Στην παράγραφο 10 του άρθρου 46α του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), που προστέθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α'), προστίθενται εδάφια, που έχουν ως έξης:

*Περιουσιακά στοιχεία επιχειρήσεων των άρθρων 9 του ν. 1386/1983 και 46α του ν. 1892/1990, τα οποία είχαν εισαχθεί, πριν από την υπαγωγή των επιχειρήσεων αυτών στις διατάξεις των παραπάνω άρθρων, με το καθεστώς της προσωρινής ατέλειας και για τα οποία έχουν βεβαιωθεί πριν ή μετά την υπαγωγή δασμοί, φόροι, πρόστιμα και κάθε είδους προσαυξήσεις, εκποιούνται ελευθέρως από τους εκκαθαριστές των επιχειρήσεων αυτών κατά τις προβλεπόμενες στα οικεία άρθρα διαδικασίες.

Η αυτή ως άνω ρύθμιση καταλαμβάνει και εμπορεύματα και υλικά συσκευασίας παραδοθέντα με το καθεστώς της προσωρινής ατέλειας και ενεργητικής τελειοποίησης.

Οι εκκαθαριστές των επιχειρήσεων αυτών δεν υπέχουν οποιαδήποτε διοικητική, αστική ή ποινική ευθύνη για τη μη καταβολή των δασμών, προστίμων και προσαυξήσεων προς το Δημόσιο, το οποίο, ως προς τις απαιτήσεις του αυτές, ικανοποιείται από τον πίνακα κατατάξεως

που συντάσσει ο εκκαθαριστής, με προνομιακή κατάταξη στην δ' τάξη των προνομίων του άρθρου 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Εκπούσσεις περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων αυτών που έχουν συντελεσθεί μέχρι την ισχύ του παρόντος, θεωρούνται, ως προς την προαναφερθείσα αιτία, έγκυρες και ισχυρές και οι τυχόν εκκρεμείς διοικητικές, αστικές ή ποινικές διώξεις κατά των εκκαθαριστών παύουν από της ισχύος του παρόντος".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ

Άρθρο 53

Ταινίες ποιοτικού ελέγχου και φορολογίας

1. Τα προϊόντα του άρθρου 24 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α'), που παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή εισάγονται από τρίτες χώρες και προορίζονται να καταναλωθούν, σε άμεση συσκευασία λιανικής πώλησης, στο εσωτερικό της χώρας και στα οποία επιβάλλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης, επικολλώνται ειδικές ταινίες ποιοτικού ελέγχου και φορολογίας, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Η επικόλληση των ταινιών ποιοτικού ελέγχου και φορολογίας, διασφαλίζει τη γνησιότητα του περιεχομένου, καθώς και την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που αναλογεί στο προϊόν.

3. Από την υποχρέωση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εξαιρούνται τα προϊόντα που εισάγονται από φυσικά πρόσωπα και προορίζονται για ατομική χρήση, υπό την προυπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν ανά προϊόν τις ποσότητες που έχουν ορισθεί από τις τις ισχύουσες διετάξεις.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύνονται να εξαιρούνται ορισμένα προϊόντα από την υποχρέωση επικόλλησης ειδικών ταινιών ποιοτικού ελέγχου και φορολογίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, ο τύπος και οι προδιαγραφές των ειδικών αυτών ταινιών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ειφαρμογής του παρόντος άρθρου.

6. Η Γενική Δ/νση Τελωνειών και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης έχει την ευθύνη για την κατασκευή, διαχείριση, διαθεση και τον έλεγχο της ορθής χρησιμοποίησης των ειδικών ταινιών.

7. Για την ορθή επιβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, το Γενικό Χημείο του Κράτους παρέχει απαραίτητως στη Γενική Δ/νση Τελωνειών και Ε.Φ.Κ. την αναγκαία τεχνική υποστήριξη στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του για τον ποιοτικό έλεγχο των αλκοολούχων προϊόντων.

Άρθρο 54 Δικαιώματα υπέρ Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α.

Η περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του ν. 2127/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

"β'. Το ποσοστό δικαιώματος, ελέγχου και εποπτείας υπέρ του, κατά τις διατάξεις του εδαφίου 1, της παραγράφου ΣΤ του άρθρου 28 του Κώδικα Νόμων Φορολογίας Οινοπνεύματος και του άρθρου 94 του ν. 1041/1980 (ΦΕΚ 75 Α'), Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Πα-

ραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης-Αλκοολούχων Ποτών (Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α.), όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 8 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α'), καθορίζεται σε τέσσερα τοις εκατό (4%) επί του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα προϊόντα του άρθρου 24."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 55 Σύσταση Ειδικού Νομικού Γραφείου Φορολογίας

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών συνιστάται Ειδικό Νομικό Γραφείο Φορολογίας, το οποίο αποτελεί Υπηρεσιακή Μονάδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες γι' αυτό διατάξεις.

Η οργανική σύνθεση του Γραφείου αυτού αποτελείται:

- α) από έναν (1) αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ., ως προϊστάμενο
- β) τέσσερις (4) νομικούς συμβούλους
- γ) δέκα (10) παρέδρους και
- δ) δεκαπέντε (15) δικαστικούς αντιπροσώπους.

2. Στην αρμοδιότητα του Γραφείου αυτού ανήκουν:

- α) Η υπεράσπιση όλων των φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

β) Η υπεράσπιση όλων των φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον των δευτεροβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων Αθηνών-Πειραιώς, εφόσον το ποσό του αμφισβητούμενου φόρου ή δασμού υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του ποσού αυτού.

γ) Η υπεράσπιση των φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον των πρωτοβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων Αθηνών-Πειραιώς, εφόσον λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητάς τους, με πράξη του Υπουργού Οικονομικών ανατεθούν στο Γραφείο αυτό.

δ) Η ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου επί υποθέσεων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίας και των συναφών αδικημάτων.

ε) Η γνωμοδότηση επί ερωτημάτων σχετικών με φορολογικές ή τελωνειακές υποθέσεις ή περί της προτέας πορείας επί των υποθέσεων αυτών.

στ) Η άμεση ενημέρωση του Γραφείου του Υπουργού Οικονομικών, των αρμόδιων Κεντρικών Διευθύνσεων του Υπουργείου, για τις δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται στις υποθέσεις που χειρίσθηκε το Γραφείο.

ζ) Η δημιουργία Τράπεζας Νομικών Πληροφοριών και Τεκμηρίωσης, που να καλύπτει την ελληνική, κοινοτική και διεθνή νομοθεσία, νομολογία και βιβλιογραφία, σε σχέση με το φορολογικό εν γένει δίκαιο.

3. Ο Υπουργός Οικονομικών ή ο πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μπορεί με πράξη του να αναθέτει την υπεράσπιση φορολογικών, τελωνειακών υποθέσεων, υποθέσεων φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίας ή συναφών ποινικών υποθέσεων του Δημοσίου ενώπιον όλων των διοικητικών ή ποινικών δικαστηρίων της χώρας, είτε στο Ειδικό Νομικό Γραφείο Φορολογίας, είτε στα κατά τόπους λειτουργούντα γραφεία νομικών συμβούλων ή δικαστικά γραφεία, είτε στους δικηγόρους του Δη-

μοσίου, οι οποίοι υπηρετούν στις έδρες των δικαστηρίων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να λειτουργεί στις μεγάλες δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες, κλμάκιο του Γραφείου αυτού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το νομικό αντικείμενο του κλμάκιου και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου του.

5. Στον Υπουργό Οικονομικών υποβάλλεται στην αρχή κάθε χρόνου, με ευθύνη του προϊσταμένου του Γραφείου, έκθεση στην οποία περιέχονται ο αριθμός των υποθέσεων που χειρίσθηκε το Γραφείο κατά το προηγούμενο έτος, συνοπτική παράθεση της νομολογίας για το ίδιο έτος επί φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων, τυχόν σχετικές παρατηρήσεις και απόψεις, και ό,τι άλλο, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, κρίνεται αναγκαίο για την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

6. Για τη στελέχωση του ως άνω Γραφείου οι οργανικές θέσεις του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αυξάνονται κατά τρεις των νομικών συμβούλων, κατά έξι των παρέδρων και κατά δέκα των δικαστικών αντιπροσώπων.

Άρθρο 56

Συμβούλιο Δημοσιονομικών Μελετών

1. Συνιστέται ΤΑΞΙΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ¹ το οποίο λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή και συντίθεται από έντεκα (11) μέλη με οκταετή θητεία από προσωπικότητες της θεωρίας και άσκησης της δημοσιονομικής επιστήμης.

2. Το Συμβούλιο Δημοσιονομικών Μελετών έχει ως αντικείμενο τη μελέτη δημοσιονομικών θεμάτων, την υποβολή προτάσεων προς τον Υπουργό Οικονομικών με αντικείμενο την εν γένει δημοσιονομική πολιτική και ιδιαίτερα από πλευράς επισημάνσεως αδυναμιών και λήψεως των κατά περίπτωση αναγκαίων μέτρων, τη συγκριτική μελέτη των φορολογικών συστημάτων και δημοσιονομικών δεδομένων, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του εν γένει υφιστάμενου δημοσιονομικού καθεστώτος της Χώρας μας.

Επίσης στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Δημοσιονομικών Μελετών ανήκει και η παροχή γνωμοδοτήσεων επί σχετικών ερωτημάτων από τον Υπουργό Οικονομικών επί ζητημάτων ακολουθητέας δημοσιονομικής πολιτικής, επίσης δε και η επεξεργασία προτάσεων νόμων ή δημοσιονομικών μέτρων που αποστέλλονται σε αυτό από τον Υπουργό Οικονομικών.

3. Τον προϋπολογισμό του Συμβουλίου Δημοσιονομικών Μελετών εισηγείται ο Υπουργός Οικονομικών.

4. Με Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η σύνθεση του Συμβουλίου Δημοσιονομικών Μελετών, ο τρόπος αντικατάστασης των μελών του και όποιο άλλο αναγκαίο μέτρο για τη λειτουργία του.

Άρθρο 57

Σύσταση Τράπεζας Φορολογικών Δεδομένων

1. Συνιστάται αυτοτελής Υπηρεσιακή Μονάδα του Υπουργείου Οικονομικών με την ονομασία ΤΡΑΠΕΖΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ², με σκοπό την υποβοήθηση του φορολογικού ελέγχου. Η στελέχωση της Τράπεζας Φορολογικών Δεδομένων γίνεται από ειδικούς στο αντικείμενό της υπαλλήλους του Υπουργείου Οι-

κονομικών. Η Τράπεζα έχει ως αντικείμενο τη συγκέντρωση κάθε χρήσιμης πληροφορίας, η οποία σχετίζεται με τη φοροδοτική ικανότητα των φορολογουμένων, τις φορολογητές πράξεις τη φοροδιαφυγή και την πάταξη αυτής, τις κάθε είδους παραβάσεις στις οποίες υπέπεσαν οι φορολογούμενοι, και γενικότερα με ό,τι άλλο μπορεί να υποβοηθήσει το φορολογικό έλεγχο.

Τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται και ταξινομούνται σε ηλεκτρονικά αρχεία.

2. Πριν από την έναρξη κάθε φορολογικού ελέγχου το αρμόδιο ελεγκτικό όργανο έχει υποχρέωση να πληροφορείται από την Τράπεζα για όλα τα κατά περίπτωση υπάρχοντα σε αυτόν στοιχεία.

Ο χρόνος έναρξης της ισχύος της παρούσας παραγράφου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Προς διευκόλυνση του έργου της συγκέντρωσης των ανωτέρω στοιχείων και πληροφοριών εκ μέρους της Τράπεζας έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 50 του ν.δ. 3323/1955.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, όλα τα ζητήματα που αφορούν στη στελέχωση, οργάνωση, προμήθεια του μηχανογραφικού εξοπλισμού και λειτουργία της Τράπεζας, καθώς και ό,τι άλλο είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 58

Γενικοί γραμματείς

1. Σε θέσεις γενικών γραμματέων Υπουργείων, γενικών γραμματέων προϊσταμένων γενικών γραμματειών, ειδικών γραμματέων και όσων εξομοιούνται με αυτούς, επιτρέπεται, κατά τις κειμενες διατάξεις, ο διορισμός υπαλλήλων και λειτουργών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε ορισθεί πριν από την ισχύ του άρθρου 51 παράγραφος 1 του ν. 1892/1990, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 55 Α'), ανεξάρτητα από τη σχέση με την οποία υπηρετούν σε αυτόν. Ο χρόνος υπηρεσίας τους που διανύεται στις θέσεις αυτές λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Σε περίπτωση αποχώρησής τους από τις παραπάνω θέσεις επανέρχονται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχαν πριν από το διορισμό τους.

Αν η θέση αυτή δεν είναι κενή, θεωρούνται ότι κατέχουν ομοιόβαθμη προσωρινή θέση, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται επίσης αυτοδικαίως, δταν αποχωρήσουν από την υπηρεσία.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 1835/1989 (ΦΕΚ 76 Α') εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων και λειτουργών του κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δημόσιου τομέα στο Δημόσιο και τα ν.π.δ..

4. Για την απόσπαση των κατά την προηγούμενη παράγραφο δημόσιου τομέα υπαλλήλων και λειτουργών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 150 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α').

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν αναδρομικά από 13.10.1993.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου

8 του ν. 1835/1989.

7. Κάθε διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

'Αρθρο 59

Συνοδευτικά στοιχεία Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ο Γενικός Προϋπολογισμός του Κράτους συνοδεύεται απαραιτήτως από προσαρτημένο προϋπολογισμό φορολογικών δαπανών, οι οποίες αφορούν σε ρυθμίσεις ισχύουσες κατά το χρόνο κατάθεσής του ή σε ρυθμίσεις που προβλέπεται να ισχύουν κατά το οικείο οικονομικό έτος από τις οποίες προκαλείται άμεσα ή έμμεσα, απώλεια φορολογικών εσόδων.

Στον ανωτέρω προσαρτημένο προϋπολογισμό παραθέτονται κατά κατηγορία, οι φορολογικές ελεφρύνσεις και η δικαιολογητική τους βάση, η χρονική διάρκεια της ισχύος τους, οι εκτιμήσεις ως προς τον αριθμό των αφελούμενων προσώπων και το ύψος της προκαλούμενης απώλειας φορολογικών εσόδων και γενικότερα κάθε άλλο στοιχείο που υποβοθεί την άσκηση του δημοσιονομικού ελέγχου.

2. Με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε τυχόν αναγκαία λεπτομέρεια.

'Αρθρο 60 Δημοτικός φόρος Δωδεκανήσου

1. Επιβάλλεται, υπέρ των Ο.Τ.Α. Νομού Δωδεκανήσου, φόρος με την ονομασία "Δημοτικός φόρος Δωδεκανήσου", σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Ο φόρος επιβάλλεται στα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιούνται από την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας στην περιφέρεια του Νομού Δωδεκανήσου, από κάθε πρόσωπο που θεωρείται ως επιτηδευματίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992).

3. Ως ακαθάριστα έσοδα νοούνται τα ακαθάριστα έσοδα όπως αυτά προσδιορίζονται για την εφαρμογή των διατάξεων της φορολογίας εισοδήματος.

4. Ο φόρος υπολογίζεται με την εφαρμογή συντελεστής επί των ακαθάριστων εσόδων ανάλογα με το ύψος του συντελεστή καθαρού κέρδους, που προβλέπεται για την οικονομική δραστηριότητα του επιτηδευματία, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Συντελεστής καθαρού κέρδους	Συντελεστής φόρου
Μέχρι 5%	0,2%
πάνω από 5% και μέχρι 10%	0,4%
πάνω από 10% και μέχρι 15%	0,6%
πάνω από 15% και μέχρι 20%	0,8%
πάνω από 20%	1,0%

Όταν ο επιτηδευματίας ασκεί μικτή δραστηριότητα πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών, ο φόρος υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε δραστηριότητα.

Στην περίπτωση που ο επιτηδευματίας:

α) Ασκεί περισσότερες από μια οικονομικές δραστηριότητες, για τις οποίες προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές καθαρού κέρδους, λαμβάνεται υπόψη ο

συντελεστής καθαρού κέρδους της οικονομικής δραστηριότητας στην οποία αντιστοιχούν τα περισσότερα ακαθάριστα έσοδα.

β) Ασκεί οικονομική δραστηριότητα, για την οποία δεν προβλέπεται συντελεστής καθαρού κέρδους, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των συντελεστών καθαρού κέρδους της κατηγορίας στην οποία εντάσσεται η οικονομική δραστηριότητα του επιτηδευματία.

Ως συντελεστής καθαρού κέρδους νοείται, κατά περίπτωση, ο μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους επί των ακαθάριστων εσόδων ή ο συντελεστής καθαρών αμοιβών, όπως ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, ή ο συντελεστής καθαρού κέρδους ή καθαρών αμοιβών που ορίζεται, αντίστοιχα, με τις διατάξεις του άρθρου 36 και 46 του ν.δ. 3323/1955.

5. Απαλλάσσονται από το φόρο τα πρόσωπα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες κοινής αφελείας ή επιδώκουν, σύμφωνα με το καταστατικό τους και στην πραγματικότητα, αποκλειστικά και άμεσα σκοπούς μορφωτικούς φιλανθρωπικούς ή αλληλοβιοθείας και εν γένει σκοπούς μη κερδοσκοπικούς. Απαλλάσσονται και οι αγρότες που δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.. Επίσης, εξαιρούνται από το φόρο τα ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από : α) αεροπορικές και θαλάσσιες συγκοινωνίες και χερσαίες με λεωφορεία που εξυπηρετούν δημόσιες συγκοινωνιακές ανάγκες, β) πώληση εφημερίδων και περιοδικών και παροχή υπηρεσιών έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης και γ) πώληση αυτοκινήτων επί των οποίων επιβάλλεται ο ειδικός φόρος του ν. 363/1976 (ΦΕΚ 152 Α').

6. Υπόχρεοι για την καταβολή του φόρου είναι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

Ο υπόχρεος στην καταβολή του φόρου οφείλει εντός του επόμενου μήνα από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου, να υποβάλλει δήλωση απόδοσης του φόρου στο δήμο που ορίζεται από τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου.

7. Ο φόρος αποδίδεται στον κεντρικό δήμο κάθε νησιού (πρωτεύουσα), ο οποίος ορίζεται και διαχειριστής του φόρου αυτού.

Στην περίπτωση που στο ίδιο νησί υπάρχουν περισσότεροι από ένας Ο.Τ.Α. το ποσό του φόρου, κατανέμεται στο μεν διαχειριστή δήμου, σε ποσοστό πενήντα πέντε (55%) τοις εκατό, στους δε λοιπούς Ο.Τ.Α. σε ποσοστό σαράντα πέντε (45%) τοις εκατό, με πληθυσμιακά κριτήρια.

8. Όλα τα θέματα που αναφέρονται στην υποβολή και στην επαλήθευση της δήλωσης, στη βεβαίωση και στην είσπραξη του φόρου, περιλαμβανομένων και των αφορώντων στις προσαυξήσεις και πρόστιμα, στην παραγραφή του δικαιώματος των Ο.Τ.Α., στην άσκηση προσφυγών και ενδίκων μέσων και γενικά στη διαδικασία βεβαίωσης του φόρου, διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά στον Κώδικα Προσόδων Δήμων και Κοινοτήτων.

9. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Ωικονομικών καθορίζεται κάθε διαδικαστικό θέμα και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

10. Η ισχύς των διατάξεων αυτού του άρθρου αρχίζει από 1 Ιουλίου 1994.

Άρθρο 61**Χορήγηση ειδικού επιδόματος στο αδιαβάθμιστο προσωπικό των Ο.Τ.Α.**

1. Το ειδικό επίδομα της παραγράφου 8 του άρθρου 41 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α') επεκτείνεται από 1 Ιανουαρίου 1993 και στο αδιαβάθμιστο προσωπικό των Κοινοτήτων, δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων και συνδέσμων Ο.Τ.Α., με τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις.

2. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται υποχρεωτικά στους δικαιούχους και πέραν των καταβαλλόμενων αποδοχών του προσωπικού αυτού, που καθορίζονται με τη διαδικασία των διατάξεων του ν. 1188/1981 και του άρθρου 26 παράγραφος 2 του ν. 1832/1989.

Άρθρο 62**Ρύθμιση θεμάτων χορήγησης στεγαστικών δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων**

1. Για την εξυπηρέτηση και ασφάλεια των χορηγούμένων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τοκοχρεωλυτικών δανείων για την απόκτηση πρώτης κατοικίας, προς τους δημοσίους υπαλλήλους, τους συνταξιούχους και τους λοιπούς δικαιουμένους, κατά την κείμενη νομοθεσία, κάθε δανειζόμενος υποχρεούται να εκχωρεί υπέρ του δανειστού:

α) Μέχρι τα 6/10 όλων γενικά των τακτικών μηνιαίων απολαβών του (μισθός, επιδόματα, μηνιαία αναλογία δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, ΔΙΒΕΕΤ, κ.λπ.).

β) Μέχρι τα 6/10 της κανονισθησμένης κυρίας και επικουρικής συντάξεως και όλων γενικά των μερισμάτων και άλλων παροχών που τακτικά λαμβάνουν από τα ασφαλιστικά τους Ταμεία.

γ) Τα 3/4 από το εφάπαξ βοήθημα που χορηγείται σε αυτόν από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα ή από την οριζόμενη από την εργατική νομοθεσία αποζημίωση λόγω λύσεως της εργασιακής σχέσεως.

2. Οι πιο πάνω εκχωρήσεις είναι ισχυρές καταργουμένης κάθε αντιθέτου γενικής ή ειδικής διατάξεως.

3. Η παρακράτηση από το εφάπαξ και την αποζημίωση γίνεται μόνο αν τα 6/10 της συντάξεως και των μερισμάτων δεν καλύπτουν την τοκοχρεωλυτική δόση.

Δεν παρακρατείται επίσης το εφάπαξ και στις περιπτώσεις της πρώτης συνταξιοδοτήσεως όταν η έναρξη καταβολής της συντάξεως ορίζεται σε μελλοντικό χρόνο, αν ο δανειζόμενος καταβάλει όλες τις μέχρι την έναρξη καταβολής της συντάξεως τοκοχρεωλυτικές δόσεις και εφόσον τα 6/10 της κανονισθείσας συντάξεως και των μερισμάτων καλύπτουν την τοκοχρεωλυτική δόση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αυξομειώνονται τα πιο πάνω ποσοστά εκχωρήσεως των μισθών, συντάξεων κ.λπ..

5. Η διάρκεια εξοφλήσεως των πιο πάνω δανείων καθορίζεται σε τριάντα (30) έτη.

6. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δικαιούται οποτεδήποτε να εγγράψει υποθήκη επί ακινήτων των δανειζόμενων προς ασφάλειαν των πάσης φύσεως απαιτήσεών του εκ των χορηγούμενων υπό τούτου στεγαστικών δανείων δυνάμει των δανειστικών η γενικά των αποδεικτικών των απαιτήσεών του εγγράφων.

Η υποθήκη αυτή απαλλάσσεται από κάθε τέλος και δικαίωμα.

Η εξάλειψη, ο περιορισμός και η διαγραφή των εγγεγραμμένων υπέρ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων υποθηκών, μπορεί να γίνει και χωρίς συμβολαιογραφικό έγγραφο, με απλή μονομερή αίτηση του Ταμείου προς τον οικείο υποθηκοφύλακα και απαλλάσσεται από κάθε τέλος και δικαίωμα.

Απαλλάσσεται επίσης το Ταμείο από την προβλεπόμενη από το άρθρο 1308 του Α.Κ. κοινοποίηση της περιλήψεως της εγγραφής της υποθήκης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος και το ύψος της αποζημίωσης των μελών του Δ.Σ. του Ταμείου και των παρισταμένων στο Συμβούλιο (εισηγητής, γραμματέας, προϊστάμενος γραφείου κ.λπ.) τακτικών και αναπληρωματικών κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και 1505/1984.

Άρθρο 63**Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 1468/1984 (ΦΕΚ 109 Α')**

1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες, τα δικαστικά, διοικητικά, οικονομικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο Δημόσιο.

Απαλλαγές, που προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου, από το παράβολο για άσκηση ενδίκων μέσων, για την εισφορά υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για το δικαστικό ένστημα αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφύλακων, ισχύουν και για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Για την εισπραξη των απαιτήσεων του και γενικά των εσόδων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

2. Μέχρι την έναρξη ισχύος του καταστατικού του Ταμείου, μπορεί το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου να συστήσει στην Κεντρική Υπηρεσία και τα Υποκαταστήματα Ταμειακή Υπηρεσία για την εισπραξη των απαιτήσεων και γενικά των εσόδων του. Νόμιμο τίτλο στην περίπτωση αυτή αποτελεί η πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του αρμόδιου εξουσιοδοτημένου διευθυντή. Οι εισπράξεις του Ταμείου στις περιοχές που δεν λειτουργούν Υποκαταστήματα γίνονται από τα δημόσια ταμεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

3. Από τη σύσταση της πιο πάνω Ταμειακής Υπηρεσίας είτε με απόφαση του Δ.Σ., είτε με το καταστατικό του Ταμείου, τα όργανα αυτής υποκαθιστούν αυτοδικαίως τα όργανα των Δ.Ο.Υ. και συνεχίζουν από το σημείο που βρίσκονται κατά το χρόνο της σύστασης, όλες τις πράξεις τουτών προς εισπραξη των απαιτήσεων και γενικά των εσόδων της Κεντρικής Υπηρεσίας και των Υποκαταστημάτων. Οι σχετικές δίκες συνεχίζονται από το δικαστικό γραφείο του Ταμείου.

4. Στις περιπτώσεις που η εισπραξη των απαιτήσεων του Ταμείου ενεργείται από την Ταμειακή Υπηρεσία του Ταμείου ο υπερθεματισμός κατά το άρθρο 56 του Κ.Ε.Δ.Ε. γίνεται από το διευθυντή της Ταμειακής Υπηρεσίας του Ταμείου κατόπιν εγκριτικής αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου. Στις δε λοιπές περιπτώσεις από τον αρμόδιο διευθυντή της Δ.Ο.Υ. κατόπιν εγκριτικής αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, μπορεί να συνιστά ευκαιριακές επιτροπές ή ομάδες εργασίας αποτελούμενες από μέλη του, υπαλλήλους του Ταμείου

και ειδικούς επιστήμονες. Τα μέλη των επιτροπών αυτών ή των ομάδων εργασίας δεν μπορεί να είναι περισσότερα των επτά (7).

Έργο των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας είναι:

α) η μελέτη ειδικών θεμάτων, σε σχέση με την προώθηση των εργασιών και γενικά των συμφερόντων του Ταμείου,

β) η σύνταξη ολοκληρωμένης μελέτης ή η γνωμοδότηση επί των θεμάτων αυτών, καθώς και κάθε άλλου θέματος, που παραπέμπεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στις επιτροπές αυτές.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής του προέδρου και των μελών των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 64

1. Στο Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο κρίσεως γενικών διευθυντών του άρθρου 29 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει γενικός διευθυντής στο οικείο υπουργείο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή αυτός κωλύεται, τον εισηγητή μπορεί να επικουρεί ο αρμόδιος διευθυντής προσωπικού του υπουργείου ή του ν.π.δ.δ. αντίστοιχα και αν κωλύεται και αυτός, ο αρμόδιος τμηματάρχης προσωπικού.

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 2190/1994 οι λέξεις 'με προεδρικά διατάγματα που εκδίονται με πρόταση' αντικαθίστανται με τις λέξεις: 'με κανονιστικές αποφάσεις'.

Άρθρο 65 Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργούνται οι διατάξεις:

α) Του ν.δ. 13/1968 (ΦΕΚ 280 Α').

β) Του β.δ. 52/1969 (ΦΕΚ 11 Α').

γ) Της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 2093/1992.

δ) Του άρθρου 32 του ν. 820/1978 (ΦΕΚ 174 Α').

ε) Της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του ν. 2065/1992.

στ) Των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 17 του ν. 2166/1993

ζ) Των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 19 του ν. 2166/1993

2. Από 1.7.1994 καταργούνται οι διατάξεις:

α) Του άρθρου 2 του α.ν. 798/1948 (ΦΕΚ 248 Α').

β) Του άρθρου 79 του α.ν. 1910/1951 (ΦΕΚ 221 Α').

γ) Της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του από 24/9 - 20/10/1958 β.δ..

3. Κάθε άλλη διάταξη γενική ή ειδική που αντίκειται στον παρόντα νόνο καταργείται.

Άρθρο 66 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει:

α. Των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 3, 7, 8, 9, 12 παράγραφοι 1 έως και 8, 10, 12 εκτός της περίπτωσης στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955, όπως αντικαθαστάθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 12 του παρόντος και 13, 13 παράγραφοι 1 έως και 7, 14 παράγραφοι 1, 2, 4 και 6, 15, 16 παράγραφοι 1, 2 περίπτωση β' της παραγράφου 12 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955 και 5, 18, 19 παράγραφος 10, 20, 23 παράγραφος 6 από το οικονομικό έτος 1995, για τα εισοδήματα ή τις δαπάνες που αποκτώνται ή πραγματοποιούνται κατά περίπτωση, από την 1η Ιανουαρίου 1994 και μετά.

β. Των διατάξεων της παραγράφου 11 του άρθρου 12 και της περίπτωσης στ' της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν.δ. 3323/1955, όπως αντικαθαστάθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 12 του παρόντος, για δαπάνες που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μετά.

γ. Των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 14 από 1η Ιανουαρίου 1995 για τις αμοιβές που καταβάλλονται στους δικαιούχους από την ημερομηνία αυτήν και μετά.

δ. Των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 14 από 1η Ιουλίου 1994 για τα εισοδήματα που καταβάλλονται στους δικαιούχους από την ημερομηνία αυτήν και μετά.

ε. Των διατάξεων των παραγράφων 2 περίπτωση α' της παραγράφου 12 του άρθρου 16α του ν.δ. 3323/1955, 3 και 4 του άρθρου 16 και των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 23 για τα εισοδήματα του οικονομικού έτους 1994.

στ. Των διατάξεων του άρθρου 17 για δαπάνες που αφορούν διαχειριστικές χρήσεις που κλείνουν με 30 Ιουνίου 1994 και μετά.

ζ. Των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 23 για διαχειριστικές χρήσεις που κλείνουν με 30 Ιουνίου 1994 και μετά.

η. Των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 23 από 1η Μαΐου 1994 και μετά.

θ. Των διατάξεων των παραγράφων 14 και 15 του άρθρου 23 για τα εισοδήματα που αποκτούν οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και τα αμοιβαία κεφάλαια από 1η Ιανουαρίου 1994 και μετά.

ι. Των διατάξεων του άρθρου 67 του ν.δ. 3323/1955, εκτός της παραγράφου 4, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 29 του παρόντος από του οικονομικού έτους 1995, για εισοδήματα που αποκτώνται από 1 Ιανουαρίου 1994 και μετά.

ια. Της διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου 67 του ν.δ. 3323/1955, όπως αυτή αντικαθίσταται με το άρθρο 29 του παρόντος, από 1η Ιουλίου 1994, για τους φόρους που παρακρατούνται από τους υπόχρεους από την ημερομηνία αυτή και μετά.

ιβ. Των διατάξεων του άρθρου 30 για υποθέσεις οικονομικού έτους 1994 και μετά.

ιγ. Της παραγράφου 1 του άρθρου 43 από την 31η Δεκεμβρίου 1994.

ιδ. Των παραγράφων 4, 5, 6, 11, 14, 17, 23, 24, 27, 31 και 36 του άρθρου 43 από την 1η Ιανουαρίου 1995.

ιε. Των παραγράφων 7, 10, 12 και 16 του άρθρου 43 από την πρώτη του μεθεπόμενη μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος.

ιστ. Των λοιπών διατάξεων από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Μαΐου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Α. ΠΕΠΙΟΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

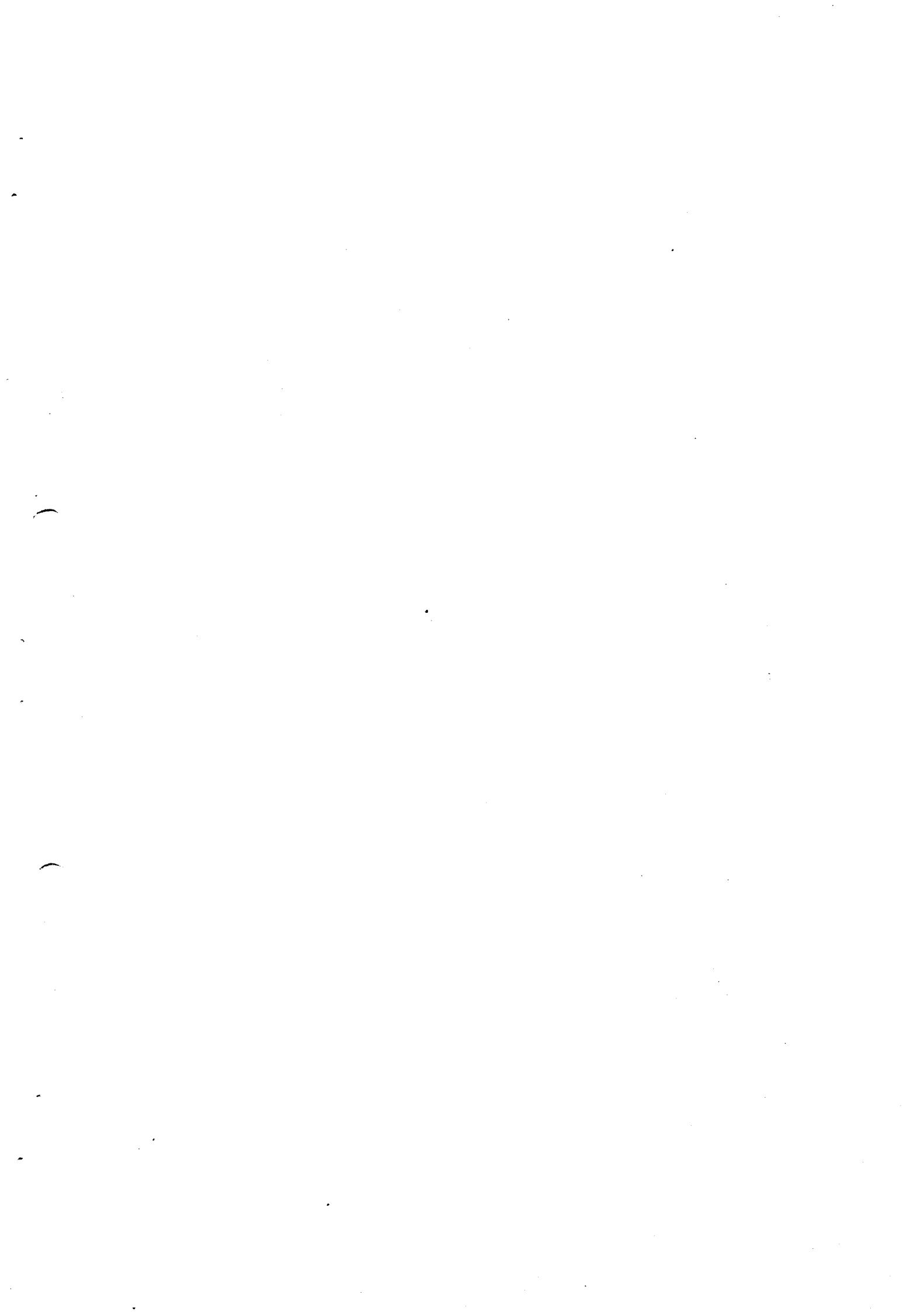
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 9 Μαΐου 1994

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Εκδίδει την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ από το 1833

Διεύθυνση : Καποδιστρίου 34
 Ταχ. Κώδικας : 104 32
 TELEX : 22.3211 YPET GR
 FAX : 5234312

Οι υπηρεσίες του ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
 λειτουργούν καθημερινά από 8.00' έως 13.00'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- * Πώληση ΦΕΚ όλων των Τευχών Σολωμού 51 τηλ.: 52.39.762
- * ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.188
- * Για φωτοαντίγραφα παλαιών τευχών στην οδό Σολωμού 51 τηλ.: 52.48.141
- * Τμήμα πληροφόρων: Για τα δημοσιεύματα των ΦΕΚ Σολωμού 51 τηλ.: 52.25.713 – 52.49.547
- * Οδηγίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.48.785
- Πληροφορίες για δημοσιεύματα Ανωνύμων Εταιρειών και ΕΠΕ τηλ.: 52.25.761
- * Αποστολή ΦΕΚ στην επαρχία με καταβολή της αξίας του δια μέσου Δημοσίου Ταμείου Για πληροφορίες: τηλ.: 52.48.320

Τιμές κατά τεύχος της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ:

Κάθε τεύχος μέχρι 8 σελίδες δρχ. 100. Από 9 σελίδες μέχρι 16 δρχ. 150, από 17 έως 24 δρχ. 200

Από 25 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) αυξάνεται κατά 50 δρχ.

Μπορείτε να γίνετε συνδρομητής για όποιο τεύχος θέλετε. Θα σας αποστέλλεται με το Ταχυδρομείο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 2531

Κωδικός αριθ. κατάθεσης στο Δημόσιο Ταμείο 3512

Η επήσια συνδρομή είναι:

a) Για το Τεύχος Α'	Δρχ.	15.000
β) » » Β'	»	30.000
γ) » » Γ'	»	10.000
δ) » » Δ'	»	30.000
ε) » » Αναπτυξιακών Πράξεων	»	20.000
στ) » » Ν.Π.Δ.Δ.	»	10.000
ζ) » » ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	»	5.000
η) » » Δελτ. Εμπ.& Βιομ. Ιδ.	»	10.000
θ) » » Αν. Ειδικού Δικαστηρίου	»	3.000
ι) » » Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	»	200.000
ια) Για όλα τα Τεύχη εκτός ΤΑΕ-ΕΠΕ	»	100.000

Ποσοστό 5% υπέρ του Ταμείου Αλληλο-
 βοηθείας του Προσωπικού (ΤΑΠΕΤ)

Δρχ.	750
»	1.500
»	500
»	1.500
»	1.000
»	500
»	250
»	500
»	150
»	10.000
»	5.000

Πληροφορίες: τηλ. 52.48.320